

UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

Vijeće Fakulteta

Broj: 02-01/85

Sarajevo, 18. 2. 2022. godine

Na osnovu člana 58., 61. i 135. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo”, broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.), člana 104. Statuta Univerziteta u Sarajevu, broj: 01-1093-3-1/18 od 28. 11. 2018. godine, mišljenja po ovlaštenju dekana sekretara Fakulteta, broj: 03-02/171 od 14. 2. 2022. godine, Vijeće Fakulteta na 61. elektronskoj (redovnoj) sjednici održanoj 18. 2. 2022. godine, *donijelo je*

ODLUKU

I

Usvajaju se **SILABUSI ZA LJETNI SEMESTAR STUDIJSKE 2021/2022. GODINE.**

II

SILABUSI iz stava I. ove odluke sastavni su dio ove odluke.

Obrazloženje

Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine sačinjeni su u skladu sa Planom realizacije nastave za studijsku 2021/2022. godinu i usvojenim korekcijama, važećim nastavnim planovima i programima i u skladu sa članom 58. i 61. Zakona o visokom obrazovanju („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/17., 35/20., 40/20. i 39/21.).

DEKAN FAKULTETA


Prof. dr. Muhamed Dželilović

DOSTAVITI:

1. Uz silabuse
2. Dekanu Fakulteta
3. Prodekanima Fakulteta
4. Sekretaru Fakulteta
5. Uz zapisnik
6. Arhiva

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

02-08/13

Datum: 15. 2. 22

Vijeću Fakulteta
15. 2. 2022

UNIVERZITET U SARAJEVU-FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA HISTORIJU
Sarajevo,

VIJEĆU FAKULTETA

PREDMET: *Silabusi za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine*

Poštovani,

Obavještavamo Vas da su nastavnici Odsjeka za historiju dostavili sve silabuse za ljetni semestar studijske 2021/2022. godine predviđene važećim nastavnim planovima i programima i Planom nastave za studijsku 2021/2022. godinu.

Srdačno,

Rukovodilac podorganizacione jedinice



Prof. dr. Emir Filipović



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Evropska i svjetska savremena historija 1918-2000				
Šifra/kod		Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	
Ciklus studija		Semestar	VI	Ak. Godina	2021- 2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: zijad.sehic@gmail.com Telefon: 033/ 253-153	Termin konsultacija	Pon. 13-15 Srijeda 11-14	
Saradnik	Ime i prezime	V. ass. Minela Radušić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 Email: radusicminela@gmail.com Telefon: 033/ 253-161	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 4; vježbe 2, seminar 1;				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj: U okviru nastavnog predmeta studenti će se upoznati s glavnim karakteristikama i procesima u europskoj i svjetskoj historiji u period od završetka Prvog svjetskog rata do kraja XX stoljeća. Posebna pažnja će se				

	<p>posvetiti političkoj sceni Evrope i sagledavanju postojanja različitih koncepcija međunarodnih odnosa. Međuratno razdoblje će se sagledavati u kontekstu međunarodnih odnosa koji su se oblikovali kao rezultat Prvog svjetskog rata. Posebna pažnja će se posvetiti sagledavanju glavnih karakteristika Drugog svjetskog rata, kao i perioda do kraja XX stoljeća. Studenti će se osposobiti za samostalno korištenje izvora i literature, a na osnovu analize dokumenata i filmskog materijala će dopuniti postojeća saznanja. To će im pomoći u produblivanju i dopunjavanju stečenog znanja, a posebno da razviju sposobnosti kritičkog mišljenja.</p>
Ishodi učenja	<p>Ishod učenja</p> <p>Studenti će se upoznati sa glavnim karakteristikama društveno-političkih odnosa u svijetu u XX stoljeću i na taj način sagledati kako su ta dešavanja utjecala na tok zbivanja na evropskoj i svjetskoj političkoj sceni. Studenti će moći prepoznati i kritički analizirati procese u određenim društveno-historijskim kontekstima Na osnovu analiza dokumentarnog i filmskog materijala student će biti osposobljen da vrši kritičke komparativne analize i u cjelini promatraju procese u u savremenom društvu.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvodna razmatranja. Glavne karakteristike evropske i svjetske savremene historije.
2.	Politička karta svijeta nakon Prvog svjetskog rata 1918. Utjecaj političkih ideologija na sliku svijeta. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
3.	Tri glavne svjetske političke scene 1918-1939. - Zemlje građanske demokratije - Socijalizam - Totalitarnin režimi Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
4.	(SAD; Velika Britanija, Francuska, Vajmarska Republika, Čehoslovačka). Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
5.	Socijalizam kao ideologija. SSSR i staljinizam. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
6.	Historijske osnove fašizma. Rasizam u vrijeme nacional-socijalizma Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
7.	Put u Drugi svjetski rat 1936-1939. Španski građanski rat 1936-1939. Anšlus Austrije. Komadanje Čehoslovačke. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Prva faza Drugog svjetskog rata 1939-1943. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
10.	Druga faza Drugog svjetskog rata 1943-1945.

	Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
11.	Odnosi zemalja antifašističke koalicije u toku Drugog svjetskog rata 1939-1945. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
12.	Svijet nakon Drugog svjetskog rata Bipolarni svijet. Period Hladnog rata. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
13.	Evropa 1945-2000. Evropske integracije. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
14.	Tehnika, nauka, kultura i sport 1945-2000. Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
15.	Raspad komunizma u Evropi. II test Seminar: predstavljanje dokumentarnog materijala sa analizom relevantnih tekstova.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Na predavanjima studenti će u skladu sa nastavnim planom i programom biti upoznati sa najvažnijim činjenicama koje se odnose na nastavnu cjelinu. Pored predavanja u toku nastave na seminaru i vježbama studenti će na osnovu dokumentarne građe (filmski materijal, dokumenti i tekstovi) proširiti svoja saznanja kao i na osnovu diskusija i analiza razmatrane tematike.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	aktivnosti u nastavi	10	10
2.	esej ili seminarski rad 10	10	10
3.	polusemestralna provjera znanja	20	20
4.	I i II test	20	20
5.	Završni ispit pismeni i usmeni	40 (20+20)	40
Ukupno: 100 bodova			100 %

baveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po navedenim aktivnostima. Da bi student pristupio završnom ispitu potrebno je da ostvari najmanje 30 bodova.

Napomena:

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;

Skala ocjenjivanja

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Povijest svijeta (više izdanja). 2. Kenedi Pol, Uspón i pad velikih sila. Ekonomska promena i ratovanje od 1500. - 2000. godine, Biblioteka Sintezе, Podgorica 1999. 3. Kisindžer Henri, Diplomatiја, Delfi knjižare, Beograd 1999. 4. Luciano Doddoli, Manlio Maradei Svijet poslije II. svjetskog rata Knj. I, Izdavač: Marijan tisak, Zagreb 2005. 5. David S. Painter, Hladni rat. Povijest međunarodnih odnosa, Srednja Evropa, Zagreb 2002. 6. Hobsbaum Erich, Doba ekstrema. Kratko dvadeseto stoljeće 1914-1991, Zagrebačka naklada, Zagreb 2009. <p>Dodatna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Passmore Kevin, Fašizam, TKD Šahinpašić, Sarajevo, 2004. 2. Weler Hans Ulrich, Nacionalizam: istorija - forme- posljedice, Matica srpska, Novi Sad 2002. 3. Andrej Mitrović, Vreme netrpeljivih. Beograd 1974. 4. Povijest svijeta, Napredak, Zagreb 1969.
Napomene	<p>Prilikom izrade seminarskih i dodiplomskih radova student će uz konsultacije sa nastavnikom koristiti odgovarajuće izvore i literaturu</p>

Š. Šepić

[Handwritten signature]



SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Praktična nastava i praktično osposobljavanje studenata				
Šifra/kod	FIL HIS 216	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Povijest, historija, historiografija; Pomoćne historijske discipline; Osnove metodike nastave historije 1 i Osnove metodike nastave historije 2				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon: 253-153	Termin konsultacija	Utorkom 9-11	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 253-153	Termin konsultacija	Utorkom 9-11 Četvrtkom 10-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 0 ; seminar 0 ; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Praktična nastava izvodi se kroz saradnju sa širim društvenim okruženjem i ima za cilj razvijanje znanja, vještina i kompetencija studenata kroz praktičan rad i susret sa primjerima iz prakse. Praktična nastava realizira se u prostorijama Filozofskog fakulteta te u ustanovama koje čine nastavnu bazu Univerziteta u Sarajevu. Izvođenje praktične nastave studenata prate metodičar nastave, nastavnik metodologije i mentori za seminarske i završni diplomski rad. Student po završenoj praktičnoj nastavi (hospitacijama, istraživanjima za seminarski i diplomski rad) podnosi izvještaj koji svojim potpisom ovjerava nastavnik. Zadatak studenata je da posmatraju poslove i zadatke koje obavlja njihov mentor, da samostalno izvode neke od poslova i zadataka i da tokom praćenja nastave vode Dnevnik praktične nastave koji je jedan od segmenta evaluacije rada studenta tokom semestra.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj obavljanja praktične nastave je da se studenti upoznaju sa različitim radnim mjestima historičara, u nastavi, institutima, arhivima, muzejima itd. Praktično iskustvo pripremit će studente za početak rada u struci, jer će im omogućiti bolje razumijevanje nastavnih sadržaja prezentiranih tokom studija te integraciju i upotrebu znanja u radnom okruženju. Osim toga, studenti će imati priliku da neka od znanja i vještina stečenih na predavanjima i vježbama primjene u realnom okruženju.				
Ishodi učenja	Znanje: Upoznavanje sa organizacijom i djelatnostima institucije/ organizacije u				

	<p>kojoj radi historičar. Usvajanje etičkih principa rada i upoznavanje sa praktičnim metodama, tehnikama i procedurama rada.</p> <p>Vještine: Unapređenje vještina samostalnog planiranja, pripremanja, organiziranja i realiziranja poslova i zadataka</p> <p>Kompetencije: integriranje teorijskih i praktičnih znanja u profesionalnoj ulozi i priprema za samostalan rad. razvoj interpersonalnih vještina i vještina timskog rada kao i prezentacijskih i samoprezentacijskih vještina; unapređenje komunikacije i saradnje sa profesionalcima i institucijama.</p>
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s metodologijom rada
2.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme <u>googleclassroom</u>
3.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme <u>googleclassroom</u>
4.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme <u>googleclassroom</u>
5.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme <u>googleclassroom</u>
6.	Priprema i održavanje oglednih časova na fakultetu (uživo ili putem online platformu) / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme <u>googleclassroom</u>
7.	Rad na osmišljavanju i pripremanju projektnih ideja
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Rad na osmišljavanju i pripremanju projektnih ideja
10.	Prezentacija projektnih ideja
11.	Rad na izvođenju projekta (istražovanje, prikupljanje materijala, osmišljavanje izložbe i radionice)
12.	Rad na izvođenju projekta (istražovanje, prikupljanje materijala, osmišljavanje izložbe i pedagoške radionice)
13.	Rad na izvođenju projekta (istražovanje, prikupljanje materijala, osmišljavanje

	izložbe i radionice)
14.	Prezentacija projekta - izložba i radionica
15.	Refleksija i evaluacija praktičnog rada
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Demonstracije i instrukcije; opservacija rada mentora i rad pod supervizijom; opservacija, analiza i razmatranje slučajeva/ grupa; timski rad, grupni rad; diskusija; rad na projektu. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komunikacijske tehnologije.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 1167 1433 1570"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja – prezentacija časa</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Dnevnik praktične nastave</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – rad na projektu</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom prisustva i realizacije praktičnih aktivnosti na nastavi studenti/studentice će imati obavezu vođenja Dnevnika praktične nastave koji se sastoji od bilješki tokom prisustva časova sa refleksijama kao i aktivnosti vezanih za izradu projektnih zadataka. Za navedenu aktivnost moguće je dobiti ukupno 20 bodova. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja – prezentacija časa	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Dnevnik praktične nastave	20	20	4.	Završni ispit – rad na projektu	30	30	5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja – prezentacija časa	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Dnevnik praktične nastave	20	20																										
4.	Završni ispit – rad na projektu	30	30																										
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<ul style="list-style-type: none"> • Polusestrialni ispit sastoji se u vidu prezentacije oglednog časa za što je moguće dobiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit realizuje se u okviru praktičnog rada na istraživačkom projektu koji obuhvata osmišljavanje projektne ideje i njene realizacije u formi izložbe i pedagoške radionice za što je moguće dobiti ukupno 30 bodova. <p>Napomena: Završnoj provjeri znanja ne može se pristupiti bez prethodno odslušanih hospitacija. Prisustvo hospitacijama i održavanje sati na fakultetu evidentira se na hospitacionoj listi.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.</p> <p><i>Dodatna</i> Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Nekada davno... živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>
Napomene	

I. Šehić

prof. dr. Stokić



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave historije za osnovne škole 2				
Šifra/kod	FIL HIS 311	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija	Četvrtak 9-12	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon:	Termin konsultacija	Utorak 9-11 Četvrtak 11-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 ; seminar 0 ; vježbe 1 ;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava na predmetu Metodika nastave historije II treba kroz vježbe i hospitacije, primjenom savremenih metodičkih standarda, studente osposobiti i pripremiti za samostalan rad s učenicima u osnovnim i srednjim strukovnim školama. Iz tog razloga posebna je pažnja posvećena potrebi i značaju pismenog pripremanja svakog nastavnog sata. Naglasak je na potpunoj artikulaciji nastavnog sata koji, kroz različite nastavne metode, treba zadovoljiti materijalne, funkcionalne i odgojne zadatke nastave historije. Kroz rad na nastavi do izražaja će doći primjena svih teoretskih obrađenih i usvojenih pojmova koje čine jednu nastavnu pripremu, od odabira adekvatnog tipa nastavnog sata, oblika rada, metoda i upotrebe nastavnih sredstava i pomagala posebno informacionih tehnologija koje nude mnoge prednosti. Teorijsko znanje te primjeri iz nastavne prakse na osnovu hospitacija odražavaju se na pripremu i održavanje nastavnih sati na fakultetu i u školi, a samoprocjena rezultata u časovima zapažanja dodatno razvija buduće nastavničke kompetencije.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije II je osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u osnovnoj školi. Studenti kroz primjenu već stečenog znanja u praktičnom radu razvijaju opće i specifične kompetencije potrebne za uspješno poučavanje historije u osnovnim i srednjim strukovnim školama.				

Ishodi učenja	<p>Studenti/studentice će:</p> <p>Upoznati se sa primjerima nastavnih praksi na osnovu hospitoovanja u osnovnim školama.</p> <p>Osposobiti se za samostalno kreiranje i izvedbu nastavnih sati u osnovnim i srednjim strukovnim školama.</p> <p>Primjeniti i uporediti uspješno usvojena teorijska znanja sa nastavnom praksom,</p> <p>Osposobiti se za funkcionalno kreiranje nastavnih sati uz korištenje različitih nastavnih metoda i oblika rada.</p> <p>Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika.</p> <p>Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i znaju ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave.</p> <p>Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Razvijati osjećaj odgovornosti i profesionalnosti za rad u nastavi.</p> <p>Razvijati sposobnosti za samoprocjenu nastavničke kompetencije.</p>
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Priprema nastavnog sata historije za osnovnu školu i njen značaj Pismena priprema i artikulacija nastavnog sata
2.	Nastavna pomagala i sredstva u nastavi historije s posebnim osvrtom na suvremenu multimedijalnu prezentaciju
3.	Priprema studenata za hospitacije; rad na pismenim pripremanjima i artikulaciji nastavnog sata
4.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
5.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
6.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
7.	Nastavni sati na fakultetu ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj

	Zapažanja o održanim satima
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Nastavni sati na fakultetu, ogledni sat – pripremni sat za nastavu u osnovnoj školi. Zapažanja o održanim satima
10.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
11.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
12.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
13.	Hospitovanje: pohađanje nastave u osnovnoj školi / Autohospitovanje: pohađanje online nastave putem platforme googleclassroom, održavanje oglednih sati putem online platformi
14.	Zapažanja o održanim satima (dosezi zadanih ciljeva; učinkovitost nastavnih metoda; savremena didaktička pomagala) Priprema za izvođenje sata u osnovnoj ili srednjoj strukovnoj školi.
15.	Samostalno izvođenje nastavnog sata putem online platforme (skype ili zoom)
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi, na kojima studenti stiču nastavnu praksu. Nastavna se praksa realizira kroz hospitovanje u osnovnim školama, te držanje nastave na fakultetu i u školama, kao i kroz samostalni rad studenata. S obzirom na situaciju uzrokovanu virusom covid-19, ukoliko se ne steknu uslovi za hospitovanje u školama, studenti će putem online platforme, koju nastavnik već koristi na drugim kolegijima, obaviti hospitovanje tako što će samostalno (ili u manjim grupama na određenim odsjecima zbog velikog broja studenata na godini) pripremati i realizovati ogledne časove ili sekvence oglednih časova, kao što je i predviđeno silabusom.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja – ogledni sat	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Esej	10	10
4.	Završna provjera znanja- sat u školi	40	40
5.			
Ukupno: 100 bodova			100%

Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova.
- Polusemestralna provjera znanja realizira u vidu održavanja oglednog sata na fakultetu. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova.
- Na kraju semestra studenti su obavezni napisati esej o zapažanjima, značaju pripreme i faktorima koji utiču na uspješnost izvedbe nastavnih satu. Za napisani esej moguće je osvojiti ukupno 10 bodova.
- Završna provjera znanja realizira se u vidu održavanja sata u osnovnoj školi. U okviru ovog ispita boduje se pismena priprema za sat i izvođenje sata. Ukupno je moguće osvojiti 40 bodova.*

Napomena: Drugoj provjeri znanja ne može se pristupiti bez prethodno odslušanih hospitacija i održanog časa na fakultetu. Prisustvo hospitacijama i održavanje sati na fakultetu i u srednjoj školi evidentira se na hospitacionoj listi. S obzirom na uvjete uzrokovane virusom covid-19 u kojima se izvodi nastava hospitacione liste koje studenti popunjavaju i dostavljanju po završenoj metodičkoj praksi će u datim okolnostima potpisati odgovorni nastavnici i šefovi odsjeka. Ovakve izmjene bi trebale biti verifikovane od strane dekanata i nadležnih službi.

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- | | |
|-----------|--|
| a) 10 (A) | - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; |
| b) 9 (B) | - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; |
| c) 8 (C) | - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; |
| d) 7 (D) | - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; |

	<p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1 Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003. Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006 Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za osnovnu školu (6. – 9. razred) Smjernice za pisanje i ocjenu udžbenika povijesti za osnovne i srednje škole u Bosni i Hercegovini, Službeni glasnik BiH 05/07. Zajedničke jezgre nastavnih planova i programa za historiju definirane na ishodima učenja, Službeni glasnik BiH br. 3/16.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Nekada davno... živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014. Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni I Hercegovini, Hrvatskoj I Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>
Napomene	<p>*Zbog uvjeta u kojima se izvodi nastava s obzirom na virus covid-19 ukoliko se ne steknu uvjeti za izvođenje završne provjere u školama, ista će se u okviru ogleadnog časa će se umjesto u osnovnoj školi održati na fakultetu putem neke od online platformi uz prisustvo drugih studenata.</p>

prof. m.

F. Bešlić

Štefanić



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodika nastave historije za srednje škole I				
Šifra/kod	FIL HIS 417	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Zijad Šehić			Ponedjeljkom 13-15
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: zijad.sehic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			Utorak 9-11 Četvrtak 11-13
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E-mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 153	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2; seminar 0; vježbe 0				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Fokus nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je definiranje predmeta i zadataka nastave historije kroz njezin razvoj i značaj kao nastavne discipline u procesu obrazovanja i odgoja u srednjim školama. Naglasak se stavlja na zadatke koji ukazuju na značaj i razvoj historijskog mišljenja, moralni odgoj i razvoj estetskog osjećaja. U sadržaju nastavnog predmeta je upoznavanje sa značajem i ulogom zakonodavstva u Bosni i Hercegovini ali i u Evropi za uspješno izvođenje nastavnog procesa kao i upoznavanje sa sadržajem i ulogom nastavnih planova i programa, nastavnom praksom, kao i osnovnim nastavnim sredstvima: udžbenik, radna bilježnica, historijska čitanka, atlas, kao i nastavnih pomagala. Predstaviti će se i značaj primjene najvažnijih nastavnih metoda i oblika rada kao i definisanju i ulozi materijalnih, funkcionalnih i odgojnih zadataka nastave historije u srednjim školama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I je teoretski osposobiti studente/studentice za samostalno izvođenje nastave historije u srednjoj školi. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta historija u školama, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za uspješno poučavanje nastave historije u srednjim školama.				

Ishodi učenja	<p>Studenti/studentice će:</p> <p>Upoznati osnovne pojmove i zadatke koji se vežu za predmet metodika nastave historije, kao i njihov značaj u obrazovanju i odgoju učenika.</p> <p>Upoznati značaj, razvoj metodike nastave historije i savremene poglede na nastavu historije.</p> <p>Upoznati mjesto i ulogu nastave historije u obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine te ulogu i značaj nastavnih planova i programa za srednje škole.</p> <p>Upoznati ulogu nastave historije u Evropi te preporuke i standarde za uspješno izvođenje nastave historije u Evropi.</p> <p>Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti.</p> <p>Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije u srednjim školama.</p> <p>Upoznati i kritički promišljati o odgojno-obrazovnim ciljevima nastave historije i ishodima učenja prema Bloomovoj taksonomiji, znati ih odrediti prilikom planiranja nastave i pripremanja pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Osposobljavati se za izradu godišnjih planova te planiranje, pripremanje i izvođenje pojedinih nastavnih satova.</p> <p>Osposobljavati se za praćenje, provjeravanje i ocjenjivanje učeničkih postignuća.</p> <p>Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave.</p> <p>Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p>
----------------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Metodika nastave historije; Predmet i zadaci; Razvoj i savremeni pogledi na nastavu historije u srednjim školama. Historija kao nastavni predmet u srednjim školama; Značaj nastave historije u obrazovanju i odgoju učenika.
2.	Školski sistem u BiH. Zakonski okvir; Nastava historije u srednjim školama. Nastavni planovi i programi u srednjim školama. Izrada godišnjih i mjesečnih planova za nastavu.
3.	Mjesto i položaj nastave historije u srednjim školama u Evropi. Zakonska legislativa i standardi.
4.	Vrste nastave historije i njihova primjena u srednjim školama. Nastavne metode i oblici rada u nastavi historije u srednjim školama. Inkluzivna nastava.
5.	Ciljevi i zadaci nastave historije. Materijalni, funkcionalni i odgojni zadaci nastave historije. Definiiranje i određivanje ciljeva.
6.	Ishodi učenja. Bloomova taksonomija.

7.	Priprema i dijelovi pripreme nastavnog sata; Artikulacija nastavnog sata. Koraci nastavnog procesa. (Struktura nastavnog sata historije: struktura nastavne jedinice)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Oblik i tip nastavnog sata (uvodni, sat obrade novog gradiva, ponavljanja, vježbanja, provjeravanja ili sistematiziranje).
10.	Motivacija u nastavi historije. Metode racionalnog učenja. Osnovne misaone operacije u nastavi historije i primjena u nastavi historije u srednjim školama.
11.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama: Udžbenik u nastavi historije u srednjim školama. Udžbenici i multiperspektivnost.
12.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije u srednjim školama: Informatička tehnologija i njena primjena u nastavi historije. Materijalni izvori. Nekonvencionalni izvori, slikovni materijal vrste i funkcije u nastavi, film i TV u nastavi historije, usmena historija...
13.	Rad s historijskim izvorima, odabir i analiza tekstova. Poučavanje kontroverznih tema. Multiperspektivnost. Metode aktivnog učenja i samostalnog zaključivanja u nastavi historije srednjih škola.
14.	Praćenje i vrednovanje učeničkih postignuća. Ocjenjivanje; svrha ocjenjivanja; Vrste, način, tehnike i oblici praćenja i vrednovanja. Iskazivanje rezultata i pravilnici o ocjenjivanju. Dnevници i elektronski dnevници.
15.	Nastavnik historije i njegova uloga u nastavnom procesu u srednjim školama
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Metodika nastave historije za srednje škole I. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.
---	---

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40
2.	Aktivnost	10	10
3.	Esej/Prezentacija	10	10
4.	Završni ispit	40	40
5.			
Ukupno: 100 bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova.
- Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova.
- Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.
- Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zbornik radova: Jugoslovenski simpozij o nastavi historije, Novi Sad, 1972; 2. V. Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998; 3. Rendić-Miočević, Didaktičke inovacije u nastavi povijesti, Zagreb 1989; 4. F. Isaković, Ekskurzija kao oblik proširivanja i produbljivanja znanja u nastavi istorije, Nastava povijesti, 1 i 2, Zagreb 1985; 5. B. Drašković, Povijesna karta i povijesni atlas kao temeljna nastavna sredstva za snalaženje u prostornim promjenama u prošlosti, Nastava povijesti, 1, Zagreb 1976 <p><i>Dodatna</i></p> <p>Robert Stradling, Nastava europske povijesti 20. stoljeća, Zagreb: Srednja Europa, 2003.</p> <p>Nastavni planovi i programi iz historije/istorije/povijesti za osnovnu školu (6. – 9. razred)</p> <p>Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008.</p> <p>Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006.</p> <p>Nekada davno... živjeli smo zajedno, Zajednički rad s multiperspektivnim pristupom, EUROCLIO 2014.</p> <p>Obični ljudi u neobičnoj zemlji, Svakodnevni život u Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji 1945-1990, EUROCLIO 2008.</p>
Napomene	

F. Šević

prof. dr. M. Šević



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Jugoistočna Evropa u razvijenom srednjem vijeku				
Šifra/kod	FIL HIS 223	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>1</u> ;	vježbe 1	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru nastave iz predmeta Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Slovenačke zemlje u razvijenom srednjem vijeku. Razvoj gradova. Hrvatska: Hrvatska pod Arpadovićima i Anžuvincima. Razvoj dalmatinskih gradova. Mletačka vlast u Dalmaciji. Istra i Slavonija. Ekonomija. Društveni odnosi. Dubrovnik: postanak i razvoj, državno i društveno uređenje, dubrovačko posredništvo između zaleđa i Evrope. Srbija Nemanjića. Crkveno i državno osamostaljivanje. Raspad Srpskog carstva. Despotovina Lazarevića i Brankovića između Mađara i Osmanlija. Ekonomija (rudarstvo) i razvoj gradova. Društvena hijerarhija. Zeta pod Nemanjićima i Balšićima. Ekonomija. Makedonija i Bugarska između Srbije, Bizanta i Osmanskog carstva. Albanija u srednjem vijeku. Kultura i umjetnost u razvijenom srednjem vijeku. Pad srednjovjekovnih država pod osmansku vlast.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o najvažnijim segmentima političke, ekonomske, društvene i kulturne historije jugoistočne Evrope u razvijenom i kasnom srednjem vijeku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Predmet. Ciljevi. Pojašnjavanje silabusa, ispitnog materijala i načina ocjenjivanja. Izvori i literatura za historiju jugoist. Evrope u razv. sr. vijeku
2.	Grupni rad: Beograd u srednjem vijeku
3.	Grupni rad: Zadužbine Nemanjića
4.	Grupni rad: Privredna osnova srednjovjekovne Srbije
5.	Prva provjera znanja studenata (Test iz nastavnog sadržaja <i>Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek</i> , str. 7-109: Srbija Nemanjića; Despotovina; Balšići u Zeti) Test vrijednosti 20 bodova
6.	Osvajanje Zadra. Zlatna bula Andrije II. Zlatna bula Bele IV. Zadarski mir
7.	Hrvatske vlasteoske porodice
8.	Rudarstvo na jugoistoku Evrope / online sedmica
9.	Dubrovnik u razvijenom srednjem vijeku
10.	Druga provjera znanja studenata (Esej iz nastavnog sadržaja <i>Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek</i> , str. 111-210) vrijednost 20 bodova
11.	Mletačka vlast u Dalmaciji
12.	Slovenačke zemlje u razvijenom srednjem vijeku
13.	Kompenzacija (zamjenska sistematizacija vrijednosti 20 bodova)
14.	Pad srednjovjekovnih država pod osmansku vlast.
15.	Puškar Jerg-Konstantin Mihailović-Osmanske katastarske knjige
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit (Usmeni odgovor iz nastavnog sadržaja <i>Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek</i> , str. 211-235). Usmeni odgovor vrijednosti 40 bodova
18.	

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 405 1430 696"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Obrazloženje: Prva sistematizacija (Test), Druga sistematizacija (Esej) i Završni ispit (Usmeni odgovor) zasnivaju se na nastavnom materijalu: <i>Esad Kurtović, Historija jugoistočne Evrope razvijeni srednji vijek, Sarajevo 2010</i>. Seminarski rad i Aktivnost zasnivaju se na pisanju seminarskog rada, odbrani seminarskog rada u kojoj učestvuju svi studenti, referatima grupnog rada, pismenim izražavanjem putem referata na zadanu ili odobrenu temu, usmenim izlaganjem u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za temetski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od predviđenog broja bodova. Prema potrebi (zahtjev studenata) u 13 sedmici se održava zamjenska sistematizacija kojom se mogu popraviti rezultati prve ili druge sistematizacije. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova za jednopredmetni a 18 bodova za dvopredmetni studij.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																										
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																										
3.	Seminarski rad	10	10 %																										
4.	Aktivnost	10	10 %																										
5.	Usmeni ispit	40	40 %																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova. 																												
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kurtović, E. (2010), <i>Historija jugoistočne Evrope u razvijenom srednjem vijeku</i>. Sarajevo. (skripta) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćirković, S. (1995) <i>Srbi u srednjem veku</i>. Beograd. 2. Frensis, K. (1989) <i>Sloveni</i>. I-II. Beograd. 3. <i>Istorija Crne Gore I</i> (1967). Titograd. 4. <i>Historija (Istorija) naroda Jugoslavije I</i> (1953). Zagreb (Beograd). 5. Raukar, T. (1997) <i>Hrvatsko srednjovjekovlje</i>. Zagreb. 6. Živković, T. (2002) <i>Južni Sloveni pod vizantijskom vlašću (600-1025)</i>. 7. <i>Istorija makedonskog naroda I</i> (1970). Skopje. 8. Kos, M. (1960) <i>Istorija Slovenaca</i>. Beograd. 9. Voje, I. (1994) <i>Nemirni Balkan</i>. Ljubljana 																												

Esad Kurtović

prof. dr. sc. I. Holbec



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Sandalj Hranić Kosača				
Šifra/kod	FIL HIS 361	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Sandalj Hranić Kosača izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Rusaška gospoda. Karakteristike bosanskih velmoža. Kosače. Sandalj Hranić, predvodnik Kosača. Uzdizanje Sandalja Hranića do 1405. Samostalni velmoža (1405-1418), Stabilnija vremena 1419-1435, Kupoprodaja Konavala, Konavoski rat, Ekonomski profil, kultura, vjera.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o mjestu i ulozi velikog vojvode Sandalja Hranića Kosače u historiji srednjovjekovne bosanske države.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predmet. Ciljevi. Pojašnjavanje silabusa, ispitnog materijala (uvid u sadržaj ispitnog materijala i pojašnjenje sistematizacija) i načina ocjenjivanja. Izvori i literatura.
2.	Rusaška gospoda. Karakteristike bosanskih velmoža
3.	Kosače
4.	Sandalj Hranić, predvodnik Kosača
5.	Prva provjera znanja studenata
6.	Uzdizanje Sandalja Hranića do 1405.
7.	Samostalni velmoža (1405-1418)
8.	Stabilnija vremena 1419-1435 / online sedmica
9.	Kupoprodaja Konavala
10.	Druga provjera znanja studenata
11.	Konavoski rat
12.	Ekonomski profil
13.	Kompenzacija (zamjenska sistematizacija vrijednosti 25 bodova)
14.	Kulturne prilike
15.	Vjerski profil bosanskog vojvode
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 371 1428 701"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Obrazloženje: Prva sistematizacija (Test 25 bodova), Druga sistematizacija (Esej 25 bodova) i Završni ispit (Usmeni odgovor 40 bodova) zasnivaju se na nastavnom materijalu iz nastavnog plana i programa. Aktivnost (10 bodova) se zasniva na pismenom izražavanju putem referata na zadanu ili odobrenu temu, usmenom izlaganju u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za temetski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od 10 bodova. Prema potrebi (zahtjev studenata) u 13 sedmici se održava zamjenska sistematizacija kojom se mogu popraviti rezultati prve ili druge sistematizacije. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	25	25 %	2.	Druga provjera znanja	25	25 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prva provjera znanja	25	25 %																						
2.	Druga provjera znanja	25	25 %																						
4.	Aktivnost	10	10 %																						
5.	Usmeni ispit	40	40 %																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna: 1. Kurtović Esad, <i>Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača</i>, Sarajevo 2009. Dopunska: 1. S. Ćirković, <i>Rusaška gospoda</i>, Istorijski časopis 21, Beograd 1974, 5-17. 2. S. Ćirković, <i>Kosače u istoriografiji</i>, Kosače-osnivači Hercegovine, Beograd 2002, 209-220.</p>																								

Esad Kurtović

prof. dr.

Halilbegović



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku				
Šifra/kod	FIL HIS 366a	Status (obavezni ili izborni)	Izborni	ECTS	2
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Esad Kurtović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 138 kurtovic.esad@gmail.com	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastave iz predmeta Bosna i Dubrovnik u srednjem vijeku izučavaju se sljedeće tematske cjeline: Teritorijalno politički razvoj Bosne i Dubrovnika, Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika, Ekonomsko politička strategija u međusobnim odnosima, Rat i mir u odnosima Bosne i Dubrovnika, Privredne veze. Trgovina i zanatstvo, Dubrovčani kao feudalci u Bosni, Bosanci u Dubrovniku, Dubrovačke kolonije u srednjovjekovnoj Bosni, Dubrovačko građanstvo i plemstvo, Kulturna prožimanja između Bosne i Dubrovnika				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Stjecanje znanja studenata o odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku kroz prizmu političkih, ekonomskih, privrednih i kulturnih veza.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Literatura o odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku.
2.	Teritorijalnopolitički razvoj Bosne
3.	Teritorijalnopolitički razvoj Dubrovnika
4.	Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika
5.	Prva provjera znanja studenata
6.	Ekonomsko politička strategija u međusobnim odnosima
7.	Rat i mir u odnosima Bosne i Dubrovnika
8.	Privredne veze. Trgovina i zanatstvo / online sedmica
9.	Dubrovčani kao feudalci u Bosni. Bosanci u Dubrovniku
10.	Druga provjera znanja studenata
11.	Kolonije. porota
12.	Dubrovačko građanstvo i plemstvo
13.	Kompenzacija (zamjenska sistematizacija vrijednosti 25 bodova)
14.	Kulturna prožimanja
15.	Kulturna prožimanja – „na bosanski način“
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit
18.	

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="470 369 1428 705"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Obrazloženje: Prva sistematizacija (Test 25 bodova), Druga sistematizacija (Esej 25 bodova) i Završni ispit (Usmeni odgovor 40 bodova) zasnivaju se na nastavnom materijalu iz nastavnog plana i programa. Aktivnost (10 bodova) se zasniva na pismenom izražavanju putem referata na zadanu ili odobrenu temu, usmenom izlaganju u toku nastave i konsultacija, te drugim odobrenim vidovima studentskog angažmana vezanog za temetski okvir predmeta. Bodovna vrijednost rubrike Aktivnosti može biti i veća od 10 bodova. Prema potrebi (zahtjev studenata) u 13 sedmici se održava zamjenska sistematizacija kojom se mogu popraviti rezultati prve ili druge sistematizacije. Uslov za izlazak na Završni ispit je osvojeno 30 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	25	25 %	2.	Druga provjera znanja	25	25 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prva provjera znanja	25	25 %																						
2.	Druga provjera znanja	25	25 %																						
4.	Aktivnost	10	10 %																						
5.	Usmeni ispit	40	40 %																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
<p>Literatura</p>	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> Babić Anto, <i>Tradicija i historijsko pravo u odnosima Bosne i Dubrovnika u srednjem vijeku</i>, Bosna franciscana 12, Sarajevo 2000, 241-247. Desanka Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo 1961. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> Foretić Vinko, <i>Povijest Dubrovnika do godine 1808</i>, I, Zagreb 1980. <i>Kulturna historija Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo 1984. 																								

Erud Kurtović

prof. dr.

Boleto



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Bosne i Hercegovine (1918-2000)				
Šifra/kod	FIL HIS 316	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	I	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/српски/hrvatski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Husnija Kamberović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 142 E-mail: husnija.kamberovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 – 164	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Minela Radušić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 – 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 4; seminar 1; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Predavanja će se fokusirati na teme koje ukazuju na specifičnosti razvoja Bosne i Hercegovine u različitim državnim okvirima tokom 20. st. (monarhistička Jugoslavija, NDH i socijalistička Jugoslavija). Za razdoblje monarhističke Jugoslavije obarđivat će se pitanja razvoja stanovništva; razvoj društva - agrarni odnosi i razvoj privrede; položaj BiH u okviru NDH; obnova državnosti tokom rata; materijalne i ljudske žrtve 1941-1945; vjerske zajednice 1918-1945; razvoj obrazovanja, nauke i kulture; Za razdoblje historije Bosne i Hercegovine poslije Drugog svjetskog rata obrađivat će se pitanja uspostave komunističkog sistema vlasti i transformacija društva; agrarni odnosi i izgradnja industrije; nacionalni odnosi; položaj vjerskih zajednica; razvoj gradova; nauka, kultura i umjetnost. Bosna i Hercegovina u postkomunističko doba (ekonomska i politička kriza; formiranje višestranačkog političkog sistema i funkcioniranja parlamentarizma; pripreme za agresiju – jugoslavenski kontekst; rat 1992–1995: materijalne i demografske posljedice; razvoj Bosne i Hercegovine poslije 1995. godine).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje s glavnim problemima položaja i razvoja Bosne i Hercegovine od sloma Austro-Ugarske do kraja 20. stoljeća. U fokusu će biti specifičnosti razvoja Bosne i Hercegovine u jugoslavenskim državnim okvirima, okviru NDH, proglašenje nezavisnosti 1992. godine uz isticanje posebnosti u političkom, društvenom i kulturnom razvoju s ciljem razumijevanja suvremenih društvenih kretanja u Bosni i Hercegovini.				
Ishodi učenja	Razumijevanje temeljnih procesa u historiji Bosne i Hercegovine u jugoslavenskom razdoblju; Mogućnost prepoznavanja glavnih pretpostavki za izlazak Bosne i Hercegovine na put neovisnih država sijeta krajem 20 stoljeća, i uočavanje sličnosti i razlika socijalističkog i postsocijalističkog društva.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom
2.	Stvaranje političkih stranaka u BiH poslije Prvog svjetskog rata; Položaj BiH prema odredbama Vidovdanskog ustava
3.	Bosna i Hercegovina u doba diktature 1929-1931;
4.	Bosna i Hercegovina u doba Banovine Hrvatske Administrativna podjela Bosna i Hercegovina 1918-1939 Formiranje Banovine Hrvatske i podjela Bosne i Hercegovine Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine pred Drugi svjetski rat
5.	Vjerske zajednice u BiH 1918-1941 Katolička crkva Pravoslavna crkva Islamska vjerska zajednica
6.	Izbijanje Drugog svjetskog rata i položaj BiH u NDH Ustanak u Bosni i Hercegovini 1941. Odnos četnika i partizana 1941/1943. Odnos četnika i vlasti NDH u BiH 1941-1945, s posebnim osvrtom na neke primjere njihove međusobne saradnje
7.	Muslimani u Drugom svjetskom ratu; Handžar divizija Partizansko-njemački pregovori 1943 Obnova državnosti BiH (zasjedanja ZAVNOBiH-a)
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Sudski procesi u BiH nakon Drugog svjetskog rata – obračun sa ratnim gubitnicima
10.	Privredni razvoj Bosna i Hercegovina poslije Drugog vjetskog rata Obnova privreda – petogodišnji planovi
11.	Bosna i Hercegovina sredinom 1960-ih godina Otvaranje nacionalnog pitanja Priznavanje muslimanske nacije
12.	Položaj Bosne i Hercegovine u jugoslavenskoj federaciji krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina Hrvatska i srpska politika prema BiH krajem 1960-ih i početkom 1970-ih godina
13.	Politički razlaz u bosanskohercegovačkom rukovodstvu početkom 1970-ih godina
14.	Kriza komunizma početkom 1980-ih godina Suđenjem Mladim muslimanima Političke afere 1980-ih godina

15.	Bosna i Hercegovina poslije sloma komunizma Proglašenje samostalnosti BiH i početak rata 1992. godina Rat i diplomacija – mirovni pregovori Genocid u Srebrenici Bosna i Hercegovina poslije 1995. godine
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	predavanja																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja – test</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prva provjera znanja – pismeni</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo nastavi i aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završna provjera znanja – test</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td>Završna provjera znanja – pismeni</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na provjeri znanja – test, studenti pokazuju koliko su savladali i usvojili činjenice i faktografiju • Na provjeri znanja – pismeni, studenti pokazuju koliko mogu samostalno povezivati i interpretirati historijske procese • Esej – studenti kritički predstavljaju jednu historijsku temu • Prisustvo nastavi i aktivnosti – studenti su obavezni prisustvovati nastavi, te biti aktivni (postavljati pitanja na kraju predavanja, diskutirati o temama o kojima se iz vodi nastava, aktivno sudjelovati na vježbama i seminarima). 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja – test	20	20	2.	Prva provjera znanja – pismeni	20	20	3.	Esej	10	10	4.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10	5.	Završna provjera znanja – test	20	20	6.	Završna provjera znanja – pismeni	20	20	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prva provjera znanja – test	20	20																														
2.	Prva provjera znanja – pismeni	20	20																														
3.	Esej	10	10																														
4.	Prisustvo nastavi i aktivnost	10	10																														
5.	Završna provjera znanja – test	20	20																														
6.	Završna provjera znanja – pismeni	20	20																														
Ukupno: 100 bodova			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p>																																

	<p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><u>Obavezna</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Begić, Dana: Akcije muslimanskih građanskih političara poslije skupštinskih izbora 1935. godine, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 173-189, Sarajevo, 1965. 2. Begić, Dana: Pokret za autonomiju Bosne i Hercegovine u uslovima sporazuma Cvetković-Maček, Prilozi Instituta za istoriju, br. 2, str. 177-1991, Sarajevo, 1955. 3. Džaja, Srećko M.: Politička realnost jugoslavenstva (1918-1991) s posebnim osvrtom na Bosnu i Hercegovinu. Sarajevo-Zagreb 2004 4. Filandra, Šaćir: Bošnjačka politika u XX. stoljeću. Sarajevo 1998. 5. Hadžijahić, Muhamed: Muslimanske rezolucije 1941. godine. U: 1941. u istoriji naroda Bosne i Hercegovine. Naučni skup održan u Drvaru od 7. do 9. oktobra 1971. godine, str. 262-274 Sarajevo, 1973. 6. Hurem, Rasim: Pokušaj nekih građanskih muslimanskih političara da Bosnu i Hercegovinu izdvoje iz okvira Nezavisne Države Hrvatske, Godišnjak Društva istoričara Bosne i Hercegovine, Godina XVI, str. 191-221, Sarajevo, 1965. 7. Hurem, Rasim: Bosna i Hercegovina u Drugom svjetskom ratu, Sarajevo: Zagreb, 2016. 8. Kamberović, Husnija: Hod po trnju. Iz bosanskohercegovačke historije 20. stoljeća. Sarajevo 2011. 9. Redžić, Enver: Sto godina muslimanske politike u tezama i kontraverzama istorijske nauke. Geneza politike bosanske, bošnjačke nacije. Sarajevo 2000. 10. Šehić, Nusret: Bosna i Hercegovina 1918-1924. Privredni i politički razvitak. Sarajevo 1991.
	<p><u>Dodatna</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abazović, Mirsad, <i>Kadrovski rat za BiH (1945-1991)</i>. Sarajevo 1999 2. Duranović Amir, <i>Odjeci Brionskog plenuma u Bosni i Hercegovini 1966. godine</i>, Sarajevo 2016 3. Kamberović, Husnija, <i>Prema modernom društvu. Bosna i Hercegovina od 1945. do 1953. godine</i>. Tešanj 2000 4. Kamberović Husnija, <i>Džemal Bijedić. Politička biografija</i>, Sarajevo 2017 5. Katz, Vera, <i>Društveni i ekonomski razvoj Bosne i Hercegovine 1945.-1953.</i> Sarajevo 2011. 6. Marko Atila Hoare, <i>Bosanski Muslimani u Drugom svjetskom ratu</i>, Zenica 2019. 7. Dženita Sarač Rujanac, <i>Branko Mikulić, Politička biografija 1965-1989</i>, Sarajevo 2020. 8. Max Bergholz, <i>Nasilje kao generativna sila. Identitet, nacionalizam i sjećanje u jednoj balkanskoj zajednici</i>, Sarajevo 2018
Napomene	

Husnija Kamberović

prof.

Holbein

Staviti logo
Fakulteta

UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanskohercegovačko društvo od kraja 18. stoljeća do 1918.				
Šifra/kod	FIL HIS 414	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Edin Radušić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email: edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033253155	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10-13 Srijeda, 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Minela Radušić, M.A			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E- mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033253161	Termin konsultacija	Srijeda 13-14 Petak, 10-14	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2	seminar 1	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kolegij nudi viševrsni pristup bosanskohercegovačkom društvu u dva krupna historijska razdoblja (pozno osmansko i austrougarsko) i u tri specifična historijska konteksta: vjerske/nacionalne zajednice u miru (prije 1875. i prije 1914.), vjerske/nacionalne zajednice u krizi (Velika Istočna kriza i I svjetski rat), te suodnos politike i ideologije sa životom običnog čovjeka. Konkretnije se navedene krupne teme obrađuju kroz različite historiografske interpretacije što omogućava viševrsne komparacije. Kao polaznu tačku za tumačenje društvenih i nacionalno-političkih odnosa studenti usvajaju (obnavljaju) temeljne spoznaju o vjerskoj, etničkoj i socijalnoj strukturi stanovništva i promjenama u strukturama, nacionalnim manjinama, nacionalno-kulturno-prosvjetnim društvima, političkom i nacionalnom organiziranju, autonomnim i nacionalnim pokretima, političkim strankama, odnosima između države, vjerskih institucija i naroda, te politikama u saborskom periodu.</p>				
Cilj kolegija/					

nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog predmeta je da studenti razumiju specifičnosti društvenog razvoja Bosne i Hercegovine u dugom 19. stoljeću, sličnosti i razlike u nacionalnim pokretima i nacionalnom razvoju bosanskohercegovačkih naroda, kao i utjecaj konteksta (austroougarskog, osmanskog) i okruženja (Srbija, Hrvatska, Crna Gora) na unutrašnji razvoj i međusobne nacionalno-političke odnose. Osposobljavaju se da kompariraju položaj društvenih grupa u poznom osmanskome i austroougarskom razdoblju. Na višoj misaonoj razini propitivati će se odnos ideologije, politike i života društvenih grupa i pojedinaca, posebno koristeći suprotstavljene historiografske inerpertacije istih pojava i procesa. Cilj je, također, da se studenti osposobljavaju za kritičko vrednovanje historiografske literature, samostalan rad na izvorima i vrednovanje nacionalnih i državnih politika iz perspektive civilizacijskog napretka i poštivanja različitosti,
Ishodi učenja	Poznavanje i više misaono razumijevanje glavnih karakteristika historijskog kretanja, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti, i pojedinaca i kolektiva Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i vrednovanja historiografskih tekstova na višoj misaonoj razini. Primjena stečenog konkretnog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa (na primjerima društvenih promjena i nacionalizacije bosanskohercegovačkog stanovništva). Osposobljavanje za samostalno stvaranje na nivou prilagođenom drugom ciklusu studija.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznanje s nastavnim planom i programom i najznačajnijim izvorima i literaturom za ovaj kolegij.
2.	Bosanskohercegovačko društvo 19. stoljeća pod osmanskome vlašću - Bosanskohercegovačko društvo pod austroougarskom vlašću: usporedba.
3.	Homogeno ili heterogeno društvo – različite interpretacije u historiografiji.
4.	Homogeno ili heterogeno društvo – različita viđenja u putopisnoj i ljetopisnoj literaturi.
5.	Bosanskohercegovačko društvo u istočnoj krizi (uzroci ustanka) – različite interpretacije u historiografiji.
6.	Utjecaj istočne krize na bosanskohercegovačko društvo.
7.	e- sedmica. Priprema za ispit, mini esej.

8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nacionalizacija bosanskohercegovačkog društva. Nacionalna politika Austro-Ugarske.
10.	Nacionalne politike – proces institucionalizacije nacija.
11.	Bošnjaštvo - različite interpretacije u historiografiji.
12.	Komparacija – vjerski i/ili nacionalni identitet.
13.	Vjerski život i vjerske zajednice
14.	Iza linije fronta – Bosanskohercegovačko društvo u I svjetskom ratu.
15.	Grad i selo, Svakodnevni život (osmansko i austrougarsko razdoblje).
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanje, seminar, vježbe Radionice, grupni rad, individualni rad		
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:		
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova
	1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30 (30%)
	2.	Aktivnost u nastavi	10 (10%)
	3.	Seminarski rad ili esej	10 (10%)
	4.	Pismena provjera znanja za drugi dio	30 (30%)

	<table border="1" data-bbox="464 199 1426 311"> <tr> <td></td> <td>semestra</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>(20%)</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način: Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), Seminarski rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%/, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova).</p> <p>Napomena:</p>		semestra			5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)	Ukupno: 100 bodova			100%
	semestra												
5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)										
Ukupno: 100 bodova			100%										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>												
Literatura	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aličić A. S. (1996), Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine, Sarajevo. - Čubrilović V. (1996) Bosanski ustanak 1875-1878, Beograd. - Dedijer V. (1966) Sarajevo 1914, Beograd. - Ekmečić M, (1973), Ustanak u Bosni 1875-1878, Sarajevo. - Grandits H. (2014), Multikonfesionalna Hercegovina-vlast i lojalnost u kasnoosmanskom društvu, Sarajevo. - Imamović M. (1976), Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak B i H od 1878. do 1914., Sarajevo. - Kraljačić T. (1987), Kalajev režim u Bosni i Hercegovini 1882-1903, Sarajevo. - Popović V. (1949) Agrarno pitanje u Bosni i turski neredi za vreme reformnog režima Abdul-Medžida, Beograd. - Prilozi, 34, (2005), Sarajevo. 												

	<p><i>Dodatna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Čokorilo P.-J. Pamučina-S. Skenderova (1976), Ljetopisi, Sarajevo. - Hadžibegović I.(1991). Bosanskohercegovački gradovi na razmeđu 19. i 20. stoljeća, Sarajevo. - Giljferding A. (1972); Putovanje po Heregovini, Bosni i Staroj Srbiji, Sarajevo. - Juzbašić Dž. (1999), Nacionalno-politički odnosi u bosanskohercegovačkom Saboru i jezičko pitanje (1910-14), Sarajevo. - Juzbašić Dž. (2002), Politika i privreda u B i H pod austrougarskom upravom, Sarajevo. - Kamberović H. (2005), Begovski zemljišni posjedi u Bosni i Hercegovini od 1878. do 1918, Sarajevo. - Kasumović A. (2016): Austrougarska trgovinska politika u Bosni i Hercegovini 1878-1914, Sarajevo. - Kasumović F. (2014), Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi, Anali Gazi Husrev-ebgove biblioteke.Sarajevo. - Okey R. (2007): Taming Balkan Nationalism. The Habsburg „Civilizing Mission“ in Bosnia 1878-1914, Oxford University Press, New York. - Pasko V. (1958), Bosna i Hercegovina za vrijeme misije Dževdet-efendije, Sarajevo. - Prilozi za istoriju B i H, II, (1987), Sarajevo. - Radušić E., (2013), Bosna i Hercegovina u britanskoj politici od 1857. do 1878, Sarajevo. - Radušić E., (2019), Bosnian Horrors. - Tepić I. (1988), Bosna i Hercegovina u ruskim izvorima (1856-1878), Sarajevo. - Šehić Z. (2007), U smrt za cara i domovinu, Sarajevo. - Younis H. (2007), Skice porodičnog života u Sarajevu posljednjih decenija osmanske vladavine, Prilozi. (33-68)
Napomene	

Selma Bajramović

prof. dr.

Halilović

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna i Hercegovina od kraja 18. st. do 1918. godine				
Šifra/kod	FIL HIS 315	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Šesti	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Edin Radušić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email: edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033253155	Termin konsultacija	Ponedjeljak, 10-13 Srijeda, 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši Ass. Minela Radušić, M.A			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 033253161	Termin konsultacija	Srijeda 13-14 Petak, 10-14	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 3	seminar 1	vježbe 2		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Administrativno-teritorijalna podjela Bosanskog ejaleta/vilajeta u 19. st. Društvene strukture. Provođenje osmanskih reformi u oblasti vojske, administracije i sudstva. Hatišerif od Gilhane i Hatihumajun. Pokret za autonomiju Bosne. Hercegovina pod upravom Ali paše Rizvanbegovića (Stočevića). Intervencija-Omer-paše Latasa. Bosna pod upravom Topal Osman-paše. Privredni razvoj Bosne i Hercegovine. Zemljoradnja, stočarstvo. Gradovi i gradska privreda - trgovina, zanatstvo. Eksploatacija šuma. Začeci kapitalističkih društvenih odnosa u Bosni i Hercegovini. Poreski sistem. Agrarno zakonodavstvo (Ramazanski zakon i Siferska naredba). Strani kapital. Nastanak građanstva. Razvoj manufakturne proizvodnje. Interesovanje velikih sila za Bosnu i Hercegovinu i otvaranje konzulata. Karakteristike seljačkih nemira. Ustanak u Bosni i Hercegovini (1875-1878) i njegovo prerastanje u Istočnu krizu. Kulturno-prosvjetni razvoj Bosne i Hercegovine u XIX st. Razvoj školstva. Pojava i razvoj štampe. Počeci nacionalnih pokreta.</p>				

	<p>Tekovine osmanske vladavine u Bosni i Hercegovini. Berlinski kongres. Okupacija Bosne i Hercegovine i pokret otpora. Bosna i Hercegovina pod austrougarskom vlašću. Novi civilizacijski okvir. Organizacija vlasti.</p> <p>Državnopravni položaj Bosne i Hercegovine u Monarhiji. Nacionalna, vjerska, socijalna, obrazovno-kulturna struktura. Novi obrazovni sistem. Pismenost. Promjene u načinu života. Privredni razvoj. Izgradnja saobraćaja. Industrijalizacija. Poljoprivreda. Agrarno pitanje i pravci njegovog razrješavanja. Ustanak u Hercegovini 1882. i njegove posljedice. Kalajeva politika – ekonomske i političke karakteristike (1882–1903). Političko i nacionalno organiziranje Srba, Muslimana/Bošnjaka i Hrvata. Političke stranke i listovi. Borba Srba i Muslimana/Bošnjaka za vjersko-prosvjetnu autonomiju. Položaj Katoličke crkve (svjetovna crkvena organizacija). Nacionalna kulturno-prosvjetna društva. Radnička klasa. Aneksija Bosne i Hercegovine 1908. i aneksiona kriza. Ustavno razdoblje, formiranje Bosanskog sabora i njegov rad. Mlada Bosna i Sarajevski atentat. Bosna i Hercegovina u I svjetskom ratu. Položaj Bosne i Hercegovine u Državi SHS.</p>
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Studenti bi trebali steći temeljna znanja i ovladati osnovnim pojmovima iz historije Bosne i Hercegovine od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, te se osposobiti za kritičko vrednovanje historiografskih rezultata. Cilj je, također, osposobljavanje studenata za komparativno sagledavanje modernizacijskih procesa i stvaranja nacija kod bosanskohercegovačkih naroda, kao i usporedba položaja BiH, njenih vjerskih/nacionalnih kolektiva i pojedinaca u osmanskome i austrougarskom razdoblju. Cilj je, također, da se studenti osposobe da mogu uspoređivati položaj “drugog” i “percipiranih nedržavotvornih grupa” u osmanskome i austrougarskom državnom okviru, kao i razumijevanje nivoa poštivanja njihovih ljudskih prava.</p>
Ishodi učenja	<p>Poznavanje i razumijevanje glavnih karakteristika historijskog razvoja prostora BiH od kraja 18. stoljeća do 1918. godine, kao i razumijevanje i komparativno vrednovanje društvenih promjena iz perspektive univerzalnih ljudskih vrijednosti, posebno slobode i jednakosti. Sposobnost kritičkog čitanja historijskih izvora i historiografskih tekstova i jasno razlikovanje historiografskog stava, mišljenja i interpretacije s jedne i historijske činjenica s druge strane. Primjena stečenog znanja o pojedinim događajima i vremenski kraćim procesima za razumijevanje cjeline i općih društvenih procesa.</p>

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Administrativno - teritorijalna podjela Bosanskog ejaleta (vilajeta). Promjene upravne organizacije u toku 19. stoljeća. Strukture stanovništva i njihov položaj.
2.	Provođenje osmanskih reformi u Bosni u oblasti vojske, administracije i sudstva. Ukidanje klasičnih institucija timarsko-spahijskog sistema. Otpori.
3.	Pokret za autonomiju Bosne – različite percepcije.

4.	Proglašenje Hatišerifa od Gilhane i Hatihumajuna i njihovo provođenje u Bosni. Vojna intervencija Porte u Bosni pod vodstvom Omer-paše Latas. Reforme za vrijeme Šerif Osman-paše.
5.	Privreda i posjedovni odnosi. Zemljoradnja, stočarstvo. Agrarno zakonodavstvo Gradovi i gradska privreda. Ukidanje esnafa, Manufaktura.
6.	Ustanak u Hercegovini i Bosni (1875 - 1878). Bosansko pitanje u međunarodnoj diplomatiji. Berlinski kongres.
7.	e- sedmica. Priprema za ispit, mini esej.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Austro-ugarska okupacija Bosne i Hercegovine i pokret otpora domaćeg stanovništva. Organizacija vlasti i državno-pravni položaj Bosne i Hercegovine u Monarhiji.
10.	Novi civilizacijski okvir Opće karakteristike historije Bosne i Hercegovine pod austrougarskom vlašću.
11.	Društvo. Nacionalna, vjerska, socijalna, obrazovno-kulturna struktura.
12.	Političko i nacionalno organiziranje Srba, Muslimana/Bošnjaka i Hrvata. Političke stranke i listovi. Borba Srba i Muslimana/Bošnjaka za vjersko-prosvjetnu autonomiju. Položaj katoličke crkve (svjetovna crkvena organizacija, redovi). Manjine. Nacionalna kulturno-prosvjetna društva.
13.	Aneksija BiH 1908. i aneksiona kriza. Ustavno razdoblje, formiranje Bosanskog sabora i njegov rad.
14.	Privredni razvoj. Uvođenje kapitalističkog načina proizvodnje. Izgradnja saobraćajnica. Industrija. Eksploatacija šuma. Rudarstvo. Zanatstvo. Trgovina. Poljoprivreda. Agrarno pitanje i pravci njegovog razrješavanja.
15.	Kulturno-prosvjetni razvoj Bosne i Hercegovine u 19. stoljeću. Pojava štampe. Novi obrazovni sistem (državne i privatne škole). Pismenost.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanje, seminar, vježbe Radionice, grupni rad, individualni rad</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 555 1430 927"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralna pismena provjera znanja</td> <td>30</td> <td>(30%)</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova</td> <td>30</td> <td>(30%)</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad ili esej</td> <td>10</td> <td>(10%)</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost u nastavi</td> <td>10</td> <td>(10%)</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni usmeni ispit</td> <td>20</td> <td>(20%)</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Provjera znanja se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po slijedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja: Polusemestralna pismena provjera znanja 30 bodova (30%), Seminarski rad ili esej 10 bodova (10%) Aktivnost u nastavi 10 bodova (10%), Završni pismeni i usmeni ispit 50 bodova /50%/, (Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova i Završni usmeni ispit 20 bodova).</p> <p>Napomena:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)	2.	(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova	30	(30%)	3.	Seminarski rad ili esej	10	(10%)	4.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)	5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralna pismena provjera znanja	30	(30%)																										
2.	(Pismena provjera znanja za drugi dio semestra 30 bodova	30	(30%)																										
3.	Seminarski rad ili esej	10	(10%)																										
4.	Aktivnost u nastavi	10	(10%)																										
5.	Završni usmeni ispit	20	(20%)																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aličić, A. S. (1983) <i>Uređenje Bosanskog ejaleta od 1789. do 1878. godine</i>. Sarajevo. 2. Hadžibegović, I. (1980) <i>Postanak radničke klase u Bosni i Hercegovini i njen razvoj do 1914. godine</i>. (Prve dvije glave) Sarajevo. 3. Imamović, M. (1976, 1997) <i>Pravni položaj i unutrašnji politički razvitak BiH od 1878. do 1914. godine</i>. Sarajevo. 4. <i>SR Bosna i Hercegovina</i> (1982), Separat iz II izdanja Enciklopedije Jugoslavije (dio o kulturi u razdoblju od kraja 18. st. do 1918).
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aličić A. S. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832. godine</i>. Sarajevo. 2. Juzbašić, Dž. (2002) <i>Politika i privreda u Bosni i Hercegovini pod austrougarskom upravom</i>, Sarajevo. 3. <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine, II.</i> (1987). Sarajevo. 4. <i>Bosna i Hercegovina od najstarijih vremena do kraja Drugog svjetskog rata</i> (1998). Sarajevo.
Napomene	

Selma Baglan

prof. dr.
Golobeg

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove metodika nastave historije 2				
Šifra/kod	FIL HIS 111	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	I	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Edin Radušić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 132 Email: edin.radusic@ff.unsa.ba Telefon: 253-155	Termin konsultacija	Ponedjeljak 10-13 Srijeda 11-13	
Saradnik	Ime i prezime	Mr. Melisa Forić Plasto			
	Kontakt podaci	Kabinet: 130 E- mail: melisa.foric@ff.unsa.ba Telefon: 253-153	Termin konsultacija	Utorak 9-11 Četvrtak 11-13	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1 ; seminar 0 ; vježbe 2;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Fokus nastavnog predmeta Osnove metodike nastave historije 1 je definiranje predmeta i zadataka nastave historije kroz njezin razvoj i značaj kao nastavne discipline u procesu obrazovanja i odgoja. Naglasak se stavlja na zadatke koji ukazuju na značaj i razvoj historijskog mišljenja, moralni odgoj i razvoj estetskog osjećaja. U sadržaju nastavnog predmeta je upoznavanje sa značajem i ulogom nastave historije u prošlosti, kao o položaju u obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini u prošlosti I u savremeno doba. Studenti će se upoznati sa osnovnim pojmovima kao što su nastava, tipovi nastave, nastavni planovi, programi, kurikulum, te njihovim značajem za nastavni process. Predstaviti će se i značaj primjene najvažnijih nastavnih metoda i oblika rada kao i definiranju i ulozi materijalnih, funkcionalnih i odgojnih zadataka nastave historije u osnovnim školama.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta Osnove metodike nastave historije 2 je teoretski i praktično osposobiti studente/studentice za buduće samostalno izvođenje nastave. Studenti stiču teoretska i praktična znanja o osnovnim pojmovima iz predmeta metodika nastave historije, te razvijaju se opće i specifične studentske kompetencije potrebne za kasnije uspješno poučavanje nastave historije i praktičan rad u nastavi.				

Ishodi učenja	<p>Studenti/studentice će:</p> <p>Znanje: Upoznati osnovne pojmove koji se vežu za izvođenje nastave historije. Upoznati didaktičko-metodičke karakteristike savremene nastave povijesti. Usvojiti osnovna teorijska znanja i metodološke postavke savremene historiografije o učenju i poučavanju historije. Poznavati osnovne metode rada u nastavi. Razlikovati tipove časova i odabrati odgovarajuće metode za uspješnije izvođenje nastave za te tipove časova.</p> <p>Vještine:</p> <p>Osposobljavati se za kreativan pristup pripremanju nastave. Osposobljati se za korištenje raznovrsnih nastavnih metoda, kao i upotrebu nastavnih sredstava i pomagala.</p> <p>Kompetencije: Diskusija, kritičko mišljenje, analiziranje nastavnih materijala za buduće samostalno planiranje i izvođenje nastave.</p>
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Oblici i tipovi nastavnog sata. Uvodni sat. Obrade novog gradiva. Ponavljanje. Vježbanje. Provjeravanje. Sistematiziranje.
2.	Priprema nastavnog sata. Dijelovi nastavnog sata;
3.	Nastavna sredstva i pomagala u nastavi historije;
4.	Udžbenik u nastavi historije;
5.	Udžbenik u nastavi historije;
6.	Radna sveska, Historijska čitanka i priručnik
7.	Historijska karta i atlas.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Informatičke tehnologije i mediji.

10.	Rad s pisanim historijskim izvorima.
11.	Rad sa vizualnim historijskim izvorima.
12.	Terenska nastava.
13.	Nastava historije i muzeji.
14.	Praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje;
15.	Nastavnik i njegova uloga.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi u obliku predavanja i vježbi uz demonstraciju osnovnih nastavnih metoda koji su sadržaj predmeta Osnove metodike nastave historije 2. Korištenje različitih medija komuniciranja kao i informaciono-komuniacijske tehnologije.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="470 1462 1433 1825"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (test)</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej/Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Studenti/studentice su obavezni redovno pohađati i aktivno sudjelovati u nastavi.</p> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (test)	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Esej/Prezentacija	10	10	4.	Završni ispit	40	40	5.								Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prva provjera znanja (test)	40	40																														
2.	Aktivnost	10	10																														
3.	Esej/Prezentacija	10	10																														
4.	Završni ispit	40	40																														
5.																																	
Ukupno: 100 bodova			100%																														

	<ul style="list-style-type: none"> • Za prisustvo nastavi i aktivno sudjelovanje moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Tokom izvođenja nastave studenti/studentice će imati obavezu čitanja kraćih tekstova i analiza dokumenata vezanih za teme koje se obrađuju na predavanjima te će iste imati priliku prezentirati na nastavi. Za navedene aktivnosti moguće je dobiti ukupno 10 bodova. • Polusemestralni ispit koji se polaže na temelju obavezne literature polaže se u 8. sedmici semestra. Na polusemestralnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova. • Završni ispit polaže se na kraju semestra u dva termina na temelju obavezne literature. Na završnom ispitu moguće je osvojiti ukupno 40 bodova.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i> Senaid Hadžić, Azem Kožar, Metodika nastave historije, Tuzla 2006. Lorin Anderson (ur.), Nastava orijentirana na učenje: vodič za nastavnike usmjerene na postignuća, Thessaloniki, 2014.</p> <p><i>Dodatna</i> Luisa Black, Priručnik za nastavnike historije u Bosni i Hercegovini, Vijeće Evrope, 2008. Vladimir Vego, Metodika nastave povijesti, Mostar 1998;</p>
Napomene	

Sedric Bajic

prof.

Abelove



SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija klasičnog doba II				
Šifra/kod	FIL HIS 108	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	10
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. sc. Salmedin Mesihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:134 E-mail: salmedin.mesihovic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 157	Termin konsultacija	Srijeda 13 – 15 Četvrtak 12 - 15	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __4__ ; seminar __1__ ; vježbe __4__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	„Historija klasičnog doba II“ se bavi civilizacijom rimskog svijeta od njegovih <i>origines</i> pa do razdoblja kada se jedinstveni rimski svijet podijelio na tri dijela : latinski zapad, romejski grčki istok i islamski svijet. Sam predmet je podijeljen na četiri glavne cjeline : doba kraljevstva, Republike, Carstva i fenomene.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj nastavnog predmeta „Historija klasičnog doba II“ je kvalitetno osposobljavanje studenta da ovlada znanjem o historiji rimske civilizacije, kao i da stekne vještine i znanja kojima može da razumije njenu baštinu i nasljeđe, kao i sticanje sposobnosti da naučeno primijeni u modernim historijskim procesima.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti stječu temeljna znanja o rimskom svijetu kroz njegovo 12 stoljetno postojanje. Ovladavanje ovim znanjem, studentu omogućava da sustavno razumije kulturološke i historijske procese (razvitke, prožimanja i sinkretiziranja) koji su se odvijali u navedenom periodu na širem Euromediteranskom prostoru.				

	<p>Istovremeno se stiče i znanje o nastavnim metodama u prezentiranju rimske civilizacije.</p> <p>Vještine: Upotreba kritičkog aparata. Rad na izvornoj građi. Nastavne, pedagoške i didaktičke sposobnosti prenošenja znanja o rimskoj civilizaciji.</p> <p>Kompetencije: Sposobnost prezentiranja usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara / naučnog rada. Motivacija za izučavanje, istraživanje i prezentiranje (i u naučnom, i u stručnom, i u medijskom i u nastavnom smislu) rimske klasične civilizacije.</p>
--	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje sa predmetom. Literatura. Značaj rimske klasične civilizacije i njena dostignuća.
2.	Izvorna građa.
3.	Preduvjeti nastanka rimskoga svijeta. Indoeuropljani, Mediteran, Drevna Italija, Etrurci, „Sveta loza trojanska“ : Enejidska priča.
4.	Regalna epoha
5.	Rana Republika
6.	Srednja Republika.
7.	Agrarna kriza i Kasna Republika.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Fenomeni I.
10.	Fenomeni II.
11.	Uspostava principata i Augustovsko doba.

12.	Dinastije Julijevaca – Klaudijevaca i Flavijevaca.
13.	Dinastija Antonina.
14.	Dinastija Severa i “Pedesetogodišnjica”.
15.	Dominat.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Usmeno izlaganje (ex catedra), prezentacije, kartografija dokumentarni filmovi, referati i razgovori sa studentima u okvirima tematskih cjelina.</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 1339 1433 1709"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Esej/referat/seminar</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. • Aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %	2.	Aktivnost na nastavi	10	10%	3.	Esej/referat/seminar	10	10%	4.	Polusemestralni ispit	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo na nastavi	10	10 %																										
2.	Aktivnost na nastavi	10	10%																										
3.	Esej/referat/seminar	10	10%																										
4.	Polusemestralni ispit	25	25%																										
5.	Završni ispit	45	45%																										
Ukupno: _____ bodova			100%																										

	<p>produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar nastavnih oblasti rimske klasične civilizacije. • Parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Usmeni ispit sa gradivom iz prvih sedam tematskih jedinica. • Završna provjera znanja. Pismeni i usmeni ispit koji obuhvata materiju iz svih oblasti izučavanja nastavnog predmeta. <p>Napomena: Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu. Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Salmedin Mesihović - Dženana Kahrman - Fadil Hadžiabdić, FONTES Izvori za historiju rimskog svijeta, izdavač : Udruženje za proučavanje i promoviranje ilirskog naslijeđa i drevnih klasičnih civilizacija BATHINVS i O. D. FONT, Sarajevo, 2021. 2. Salmedin Mesihović, ORIGINES. Nastanak rimskog svijeta, O. D. FONT, Sarajevo, 2020. 3. Salmedin Mesihović, PRVA REPUBLIKA, O. D. FONT, Sarajevo, 2021. 4. Salmedin Mesihović, Rimljani : Život, naslijeđe, sjećanje, O. D. FONT, Sarajevo, 2020. 5. Salmedin Mesihović, Principat. Vlast prvog građanina, O. D. FONT, Sarajevo, 2020. 6. Salmedin Mesihović, Dominat. Vlast gospodara, O. D. FONT, Sarajevo, 2021. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oksfordska istorija Rimskog sveta, Beograd, 1999. 2. D. Brujić, Vodič kroz svet antike, Beograd, 2002.

Napomene	

Sulim Heshuro

prop. m.
Zobezgo



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ličnosti evropske i svjetske historije novog vijeka (1500-1918)				
Šifra/kod	FIL HIS 501	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	Drugi	Semestar	II	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amila Kasumović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 E-mail: akasmovic80@gmail.com Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Minela Radušić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 139 E-mail: minela.radusic@ff.unsa.ba Telefon:033 253 161	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___3___; seminar ___1___; vježbe ___1___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaji predmeta su koncipirani tako da su usko povezani s intelektualnom historijom i historijom svakodnevnice Europe u periodu od 1500. do 1918. Fokus je na povijesnom kontekstu različitih razdoblja, unutar kojih se prepoznaju važni društveni procesi i njihovi nosioci. Naglasak je na intelektualnim krugovima i pojedincima koji su unutar istih djelovali.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je da studenti shvate različite interpretacije povijesnih zbivanja / procesa i uloge pojedinih aktera u istima. Studenti bi trebali osvijestiti činjenicu da ne postoji jedinstven profil npr. renesansnog mislioca, ali nas to ne sprječava da istražujemo njihove sličnosti i razlike.				
Ishodi učenja	U končanici, studenti bi trebali savladati kritičku evaulaciju pojedinih povijesnih perioda u globalu, te specifično, znati prepoznati ulogu pojedinca u određenim događajima i procesima. Također, studenti bi trebali savladati metodu				

	komparativne analize na velikom broju ponuđenih biografija pojedinaca, te znati kritički čitati tekstove pojedinih autora iz prošlosti.
--	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1. 26. 2.-2. 3.	Od zanatlije do umjetnika: Društveni status renesansnih slikara
2. 5.-9. 3.	Ljubitelji ratova i umjetnosti? Skica za portret renesansnih vladarica i vladara
3. 12.-16. 3.	Europski moreplovci ranog novog vijeka: Zanesenjaci ili ljudi s misijom?
4. 19.-23. 3.	U službi Boga: Monahinje i misionari u ranom novom vijeku
5. 26.-30. 3.	Profil naučnika u Europi u 18. stoljeću
6. 2.-6. 4.	Državnici i vojnici: Vještina ratovanja u 18. stoljeću
7. 9.-13. 4.	„Čovjek od pera“: Profil prosvjetitelja
8. 16.-20. 4.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 23.-27. 4.	Od utopije do revolucije: Ideja socijalizma u dugom 19. stoljeću
10. 30. 4.-4. 5.	U potrazi za pravednijim društvom: Feminizam u 19. stoljeću
11. 7.-11. 5.	»Teret bijelog čovjeka«: Europski imperijalni diskurs na prijelomu 19. i 20. stoljeća
12. 14.-18. 5.	Osnovne značajke europskog antisemitizma u 19. stoljeću
13. 21.-25. 5.	Predstavnici liberalizma u 19. stoljeću
14.	Razvoj znanosti u 19. stoljeću

28. 5.-1. 6.	
15.	Historiografija
4.-8. 6.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Prezentacije Debate Terenska nastava: obilazak muzeja, arhiva, posjete konferencijama i promocijama (ukoliko bude moguće)</p>																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Esej/seminarski rad</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: <u> 100 </u> bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: dolazak na nastavu, priprema prezentacija na zadatu temu, diskusija na nastavi ili online zadaci. Za svaki pojedini segment se dodjeljuju bodovi od 1 do 10, a potom se računa prosječan broj bodova: $(a+b+c):3$. 2. Esej / Seminarski rad: bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10 u ovisnosti od ponuđenog sadržaja (8-12 strana). Boduje se korištena literatura, struktura rada, metodološki pristup, izvođenje zaključaka. 3. Polusemestralni ispit: u pitanju je test koji nosi 40 bodova. Smatra se položenim ukoliko kandidat osvoji najmanje 20 bodova. 4. Završni ispit je također test. Ispit se smatra položenim ako je kandidat 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	10	10	2.	Esej/seminarski rad	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.				Ukupno: <u> 100 </u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost na nastavi	10	10																										
2.	Esej/seminarski rad	10	10																										
3.	Polusemestralni ispit	40	40																										
4.	Završni ispit	40	40																										
5.																													
Ukupno: <u> 100 </u> bodova			100%																										

	<p>osvojio minimalno 50 % bodova.</p> <p>Napomena:</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Euđenio Garin, <i>Čovek renesanse</i>, Clio, Beograd 2005. 2. Rozario Vilari, <i>Likovi baroka</i>, Clio, Beograd 2004. 3. Mišel Vovel (ur.), <i>Čovek doba prosvetećenosti</i>, Clio, Beograd 2006. 4. Dragoljub Mićunović, <i>Istorija društvenih teorija I</i>, Zavod za udžbenike, Beograd 2010. 5. Charles Moraze, <i>Historija čovječanstva: kulturni i naučni razvoj-19. stoljeće</i>, Zagreb 1976. (tom I-IV) 6. Hannah Arendt, <i>Izvori totalitarizma</i>, Beograd 1998. 7. Članci i rasprave o različitim ličnostima (prema dogovoru na nastavi) <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Filozofska hrestomatija</i>, tomovi III, VI, X 2. Giorgio Vasari, <i>Životi slavnih slikara, kipara i arhitekata</i>, CID-nova, Zagreb 2007.

Napomene	

Kasunovic

proje

Holberg



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pomoćne historijske discipline				
Šifra/kod	FIL HIS 134	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>3</u> ; seminar <u>---</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru predmeta Pomoćne historijske discipline (FIL HIS 134) studenti će steći osnovna znanja iz niza naučnih grana koje se tradicionalno smatraju elementarnima u radu na antičkoj i srednjovjekovnoj izvornoj građi. Na nastavi će obrađivati paleografiju i epigrafiku s pregledom razvoja latinskog, glagoljskog i ćiriličnog pisma, te će se kroz praktični rad upoznati s pismima koja su korištena na bosanskohercegovačkom prostoru kroz prošlost. Znatian dio pažnje bit će posvećen diplomatici kako bi studenti mogli prepoznati vanjske i unutrašnje karakteristike isprave te analizirati njihovu strukturu, kao i egdotici kroz koju će se upoznati s pravilima i metodama za izdavanje arhivske građe. Time će se studenti uvesti u temeljne vještine istraživačkog rada te ovladati tehničkim znanjima i postupcima za rad na tumačenju pisanih historijskih spomenika. Osim toga, studenti će se kroz ovaj predmet upoznati sa serijom disciplina koje pokrivaju druge segmente istraživačkog rada, poput hronologije, heraldike, veksilologije, sfragistike, numizmatike, historijske metrologije, genealogije, historijske geografije s kartografijom, onomastike i arhivistike.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Na kraju kursa studenti bi trebali biti osposobljeni za samostalan rad na dokumentima i historijskim spomenicima, s posebnim osvrtom na historiju Bosne i Hercegovine.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s predmetom; Paleografija (nastanak i razvoj, pojava pisma, materijali za pisanje)
2.	Paleografija (latinsko pismo rimskog perioda i srednjeg vijeka)
3.	Paleografija (ćirilsko i glagoljsko pismo)
4.	Državni arhiv u Dubrovniku
5.	PROVJERA ZNANJA
6.	Epigrafika
7.	Diplomatika (razvoj latinske diplomatike, struktura isprave)
8.	Diplomatika (bizantska diplomatika, kancelarije i notarijati)
9.	Hronologija
10.	PROVJERA ZNANJA
11.	Sfragistika ili sigilografija; Pečati srednjovjekovne Bosne
12.	Numizmatika; Novac srednjovjekovne Bosne
13.	Heraldika; Grbovi srednjovjekovne Bosne
14.	Filigranologija, kodikologija i egdotika
15.	ZAVRŠNI ISPIT
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	
28.6.-2.7. 2021.	

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 369 1428 705"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Aktivnost	20	20 %	4.	Usmeni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																						
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																						
3.	Aktivnost	20	20 %																						
4.	Usmeni ispit	40	40 %																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Jakov Stipišić, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i>, Zagreb, 1991.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Viktor Novak, <i>Latinska paleografija</i>, Beograd, 1980. 2. Stjepan Antoljak, <i>Pomoćne istorijske nauke</i>, Kraljevo, 1971. 3. Bartol Zmajčić, <i>Heraldika, sfragistika, genealogija</i>, Zagreb, 1999. 4. James M. Powell (ed.), <i>Medieval Studies. An Introduction</i>, Syracuse University Press, 1992.</p>																								





UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosna u kasnom srednjem vijeku				
Šifra/kod	FIL HIS 213	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>1</u> ;	vježbe <u>1</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru predmeta Bosna u kasnom srednjem vijeku (FIL HIS 213) studenti će obrađivati historiju srednjovjekovne Bosne od početka 13. stoljeća do pada Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast 1463. godine. U poređenju s ranijim razdobljima bosanskohercegovačke prošlosti, ovaj period je relativno dobro dokumentiran pisanom izvornom građom i materijalnim ostacima, što je rezultiralo srazmjerno većim brojem napisanih istraživačkih monografija, studija, rasprava i članaka o raznim temama vezanim za historiju srednjovjekovne Bosne. Na to je svakako utjecala i činjenica da se nesumnjivo radi o stoljećima tokom kojih je bosanska država izrasla u veoma snažno kraljevstvo sa značajnom ulogom u regionalnim političkim, društvenim i kulturnim prilikama, te da je tada uporedo sa snaženjem državnih struktura formiran i specifični bosanski identitet. Studentima će tokom nastave biti predstavljeni svi najvažniji trenuci političke prošlosti Bosanske banovine i kraljevstva, s posebnim osvrtom na društvene prilike i kulturna postignuća toga vremena.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Kroz prizmu poređenja snimaka originalnih dokumenata s objavljenim poveljama i pismima bosanskih vladara i vlastele, studenti će vježbati latinsku i ćirilsku paleografiju te se osposobljavati za samostalno provođenje vanjske kritike historijskih izvora. Uz te praktične aktivnosti ovladat će osnovnim pojmovima iz bosanske historije razvijenog srednjeg vijeka kako bi iste mogli primjenjivati u svom budućem radu. Tokom aktivnog rada na nastavi poseban naglasak bit će postavljen na autore historiografske produkcije o srednjovjekovnoj Bosni, s ciljem i u namjeri da se studenti kvalitetnije pripremaju za kritičko vrednovanje postignutih rezultata u historiografiji. To će, uz savladane vještine kritičkog čitanja, pisanja i razmišljanja, doprinijeti njihovoj samostalnosti u donošenju sopstvenih zaključaka o prošlosti i njenom značenju za svijet koji ih okružuje.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature; Bosna u prvoj polovini 13. stoljeća; ban Matej Ninoslav
2.	
3.	Bosna u drugoj polovini 13. stoljeća; Knezovi Bribirski kao banovi Bosne Vladavina bana Stjepana II Kotromanića; Teritorijalno širenje Bosne i njeni odnosi s okruženjem u 14. stoljeću; Privredni napredak zemlje
4.	Vladavina bana Tvrtka I Kotromanića; Teritorijalno-političko ustrojstvo Bosne; Vjerna služba i vjera gospodska
5.	PROVJERA ZNANJA
6.	
7.	Proglašenje Bosne kraljevstvom 1377. godine; Vladavina kralja Tvrtka I Vladavina Tvrtkovih nasljednika; Stanak – Državni sabor
8.	Gospoda rusaška – Hrvatinići – Pavlovići – Kosače; Bosna početkom 15. stoljeća
9.	Kralj Tvrtko II Tvrtković i kralj Stjepan Tomaš Ostojić
10.	PROVJERA ZNANJA
11.	Vladavina Stjepana Tomaševića; Pad Bosanskog kraljevstva pod osmansku vlast
12.	Crkva bosanska i vjerske prilike u srednjovjekovnoj Bosni
13.	Privreda; Trgovina; Rudarstvo; Zemljoradnja; Stočarstvo
14.	Kultura; Pismenost; Umjetnost; Arhitektura; Stećci
15.	ZAVRŠNI ISPIT
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	
18.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="467 376 1430 741"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3"></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3"></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %									Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																																		
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																																		
3.	Seminarski rad	10	10 %																																		
4.	Aktivnost	10	10 %																																		
5.	Usmeni ispit	40	40 %																																		
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Nada Klaić, <i>Srednjovjekovna Bosna. Politički položaj bosanskih vladara do Tvrtkove krunidbe (1377. g.)</i>, Zagreb, 1994, 89-266. Sima Ćirković, <i>Istorija srednjovjekovne bosanske države</i>, Beograd, 1964, 58-341. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Pavao Anđelić, <i>Bobovac i Kraljeva Sutjeska. Stolna mjesta bosanskih vladara u XIV i XV stoljeću</i>, Sarajevo, 1973. Anto Babić, <i>Iz istorije srednjovjekovne Bosne</i>, Sarajevo, 1972. Šefik Bešliagić, <i>Stećci – Kultura i umjetnost</i>, Sarajevo, 1980. Sima Ćirković, <i>Herceg Stefan Vukčić Kosača i njegovo doba</i>, Beograd, 1964. Pejo Ćošković, <i>Crkva bosanska u XV. stoljeću</i>, Sarajevo, 2005. Desanka Kovačević, <i>Trgovina u srednjovjekovnoj Bosni</i>, Sarajevo, 1961. Desanka Kovačević-Kojić, <i>Gradska naselja srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1978. Herta Kuna, <i>Srednjovjekovna bosanska književnost</i>, Sarajevo, 2008. Esad Kurtović, <i>Veliki vojvoda bosanski Sandalj Hranić Kosača</i>, Sarajevo, 2009. Dubravko Lovrenović, <i>Na klizištu povijesti (sveta kruna ugarska i sveta kruna bosanska) 1387-1463</i>, Zagreb – Sarajevo, 2006. Enver Redžić (ur.), <i>Prilozi za istoriju Bosne i Hercegovine I. Društvo i privreda srednjovjekovne bosanske države</i>, Sarajevo, 1987. Jaroslav Šidak, <i>Studije o "Crkvi bosanskoj" i bogumilstvu</i>, Zagreb, 1975. Ferdo Šišić, <i>Vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić i njegovo doba</i>, Zagreb, 1902. Marko Šunjić, <i>Bosna i Venecija (odnosi u XIV. i XV. st.)</i>, Sarajevo, 1996. 																																				

potpis profesor





UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS




Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Kasni srednji vijek				
Šifra/kod	FIL HIS 205	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	---				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija	prema rasporedu	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>1</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pregled izvora i literature. Razvoj gradova feudalne Evrope. Veliki crkveni raskol. Borba za investituru. Reformski pokret u crkvi u XII stoljeću. Križarski ratovi. Njemačko Carstvo nakon borbe za investituru. Francuska u razvijenom srednjem vijeku. Engleska od XI do XIII stoljeća. Heretički pokreti i borba protiv hereze. Dekadencija srednjovjekovne crkve – pape u Avinjonu. Engleska i Francuska u XIV i XV stoljeću. Stogodišnji rat. Kultura zapadne Evrope od XI do XV stoljeća. Ugarska od XI do XV stoljeća, Preporod u Italiji. Renesansa. Humanizam u Evropi				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti stječu osnovna znanja o historiji Zapadne Evrope u naznačenom razdoblju, obilježenom procesom modernizacije društvenih struktura koje će u tom obliku dočekati sljedeći period modernizacije koncem XVIII stoljeća.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s predmetom: <i>Pregled izvora i literature; Ispitno gradivo; Način polaganja ispita; Podjela zaduženja i zadataka: eseji i prezentacije</i>
2.	Razvoj gradova feudalne Evrope: <i>Ekonomski razvoj i obnova trgovine; Formiranje građanstva; Gradovi i burgovi; Pravni status; Gradske društvene strukture; Sajmovi; Posljedice ekspanzije gradova</i>
3.	Prevlast crkve na Zapadu: <i>Crkva u X stoljeću; Veliki crkveni raskol; Klinijevska reforma; Monaški redovi; Grgur VII Hildebrand; Reformski pokret u crkvi u XII stoljeću; Širenje hereze; Prosjački redovi; Inocent III</i>
4.	Križarski ratovi: <i>Uzroci i okolnosti; Sabor u Klermonu; Prvi križarski rat: osvajanje Jerusalema; Četvrti križarski pohod: pad Carigrada 1204. godine; Latinsko Carstvo; Krstaši i njihove države; Viteški redovi; Kasniji križarski ratovi; Posljedice</i>
5.	Njemačko Carstvo poslije borbe za investituru: <i>Fridrih I Barbarosa; Bitka kod Buvinsa; Fridrih II; Vrijeme Interegnuma; Habzburgovci</i>
6.	Francuska u razvijenom srednjem vijeku: <i>Vladavina prvih Kapetskih kraljeva; XII stoljeće – jačanje kraljevske vlasti; Filip II August: unutrašnja politika, odnosi sa Engleskom; Luj IX Sveti</i>
7.	Engleska od XI do XIII stoljeća: <i>Normansko osvajanje: Vilijam Osvajač, bitka kod Hejstingsa, uspostava feudalnog sistema; Henri II Plantaženet: unutrašnja politika, sukob sa crkvom; Ričard I, Ivan Bez Zemlje, Velika povelja sloboda</i>
8.	Prva sistematizacija
9.	Dekadencija srednjovjekovne crkve: <i>Položaj papinstva u XIII stoljeću; Filip IV Lijepi i Bonifacije VIII; Pape u Avinjonu, Zapadna šizma; Crkveni sabori</i>
10.	Francuska u XIV i XV stoljeću: <i>Posljednji Kapetski kraljevi; Dinastija Valoa; Filip VI, Nezadovoljstvo građanstva i ustanak žakerija; Karlo VII; Krčenje puta ka apsolutističkoj vladavini francuskih kraljeva; Teritorijalno ujedinjenje</i>
11.	Engleska u XIV i XV stoljeću: <i>Vladavina Edvarda III; Razvoj političkih institucija; Odnosi sa crkvom; Džon Viklif, Ustanak Vata Tajlera, Dinastije Lankaster i York, Rat ruža</i>
12.	Stogodišnji rat: <i>Uzroci i povod; Zaraćene strane i odnos snaga; Engleska inicijativa: pobjede kod Kalea i Poatijea; Mir u Bretiniju;</i>
13.	Stogodišnji rat: <i>Oporavak Francuske; Bitka kod Azenkura, Ivana Orleanska, Značaj i posljedice rata</i>
14.	Venecija od XII do XV st. Ugarska od XI do XV st.
15.	ZAVRŠNI ISPIT
16.	Priprema za završni ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17. -18.

Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti, prezentacija, eseja, seminarskih radova i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 524 1430 853"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>35</td> <td>35 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost</td> <td>15</td> <td>15 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	35	35 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	15	15 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prva provjera znanja	35	35 %																						
3.	Seminarski rad	10	10 %																						
4.	Aktivnost	15	15 %																						
5.	Usmeni ispit	40	40 %																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - H. Pirenne, <i>Povijest Evrope od seobe naroda do XVI stoljeća</i>, Zagreb 1956. - S. Peinter, <i>Istorija srednjeg veka (284-1500)</i>, Beograd, 1997. - M. Šunjić, <i>Hrestomatija izvora za opštu istoriju srednjeg vijeka</i>, Sarajevo 1980. <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - R. Lopez, <i>Rođenje Evrope</i>, Zagreb 1978. - J. Le Goff, <i>Srednjovjekovna civilizacija zapadne Evrope</i>, Beograd 1974. - J. Le Goff, <i>Za jedan drugi srednji vek</i>, Novi Sad 1997. - M. Bloch, <i>Feudalno društvo</i>, Zagreb 1958. - J. Kulischer, <i>Opća ekonomska povijest</i>, Zagreb 1957. - B. Tuchman, <i>Daleko zrcalo (Zlosretno XIV stoljeće)</i>, I-II, Zagreb 1984. 																								



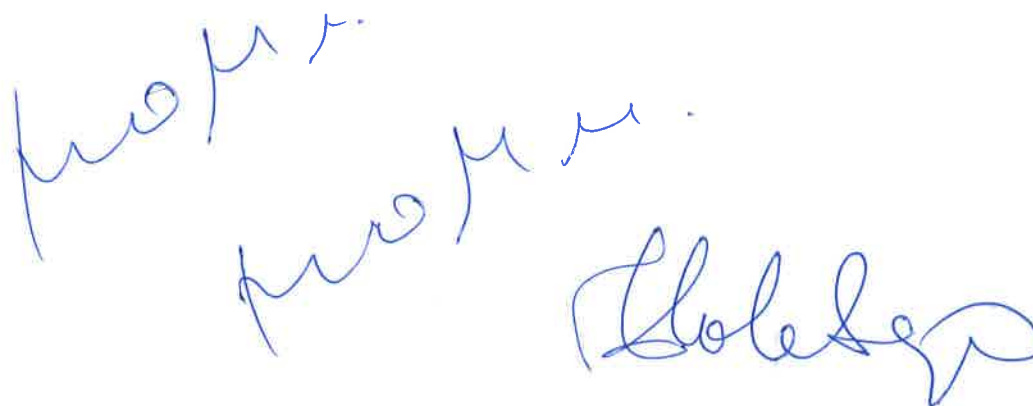
UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo				
Šifra/kod	FIL HIS 267	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 155	Termin konsultacija	utorak, 15-18 srijeda 15-17	
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ;		seminar <u>0</u> ;	vježbe <u>1</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru izbornog predmeta Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo (FIL HIS 267) studenti će obrađivati historijat političkih, vojnih i kulturnih odnosa između ove dvije suprotstavljene države s kraja srednjeg vijeka, te pratiti historijski proces osmanskog pokoravanja Bosanskog kraljevstva. Od prvih dokumentima potvrđenih kontakata u oktobru 1386. sve do velikog pohoda sultana Mehmeda II u proljeće 1463. godine, veze između Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva prolazile su kroz razne faze, promjene i oscilacije. Kroz prizmu analize suvremenih izvornih svjedočanstava, studentima će tokom nastave biti predstavljeni svi najvažniji trenuci u odnosima ova dva politička subjekta, s posebnim osvrtom na pitanje kako je osmansko prisustvo oblikovalo društvenu stvarnost Bosanskog kraljevstva u periodu prije konačnog osvojenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Odnos između Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva jedna je od zahtjevnijih, ali i značajnijih tema u historiji Bosne i Hercegovine, posebno po posljedicama koje su događaji tog vremena ostavili, a koje se osjećaju i danas. Od 1386. pa sve do 1878, a formalno i do 1908. godine, bosanskohercegovačka historija bila je direktno vezana za Osmansko carstvo. Višestoljetna vladavina rezultirala je snažnim prisustvom osmanskog vjerskog, kulturnog i političkog naslijeđa, čiji se značaj i uloga različito interpretiraju u okvirima trenutno važećih etnonacionalnih podjela u zemlji. Cilj ovog predmeta je da studenti na osnovi dokumentarne izvorne građe uvide svu složenost i slojevitost odnosa između Bosanskog kraljevstva i Osmanskog carstva, te da se kroz čitanje relevantne historiografske literature usavršavaju u kritičkom razumijevanju historijskih procesa i njihovih naknadnih tumačenja.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature
2.	Prehistorija prvog bosansko-osmanskog susreta
3.	
4.	Bitka kod Bileće, Bitka na Kosovu
5.	PROVJERA ZNANJA
6.	Đakovački ugovor i Bitka kod Dobora
7.	
8.	Bosansko-osmanski odnosi u posljednjem desetljeću 14. stoljeća
9.	Bosna i Turci za vrijeme osmanskog građanskog rata; Bitka u Lašvi
10.	Tvrtko II Tvrtković kao osmanski haračar; Konavoski rat
11.	PROVJERA ZNANJA
12.	Kralj Tomaš u anti-osmanskim koalicijama
13.	
14.	Herceg Stjepan Vukčić i osmanski Turci
15.	Veliki pohod sultana Mehmeda II na Bosnu 1463. godine
16.	Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo nakon 1463. godine
17.	ZAVRŠNI ISPIT
18.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
21.-25.6. 2021.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
28.6.-2.7. 2021.	

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="464 333 1428 701"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Seminarski rad</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10 %</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Seminarski rad	10	10 %	4.	Aktivnost	10	10 %	5.	Usmeni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																										
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																										
3.	Seminarski rad	10	10 %																										
4.	Aktivnost	10	10 %																										
5.	Usmeni ispit	40	40 %																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Filipović, Emir O: <i>Bosansko kraljevstvo i Osmansko carstvo</i>, Sarajevo, 2019.</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>1. Божић, Иван: <i>Дубровник и Турска у XIV и XV веку</i>, Београд, 1952.. 2. Ковачевић, Десанка: "Прилог питању раних босанско-турских односа", <i>Годишњак историјског друштва БиХ</i> 11 (1960), 257-63. 3. Шабановић, Хазим: <i>Босански пашалук – Постанак и управна подјела</i>, Сарајево, 1959.</p>																												





UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	za Historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Stećci				
Šifra/kod	FIL HIS 266a	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	2
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	----				
Jezik izvođenja nastave	Srpski, hrvatski ili bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Emir Filipović			prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: emir.filipovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija		
Saradnik	Ime i prezime	Almir Peco			prema rasporedu
	Kontakt podaci	Kabinet: 133 E-mail: almir.peco@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 156	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ;		seminar <u>--</u> ;	vježbe <u>1</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>U okviru izbornog kolegija naslovljenog Stećci, obrađivat će se srednjovjekovni nadgrobni spomenici kao prepoznatljiv i karakterističan oblik umjetničkog izražavanja stanovnika šireg bosanskog prostora u periodu između 13. i početka 16. stoljeća. S obzirom da se u naučnom pogledu tim spomenicima može prilaziti iz ugla više različitih struka, studenti će se na predavanjima i vježbama upoznati s osnovnim rezultatima postignutim na izučavanju stećaka u oblasti historiografije, historije umjetnosti, arheologije, filologije, likovne umjetnosti i književnosti. Osim toga, posebna pažnja će biti posvećena najznačajnijim sačuvanim stećcima i nekropolama, kao i njihovim oblicima, figuralnim i simboličnim predstavama koje su na njima prikazane, te epitafima kao ključnom izvoru za proučavanje kulturne, društvene, ekonomske, vjerske i političke historije srednjovjekovne Bosne.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Studenti će nakon odslušanog kursa ovladati osnovnom terminologijom korištenom u historiografiji o stećcima, te će se upoznati sa najznačajnijim stećcima i nekropolama, kao i likovnim predstavama i natpisima koji su na njima zastupljeni.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s predmetom; Pregled izvora i literature
2.	Historiografija o stećcima; Stećci i nacionalne historiografije
3.	Evolucija oblika
4.	Figuralne kompozicije, Estetika i simbolizam umjetnosti stećaka
5.	PROVJERA ZNANJA
6.	Epitafi
7.	Nekropole stećaka – monumentalnost smrti
8.	Rasprostranjenost nekropola
9.	Porodične nekropole
10.	PROVJERA ZNANJA
11.	Individualizacija i humanizacija smrti
12.	Bosanska škola smrti
13.	Interkonfesionalnost stećaka
14.	Reformacija i konceptualna izmjena strategije smrti
15.	ZAVRŠNI ISPIT
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="462 336 1428 716"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>20</td> <td>20 %</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td>40</td> <td>40 %</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja	20	20 %	2.	Druga provjera znanja	20	20 %	3.	Aktivnost	20	20 %	4.	Usmeni ispit	40	40 %	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prva provjera znanja	20	20 %																						
2.	Druga provjera znanja	20	20 %																						
3.	Aktivnost	20	20 %																						
4.	Usmeni ispit	40	40 %																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
<p>Literatura</p>	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Šefik Bešliagić, <i>Stećci – kultura i umjetnost</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1982. Dubravko Lovrenović, <i>Stećci – Bosansko i humsko mramorje srednjeg vijeka</i>, Sarajevo, 2009. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Marko Vego, <i>Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine I-IV</i>, Sarajevo, 1962-1970. Marian Wenzel, <i>Ukrasni motivi na stećcima</i>, Veselin Masleša, Sarajevo, 1965. Marian Wenzel, <i>Bosanski stil na stećcima i metalu</i>, Sarajevo, 1999. Šefik Bešliagić, <i>Leksikon stećaka</i>, 2004. Stipe Gunjača, "Prinos poznavanju porijekla i načina prijevoza stećaka", <i>Istorijski časopis 5</i> (1955), 139-147. Pero Marijanović, "Postanak, klesanje i transport stećaka", <i>Hercegovina 21</i> (2007), 93-112. Esad Kurtović, "Historijska kontekstualizacija stećaka", <i>Godišnjak BZK Preporod 15</i> (2015), 445-457. 																								





UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava historije i multikulturalna društva				
Šifra/kod	FIL HIS 217	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3 ECTS
Ciklus studija	Prvi ciklus	Semestar	IV semestar	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski (Engleski u slučaju gostujućeg predavača)				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Amir Duranović, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:139 E- mail:amir.duranovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegijom je predviđeno upoznavanje sa temeljnim pojmovima i historijskim razvojem multikulturalnih društva s posebnim fokusom na metodološke pristupe izučavanju i metodičke pristupe podučavanju historije u multikulturalnim društvima.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je studente osposobiti za razumijevanje vrijednosti multikulturalnih društava u globalnom okviru, historijsku uvjetovanost nastanka i razvoja multikulturalnih društava, na odabranim primjerima pokazati način funkcioniranja multikulturalnih društava u prošlosti, a kroz analizu udžbeničke ponude u nastavi historije kod studenata razviti znanja, vještine i kompetencije promoviranja vrijednosti multikulturalnih društava kroz nastavu historije.				
Ishodi učenja	Po okončanom kolegiju studenti razumiju vrijednosti multikulturalnih društava u globalnom i regionalnom okviru, historijsku uvjetovanost nastanka i razvoja multikulturalnih društava, poznaju metode i pristupe u izučavanju multikulturalnih društava. Stečena znana, vještine i kompetencije koriste u promoviranju vrijednosti multikulturalnih društava kroz nastavu historije.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prezentacija kolegija <i>Nastava historije i multikulturalna društva</i> . Upoznavanje sa Syllabusom, literaturom i načinom vrednovanja znanja studenata.
2.	Teorijski pristupi razmatranju multikulturalnih društava.
3.	Historiografija i multikulturalna društva.
4.	Metode i pristupi izučavanju multikulturalnih društava. Imperije i nacionalne države: historijska naslijeđa.
5.	Historiografija i povijesti „uspješnih“ i „neuspješnih“.
6.	Evropska dimenzija nastave historije. Razvoj vještina i koncepata u predavanju historije u multikulturalnim društvima.
7.	Kontraverzna i osjetljiva pitanja.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Višestruki uglovi gledanja u nastavi historije – multiperspektivnost.
10.	Mogućnosti učenja „izvan škole“: grad kao „učionica“ i „tekst“.
11.	Udžbenici historije, udžbeničke politike i historijski narativi.
12.	Korištenje novih tehnologija: internet i historija.
13.	Nastava historije u zemljama Jugoistočne Evrope: sličnosti i razlike.
14.	Prezentacija rezultata rada i dostavljanje individualnih eseja.
15.	Diskusija o individualnim esejima. <i>Ovjera urednosti prisustva nastavi. Evaluacija programa rada.</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi kroz predavanja o odabranim temama. Studenti tokom semestra samostalno rade rad o određenoj temi.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 622 1433 875"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Individualni esej</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Diskusije i aktivnosti tokom semestra</td> <td>20</td> <td>20%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualni esej napisan u toku semestra i završen u zadatom roku u vrijednosti od 50 bodova. • Diskusije i aktivnosti tokom redovnog pohađanja nastave u vrijednosti od 20 bodova. • Polusemestralna provjera znanja u vrijednosti od 30 bodova <p>Napomena: Studenti tokom semestra trebaju sve predviđene obaveze završavati na vrijeme. Obavezno prijavljivanje ispita u ISSS sistemu.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Individualni esej	50	50%	2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%	3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	20	20%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Individualni esej	50	50%																		
2.	Polusemestralna provjera znanja	30	30%																		
3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	20	20%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Robert Stradling, <i>Kako predavati historiju Evrope 20. vijeka</i>. Council of Europe, 2001. 2. <i>Klio na Balkanu: usmjerenja i pristupi u nastavi povijesti</i>. Zagreb: Srednja Europa, 2005. 3. Robert Stradling, <i>Multiperspektivnost u nastavi iz historije: uputstvo za nastavnike</i>. Council of Europe, 2003 																				

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none">1. Hišam Džait, <i>Evropa i Islam</i>. Sarajevo: Starješinstvo IZ BiH, Hrvatske i Slovenije, 1989.2. <i>Na margini povijesti. Zbornik radova</i>. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju, 2018.3. <i>Nacije i migracije: studije iz bosanskohercegovačke historiografije. Zbornik radova</i>. Sarajevo: Udruženje za modernu historiju, 2019.
Napomene	Nastava će se održavati u skladu sa važećim higijensko-epidemiološkim mjerama.





UNIVERZITET U SARAJEVU - FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za historiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Metodologija historijskih istraživanja				
Šifra/kod	FIL HIS 536	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6 ECTS
Ciklus studija	Drugi ciklus	Semestar	IV semestar	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski (Engleski u slučaju gostujućeg predavača)				
Nastavnik	Ime i prezime	Dr. Amir Duranović, vanredni profesor			
	Kontakt podaci	Kabinet:139 E- mail:amir.duranovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 161	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 4 sata				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegijom je predviđeno savladavanje temeljnih pojmova metodologije historijskih istraživanja, kao što su razvoj metodologije kao znanstvene discipline, izbor teme za naučno-istraživački rad, faze istraživačkog postupka, izbor izvora i literature, strukturiranje rada, tehnike i metode pisanja, prezentacija rezultata istraživanja, baze podataka i repozitoriji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovog kolegija je metodološko osposobljavanje studenata za izradu naučno-istraživačkog rada.				
Ishodi učenja	Na kraju semestra studenti su osposobljeni da razumiju značaj metodologije historijskih istraživanja i da na konkretnim primjerima vlastitog naučno-istraživačkog rada pokazuju ovladavanje svim fazama istraživačkog postupka.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
1.	Prezentacija kolegija <i>Metodologija historijskih istraživanja</i> . Upoznavanje sa Syllabusom, literaturom i načinom vrednovanja znanja studenata.
2.	O naučno-istraživačkom radu, metodi i djelu.
3.	Izbor teme i prikupljanje građe
4.	Organizacija i raspored prikupljene građe
5.	Pristupi historiji – izvori, metode i historičari
6.	Uporedna historija i „historija odozdo“
7.	Kvantitativna historija. Historija u brojevima.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Pisanje. Proces pisanja.
10.	Tvrdnje i dokazi. Dokumentarna podloga rukopisa.
11.	Redigovanje rukopisa.
12.	Stil
13.	Revizija rukopisa
14.	Prezentacija rezultata rada i dostavljanje individualnih eseja.
15.	Diskusija o individualnim esejima. <i>Ovjera urednosti prisustva nastavi. Evaluacija programa rada.</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Nastava se izvodi kroz predavanja o odabranim temama. Studenti tokom semestra samostalno rade rad o određenoj temi.																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="469 510 1433 763"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Individualni esej</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Diskusije i aktivnosti tokom semestra</td> <td>25</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualni esej napisan u toku semestra i završen u zadatom roku u vrijednosti od 50 bodova. • Diskusije i aktivnosti tokom redovnog pohađanja nastave u vrijednosti od 25 bodova. • Polusemestralna provjera znanja u vrijednosti od 25 bodova <p>Napomena: Studenti tokom semestra trebaju sve predviđene obaveze završavati na vrijeme. Obavezno prijavljivanje ispita u ISSS sistemu.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Individualni esej	50	50%	2.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%	3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	25	25%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Individualni esej	50	50%																		
2.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%																		
3.	Diskusije i aktivnosti tokom semestra	25	25%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. M. Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo</i>. Sarajevo, 1990. 2. M. Sarić, <i>Opšti principi naučnog rada</i>. Beograd, 1999. 3. M. Weber, <i>Metodologija društvenih nauka</i>. Zagreb, 1986. 4. F. Brodel, <i>Spisi o istoriji</i>. Beograd, 1992. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Li Kuba i Džon Koking, <i>Metodologija izrade naučnog teksta</i>. Podgorica, 2004. 2. Dž. Blek i D. M. Mekrejld, <i>Izučavanje istorije</i>. Beograd, 2007. 3. Ц. Тoш, <i>У тpагању за иcтopијом</i>. Београд, 2008. 																				
Napomene	Nastava će se održavati u skladu sa važećim higijensko-epidemiološkim mjerama.																				




UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Bosne i Hercegovine u osmanskom periodu do 1800.				
Šifra/kod	FIL HIS 226	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	9
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Fahd Kasumović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 Email: fahd.kasumovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija	PON. 9:00-14:00 ČET. 9:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja ___4___; seminar ___1___; vježbe ___3___				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Na nastavi će biti obrađene izabrane teme iz vojno-političke, društveno-ekonomske i kulturne historije Bosne i Hercegovine u periodu od uspostavljanja prvih osmanskih uporišta u srednjovjekovnoj Bosni do konca 18. stoljeća. Navedene teme poslužit će za predstavljanje raznovrsnosti načina na koji je u historiografiji konceptualizirana povijest BiH u osmanskom periodu. Na konkretnim primjerima studenti će upoznati s faktorima koji su utjecali na izgradnju navedenih predodžbi, uz naglašavanje postojanja međusobno suprotstavljenih diskursa i perspektiva. Na predavanjima i vježbama vodit će se računa o predstavljanju primjera iz primarnih izvora koji ukazuju na manifestacije povijesne dinamike na tlu BiH u razdoblju od uspostavljanja osmanske vlasti do 1800. Osim toga, pažnja će biti posvećena kompariranju znanja o povijesti osmanske Bosne sa relevantnim znanjima o političkoj, socijalnoj, ekonomskoj i kulturnoj historiji ostalih područja Osmanskog carstva.</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju historiografske predodžbe o političkim, društveno-ekonomskim i kulturnim prilikama na tlu BiH u periodu od uspostavljanja osmanske vlasti do 1800.				
Ishodi učenja					

Studenti razumijevaju historiografske reprezentacije političkih, društveno-ekonomskih i kulturnih prilika na tlu BiH od uspostavljanja osmanske vlasti do konca 18. stoljeća, kao i način na koji su konstruirane i reproducirane različite slike povijesti, uz poseban osvrt na razumijevanje i valorizaciju argumentacijskih linija koje se susreću u historiografiji. Kritički evaluiraju i interpretiraju različite vrste teksta, primarne i sekundarne izvore, unapređuju akademsku komunikaciju i debatne vještine te mogu uspješno u pismenoj i usmenoj formi prezentirati pitanja koja se odnose na različite aspekte povijesti BiH u osmanskom periodu.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvod u predmet. Temeljni pojmovi, strukture i procesi. Prostor i vrijeme. Historiografski diskursi i perspektive. Ključna pitanja i polemike. Primarni i sekundarni izvori. Kako razumijevati i tumačiti osmansku prošlost BiH?
2.	Rat i osmanska ekspanzija u 15. i 16. st.
3.	Odnos centar-periferija i institucionalno ustrojstvo
4.	Religija i vjerski identiteti
5.	Urbanizacija i gradski život
6.	Osmanska vojska u 15. i 16. stoljeću.
7.	Rat i vojna organizacija u 17. i 18. stoljeću
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Narativi o osmanskoj Bosni do 1800.
10.	Finansijski sisem i institucionalna transformacija
11.	Oblici otpora osmanskoj vlasti
12.	Život na selu i agrarna ekonomija.
13.	Kulturno stvaralaštvo i intelektualna elita

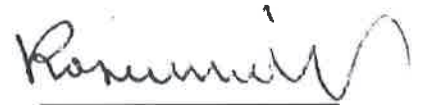
14.	Svakodnevni život
15.	
16.	Zaključna razmatranja, osvrt na obrađene teme i postignute rezultate
17.	
18.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
19.	
20.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
21.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																																	
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="478 996 1396 1344"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad ili esej</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____</td> <td>100 bodova</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;"></td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti/-ice postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: Boduju se prisustvo na nastavi, učešće u diskusijama, referati i prezentacije. Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. 2. Seminarski rad ili esej: Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. Boduju se struktura rada, argumentacijska linija i metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka, prezentacija. Rad je potrebno braniti na online nastavi ili u učionici. 3. Polusemestralna i završna provjera znanja su pismene. Provjera znanja se smatra uspješno položenom ako je student/-ica na njoj stekao/-la minimalno 50% od ukupnog broja predviđenih bodova. U slučaju da epidemiološke okolnosti ne budu dozvoljavale održavanje nastave u učionici, provjere znanja će biti održane online, u usmenoj, odnosno u pismenoj formi. 4. Ako student student/-ica tokom semestra ostvari broj bodova koji zadovoljava uslove za prolaznu ocjenu, takvom studentu/-ici prolazna ocjena može biti upisana bez dodatnih provjera. 5. Na završnom ispitu student ne polaže gradivo koje je tokom semestra uspješno 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10	2.	Seminarski rad ili esej	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.				Ukupno: _____			100 bodova				100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Aktivnost	10	10																														
2.	Seminarski rad ili esej	10	10																														
3.	Polusemestralni ispit	40	40																														
4.	Završni ispit	40	40																														
5.																																	
Ukupno: _____			100 bodova																														
			100%																														

	okončano.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šabanović, H. (1982) <i>Bosanski pašaluk</i>. Sarajevo. 2. Handžić, A. (1994) <i>Studije o Bosni</i>. Istanbul. 3. Kreševljaković, H. (1991) <i>Izabrana djela I-IV</i>. Sarajevo. 4. Aličić, A. (1996) <i>Pokret za autonomiju Bosne od 1831. do 1832</i>. Sarajevo. 5. Kasumović, F. (2021), <i>Na periferiji svijeta islama: osmanska poreska politika u Bosanskom ejaletu 1699-1839</i>. Sarajevo 6. Kasumović, I. (1999) <i>Školstvo i obrazovanje u bosanskom ejaletu za vrijeme osmanske uprave</i>. Mostar. 7. Sućeska, A. (1965) <i>Ajani: prilog izučavanju lokalne vlasti u našim zemljama za vrijeme Turaka</i>. Sarajevo. 8. Hafizović, F. (2016). <i>Kliški sandžak: od osnivanja do početka Kandijskog rata (1537-1645. godine)</i>. Sarajevo. 9. Pelidija, E. (1989) <i>Bosanski ejalet od Karlovačkog do Požarevačkog mira (1699-1718)</i>. Sarajevo. 10. Zlatar, B. (1996) <i>Zlatno doba Sarajeva</i>. Sarajevo. 11. Grupa autora (1998) <i>BiH od najstarijih vremena do kraja drugog svjetskog rata</i>. Sarajevo. 12. Moačanin, N. (1999) <i>Turska Hrvatska</i>. Zagreb. 13. Kasumović, F. (2014) "Osmanska agrarna politika i nadmetanje za zemlju u jugoistočnoj Evropi". U: <i>Anali GHB XXXV</i>. 14. Šabanović, H. (1969) „Vojno uređenje Bosne od 1463. g do kraja XVI st.“. U: GDI BiH XI. 15. Naučni skup „Širenje islama i islamska kultura u bosanskom ejaletu“ (1991). U: <i>POF</i> 41. 16. Taslidža, F. (2018) <i>Bosanski ejalet u doba Bečkog rata 1683-1699</i>. Mostar. 17. Korić, E. (2015) <i>Životni put prvog beglerbega Bosne: Ferhad-paša Sokolović (1530-90)</i>. Sarajevo. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Naučni skup „Kulturno-historijski tokovi u Bosni 15. do 19. st. (2010)“. U: <i>POF</i> 60. 2. Simpozij Vlasi u XV i XVI vijeku (1983). U: <i>Radovi ANUBiH</i>, LXXIII. 3. Handžić, A. (1975) <i>Tuzla i njena okolina u XVI vijeku</i>. Sarajevo. 4. Čehajić, Dž. (1986) <i>Derviški redovi u jugoslovenskim zemljama s posebnim osvrtom na BiH</i>. Sarajevo. 5. Filan, K. (2014) <i>Sarajevo u Bašeskijino doba: jezik kao stvarnost</i>. Sarajevo. 6. Čar-Drnda (2014) <i>Hatidža, Nastanak Mostara: urbani i demografski razvoj grada do kraja 16. stoljeća</i>. Sarajevo. 7. Pelidija, E. (2003) <i>Banjalučki boj 1737. - uzroci i posljedice</i>. Sarajevo.

Napomene

Dodatni popis literature, kao i literatura za pripremanje eseja i seminarskih radova, studentima će biti pravovremeno dostavljeni u toku semestra.



Prof. dr. Fahd Kasumović



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija osmanske kulture i civilizacije				
Šifra/kod	FIL HIS 403	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	5
Ciklus studija	2	Semestar	8	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Fahd Kasumović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 140 Email: fahd.kasumovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 252	Termin konsultacija	PON: 9:00-14:00 ČET: 9:00-14:00	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi će biti obrađene izabrane teme iz osmanske kulturne i društveno-ekonomske povijesti u razdoblju od osnivanja osmanske države do proglašenja tanzimatskih reformi 1839. godine. Studenti će se upoznati s ključnim aspektima osmanske materijalne i duhovne kulture te s bogatstvom društvenih praksi u imperijalnom političkom kontekstu. Bit će ukazano na povijesnu dinamiku te bogatstvo regionalnih različitosti u državi koja je u dugo vremena uspješno održavala vlast i kontrolu nad teritorijom impozantne površine. Posebna pažnja bit će posvećena predstavljanju različitih diskursa i perspektiva o osmanskoj državi i društvu, počevši od onih koje su nastale u primarnim izvorima osmanske i neosmanske provenijencije do reprezentacija koje se susreću u suvremenim historiografskim prikazima osmanske povijesti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata da razumijevaju, kritički evaluiraju i dekonstruiraju historiografske reprezentacije o društvu, ekonomiji i kulturi u Osmanskom carstvu c. 1299-1839.				
Ishodi učenja	Studenti razumijevaju historiografske reprezentacije o osmanskom društvu i kulturi u razdoblju od 1299. do 1839. godine, kao i način na koji su konstruirane i reproducirane različite slike o osmanskoj povijesti. Kritički evaluiraju i interpretiraju različite vrste teksta, primarne i sekundarne izvore, unapređuju akademsku komunikaciju i debatne vještine te mogu uspješno u pismenoj i				

usmenoj formi prezentirati kompleksna pitanja koja se odnose na historiju osmanske civilizacije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Osmanski politički diskurs: ideje o državi i vlasti. Osmanske predodžbe o svijetu i vremenu
2.	Centralna i provincijska vlast. Birokracija.
3.	Osmansko pravo
4.	Sudski sistem
5.	Nemuslimanske zajednice u osmanskome društvenome i kulturnome kontekstu
6.	Dvor i dvorska kultura.
7.	Reprezentacija Osmanlija u zapadnoevropskim narativima
8.	Polusestralna provjera znanja studenata
9.	Osmanska država i ubiranje prihoda
10.	Osmanska vojna organizacija
11.	Školstvo i obrazovanje. Osmanlije i kultura islama
12.	Osmanska ekonomija
13.	Gradska kultura. Arhitektura. Umjetnost.
14.	Svakodneveni život. Kultura žena

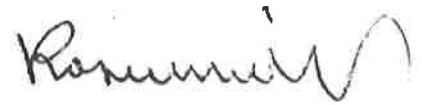
15.	Kultura knjige
16.	
17.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
18.	
	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Seminarski rad / Esej</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aktivnost: Boduju se prisustvo na nastavi, učešće u diskusijama, referati i prezentacije. Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. 2. Seminarski rad ili esej: Bodovi se dodjeljuju u rasponu od 1 do 10. Boduju se struktura rada, argumentacijska linija i metodološki pristup, samostalnost u donošenju zaključaka, prezentacija. Rad je potrebno braniti u učionici ili na online nastavi. 3. Polusemestralna i završna provjera znanja su pismene. Provjera znanja se smatra uspješno položenom ako je student/-ica na njoj stekao/-la minimalno 50% od ukupnog broja predviđenih bodova. U slučaju da epidemiološke okolnosti ne budu dozvoljavale održavanje nastave u učionici, provjere znanja će biti održane online, u usmenoj formi. 4. Ako student student/-ica tokom semestra ostvari broj bodova koji 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost	10	10	2.	Seminarski rad / Esej	10	10	3.	Polusemestralni ispit	40	40	4.	Završni ispit	40	40	5.				Ukupno:		100 bodova	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Aktivnost	10	10																										
2.	Seminarski rad / Esej	10	10																										
3.	Polusemestralni ispit	40	40																										
4.	Završni ispit	40	40																										
5.																													
Ukupno:		100 bodova	100%																										

	<p>zadovoljava uslove za prolaznu ocjenu, takvom studentu/-ici prolazna ocjena može biti upisana bez dodatnih provjera.</p> <p>5. Na završnom ispitu student ne polaže gradivo koje je tokom semestra uspješno okončano.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ĩhsanođlu E. (ur.) (2004) <i>Historija osmanske drđave i civilizacije</i>. Sarajevo. 2. ĩhsanođlu E. (ur.) (2008) <i>Historija osmanske drđave i civilizacije 2</i>. Sarajevo. 3. Faroqi S. (2009) <i>Sultanovi podanici: kultura i svakodnevia u Osmanskom carstvu</i>. Zagreb. 4. Inaldđik, H. (1974) <i>Osmansko carstvo: klasično doba 1300-1600</i>. Beograd. <p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Āehajić, Dđ. (1986) <i>Derviđki redovi</i>. Sarajevo. 2. <i>Gradovi i gradska kultura na Balkanu (XV-XIX vek)</i> (1988). Beograd. 3. <i>Historija naroda Jugoslavije II (1959)</i>. Zagreb. 4. Hadđibegić, H. (1953) „Dđizja ili harać“, POF III-IV. Sarajevo. 5. Filipović, N. (1952) "Pogled na osmanski feudalizam", u: GDI BiH IV. 6. Kasumović, F. (2010), "Koncept dobroćinstva i poreska oslobođenja u Osmanskom carstvu", POF 60. 7. Sućeska, A. (1961), "Promjene u sistemu izvanrednog oporezivanja u Turskoj u XVII st." u: POF X-XI. 8. Braude B. i Lewis, B. (ur.) (2009). <i>Kršćani i Jevreji u Osmanskoj carevini</i>. Sarajevo. 9. Jezernik, B. (ur.) (2009) <i>Imaginarni Turćin</i>. Beograd.

Napomene

Dodatni popis literature, kao i literatura za pripremanje eseja i seminarskih radova, studentima će biti pravovremeno dostavljeni u toku semestra.



Prof. dr. Fahd Kasumović

prof. r.
Hobbes



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Historija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Historija Ilira i rimskih provincija u jugoistočnoj Europi				
Šifra/kod	FIL HIS 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	6
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/202
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Preduslova za upis na ovaj predmet nema				
Jezik izvođenja nastave	bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Amra Šaćić Beća			
	Kontakt podaci	Kabinet: 134 E-mail: amra.sacic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 157	Termin konsultacija	Petak 18 – 20 Četvrtak 12 – 15	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Predmet je koncipiran tako da se studentima prezetiraju najvažniji segmenti kulturno - historijskog razvoja prostora današnje Zapadnog Balkana od perioda helenizma do kasne antike. U radu sa studetima biti će akcenat na antičkoj historiografiji koja se odnosi na Ilire i njima srodne zajednice, te topografiji, etnografiji, vojnoj historiji, ekonomiji i kulturi. Studeti će imati priliku da se upoznaju sa modernim videnjem pojmova „ilirski“. Kroz rad na predavanjima, seminarima i vježbama studenti će se bliže upoznati sa značajem koji su autohtone zajednice iz Ilirika imale u kontekstu grčko – rimske civilizacije. Posebna pažnja biti će usmjerena ka izučavanju kulturno – historijskog razvoja autohtonih zajednica koje su naseljavale prostor naše države u antičko doba. Kako bi se više informisali o ilirskom, panonskom, grčkom i rimskom nasljedem BiH u sklopu ovog predmeta je predviđena studentska posjeta muzeju (Zemaljskom muzeju ili Muzeju Sarajeva).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Cilj kolegija je upoznati studente sa najstarijom regionalnom i nacionalnom historijom kroz izvore i literaturu. Korištenjem savremenih terminoloških postavki zasnovanih na modernoj metodološkoj misli historijske nauke težiti će se sagledavanju kulturno, ekonomskog i političkog razvoja autohtonih naroda zapadnog Balkana u antičkom periodu. Jedan od ciljeva ovog predmeta također je afirmisati kreativno, kritičko promišljanje o prošlosti zapadnog Balkana i društvenoj stvarnosti u antici.</p>				

Ishodi učenja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznavanje osnovnih faktografskih činjenica 2. Razumijevanje historijskih uzročno – posljedičnih veza 3. Poznavanje i upotreba kritičkog aparata 4. Prezentiranje usvojenih metodoloških odrednica historijske nauke u kontekstu pisanja eseja / seminara iz perioda od 6.st.p.n.e do 6 st.n.e 5. Motivacija za izučavanje najstarije regionalne i nacionalne historije
---------------	--

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Upoznavanje s nastavnim planom i programom. Upoznavanje s literaturom. Iliri u grčkim i rimskim pisanim izvorima (Pseudos Skilaks, Pseudo Skimnos, Teopomp, Polibije, Apijan, Svetonije, Strabon, Plinije Stariji, Velej Paterkul, Dion Kasije, Diodor Sicilijanski ...).
2.	Iliri u grčkoj mitologiji. Historijska topografija ilirskih zemalja. Periodizacija i hronologija razvitka Ilira. Savremena naučna stajališta po pitanju Ilira. Problem porijekla ilirske etničke zajednice
3.	Grčka kolonizacija na Jadranu (<i>Apollonia, Epidamnos, Olcinium, Buthoe, Issa, Isejska kolonija u Lumbardi, Pharos, Herakleja, Korkyra Melaina, Tragurion, Epidaurum, Salona, Narona</i>).
4.	Prvi ilirski narodi na historijskoj sceni. Autarijati i njihova ekspanzija. Invazija Kelta. Ardijejci. Liburnska talasokratija.
5.	<i>Illyrii proprie dicti</i> (Iliri u Homerovim djelima. Narodi južne Ilirije. Države Enheljaca, Taulanta, Dardanaca.)
6.	Prvo ilirsko kraljevstvo (Bardilej i odnosi sa Makedonskim kraljem Filipom II, Aleksandar Makedonski i sukob sa Klitom i Glaukijom.Usporedba ilirske države sa susjedima Makedonijom, Epirom i Trakijom)
7.	Agronovo kraljevstvo (Ilirsko gusarstvo. Najznačajnije ličnosti Agronove dinastije. Ilirsko - epirski rat, Prvi ilirski rat, reorganizacija južne Ilirije, Drugi ilirski rat, Položaj Ilira u rimsko - makedonskim sukobima, Treći ilirski rat)
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Odnos Ilira s Italijom u predrimsko doba. Ilirska etnografija u prvom stoljeću stare ere. Ratovi Rimljana protiv Ardijejaca i Plerejaca. Ratovi Rimljana protiv Histra. Ratovi Rimljana sa Delmatima (156. god pr.n.e - 35. god. pr.n.e).
10.	Oktavijanov ilirski rat (35 - 33. god. pr.n.e), pokoravanje Delmata i Japoda. Značaj Oktavijanovog ilirskog rata za ilirske narode koji su naseljavali prostor današnje Bosne i Hercegovine.
11.	Batonov ustanak (izvori, uzroci, povod, faze ratovanja, najznačajnije ličnosti, etnička struktura pobunjenika, posljedice ustanka).
12.	Rimske provincije na prostoru Zapadnog Balkana (<i>Dalmatia, Moesia Superior,</i>

	<i>Pannonia Superior, Pannonia Inferior</i>). Administrativno - pravne karakteristike uspostave rimske vlasti u Iliriku (<i>Civitates peregrinae, municipia, colonia, Res publica</i>).
13.	Duhovna kultura Ilira (domaći kultovi, grčki kultovi, rimski kultovi, orijentalni kultovi, <i>Interpretatio Romana</i>). Ilirska onomastika. Romanizacija Ilira. Svakodnevni život Ilira.
14.	Iliri u rimskoj vojsci (Beneficijarni konzulari u Dalmaciji i Panoniji, ilirske kohorte, rimski vojni logori u Bosni i Hercegovini. Vojska i proces romanizacije. Ilirski carevi).
15.	Ekonomska historija zemalja antičkog Ilirika (rudarstvo, trgovina, zanati, ilirska carina, rimske kovnice novca na Zapadnom Balkanu, radionice opeke, kamenolomi). Ilirski ostaci na Balkanu i nakon propast antičke civilizacije.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ol style="list-style-type: none"> Analitička metoda (analiza određenih vojno – političkih i kuturnih događaja kroz podjelu na manje tematske cjeline) Heuristička metoda (postići studente da kroz međusobni razgovor ili kroz razgovor sa nastavnikom dođu do zaključaka o uzročno – posljedičnim vezama u periodu koji se obrađuje) Metode izučavanja hronologije 																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td style="text-align: center;">5</td> <td style="text-align: center;">5%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td style="text-align: center;">15</td> <td style="text-align: center;">15%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Esej / seminar</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td>Polusemestralna provjera znanja</td> <td style="text-align: center;">25</td> <td style="text-align: center;">25%</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">45</td> <td style="text-align: center;">45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> obavezno prisustvo studenata sa redovnim statusom studiranja uz maksimalno tri odsustva po semestru. aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo na nastavi	5	5%	2.	Aktivnost na nastavi	15	15%	3.	Esej / seminar	10	10%	4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%	5.	Završni ispit	45	45%	Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo na nastavi	5	5%																										
2.	Aktivnost na nastavi	15	15%																										
3.	Esej / seminar	10	10%																										
4.	Polusemestralna provjera znanja	25	25%																										
5.	Završni ispit	45	45%																										
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										

	<p>produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenja rada studenta tokom semestra</p> <ul style="list-style-type: none"> • seminarski rad / esej koji predstavlja slobodan izbor studenta unutar ponuđenih tema iz perioda 6.st.p.n.e do 6.st.n.e u kontekstu predrimske Ilije i rimskog Ilirika • parcijalna provjera znanja polovinom semestra. Test će biti koncipiran tako da obuhvati gradivo koje će biti izloženo u prvih sedam sedmica nastave • završna provjera znanja koja obuhvata gradivo iz druge polovine semestra <p>Napomena:</p> <p>Popis tema za seminarske radove biti će dostupan studentima na web stranici Filozofskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MESIHOVIĆ & ŠAČIĆ 2015. : Salmedin Mesihović & Amra Šačić, <i>Historija Ilira</i>, Sarajevo. 2. Grupa autora 1966. : <i>Kulturna istorija BiH</i>, Sarajevo (poglavlja E.Pašalić i Đ. Basler). 3. CABANES 2002. : Pierre Cabanes, <i>Iliri od Bardileja do Gencija</i>, Split. 4. WILKES 2001: J. J. Wilkes, <i>Iliri</i>, Split. <p><i>Dodatna</i></p> <p>BOJANOVSKI 1988. : Ivo Bojanovski, <i>BiH u antičko doba</i>, ANU BiH, Djela knj. LXVI, CBI knj. 6, Sarajevo. BUSLADŽIĆ 2017. : Adnan Busladžić, <i>Tragovi antičkog teatra – muzike, gladijatorskih borbi i takmičenja iz arheoloških zbirki u Bosni i Hercegovini</i>, Sarajevo. DUŠANIĆ 2010. : Slobodan Dušanić, <i>Selected Essays in Roman history and epigraphy</i>, Beograd. DŽINO 2010. : Danijel Džino, <i>Illyricum in Roman Politics, 229 BC – AD 68</i>, Cambridge DŽINO & DOMIĆ KUNIĆ 2013: Danijel Džino & Alka Domić Kunić, <i>Rimski ratovi u Iliriku – povijesni antinarativ</i>, Zagreb. GRBIĆ 2014.: Dragana Grbić, <i>Plemenske zajednice u Iliriku – predurbane administrativne strukture u rimskim provincijama između Jadrana i Dunava (I - III vek)</i>, Beograd. GRUPA AUTORA 2014.: <i>Zemlje antičkog Ilirika prije i poslije Milanskog edikta</i>, Sarajevo. IMAMOVIĆ 1977.: Enver Imamović, <i>Antički kulturni i votivni spomenici na području Bosne i Hercegovine</i>, Sarajevo.</p>

	<p>KALJANAC 2010.: Adnan Kaljanac, <i>Legenda o Kadmu i problem Enhelejaca</i>, Godišnjag ANUBIH, CBI 39, 53 — 81, Sarajevo.</p> <p>KOVÁCS 2014: Péter Kovács, <i>A history of Pannonia during the Principate</i>, Bonn.</p> <p>KOVÁCS 2016: Péter Kovács, <i>A History of Pannonia in the Late Roman Period I (284–363 AD)</i>, Bonn.</p> <p>MATIJAŠIĆ 2009.: Robert Matijašić, <i>Povijest hrvatskih zemalja u antici do cara Dioklecijana</i>, Zagreb.</p> <p>MESİHOVIĆ 2018. : Salmedin Mesihović, <i>Bitka za Ilirik</i> Sarajevo.</p> <p>MILIVOJEVIĆ 2021. : Feša Milivojević, <i>Cezarov Ilirik</i>, Zagreb – Rijeka.</p> <p>MLADENOVIĆ 2012. : Dragana Mladenović, <i>Urbanism and Settlement in the Roman Province of Moesia Superior</i> (BAR International Series), Oxford.</p> <p>NOVAK 1952.: Grga Novak, <i>Issa i isejska država</i>, VAHD, 54, 5 - 70, Split.</p> <p>NOVAK 1961.:Grga Novak, <i>Stari Grci na Jadranskom moru</i>, JAZU 332, 145 - 221,Zagreb</p> <p>PAŠALIĆ 1975. : Esad Pašalić, <i>Sabrano djelo</i>, Sarajevo.</p> <p>PERINIĆ 2017. : Ljubica Perinić, <i>The Nature and Origin of the Cult of Silvanus in the Roman Provinces of Dalmatia and Pannonia</i>, Oxford.</p> <p>RENDIĆ – MIOČEVIĆ 1989.: Duje Rendić – Miočević, <i>Iliri i antički svijet</i>, Ilirološke studije, Split.</p> <p>SAMRDŽIĆ 2020.: Gligor Samrdžić, <i>Kosovo i Metohija u rimsko doba</i>, Kosovska Mitrovica.</p> <p>ŠAŠEL KOS 2005: Marjeta Šašel Kos, <i>Appian and Illyricum</i>, Ljubljana.</p> <p>VUJOVIĆ 2021.: Miroslav Vujnović, <i>Rimska civilizacija na tlu Srbije</i>, Beograd.</p> <p>ZANINOVIĆ 2015.: Marin Zaninović, <i>Ilirski ratovi</i>, Zagreb.</p>
Napomene	Nastavnik će obaveznu literaturu studentima dati u digitalnom obliku u toku prve sedmice nastave

A. Esad Pašalić

prof. dr. sc.

Pašalić



SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmišević
ELMA DURMIŠEVIĆ

Berislav
Šteta



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime	As. Belmin Šabić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmi.sabic@ff.unsa.ba	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1;	seminar /;	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td style="text-align: center;">40</td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Aktivnost</td> <td style="text-align: center;">10</td> <td style="text-align: center;">10</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završni ispit</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusemestralni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjkić, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Berislav
Hošolop



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski, hrvatski, srpski jezik II, FIL BHS 102				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	Prvi	Semestar	Drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Elma Durmišević			
	Kontakt podaci	Kabinet: 179 E-mail: elma.durmisevic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-171	Termin konsultacija	Poslije nastave	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci		Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar /; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika i na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim. Vježbe prvenstveno služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj ovoga kolegija jest da se student upoznaju sa gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te da se pismenost studenata podigne na što veću razinu (kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju). Naime, ovo su studenti stranih jezika, za koje je vrlo važno poznavanje gramatike ali i praktična pismenost na oba plana.				

Ishodi učenja	Usvajanje spoznaja o gramatičkom sistemu bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te podizanje općeg nivoa pismenosti kako u pisanom tako i u usmenom izražavanju

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija Razgraničenje ovih disciplina, osnovne jedinice njihove analize. Morfonologija.
2.	Tvorba vokala i konsonanata
3.	Morfologija Morfema (osnovna podjela). Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi na vrste. Gramatičke kategorije vrsta riječi. Imenice. Kriteriji podjele imenica (značenje, doseg, vrsta). Gramatičke kategorije imenica (rod, broj, padež).
4.	Imenice Imenice e-vrste. Imenice i-vrste. Imenice a-vrste.
5.	Pridjevi Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva. Zamjenice (upućivačke riječi). Imeničke i pridjevske zamjenice. Deklinacija zamjenica. Brojevi – osnovne odlike.
6.	Glagoli Leksičko-semantičke i gramatičke osobine glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove (infinitivno-aoristna i prezentska). Tvorba glagolskih oblika – osnovni principi.
7.	Glagoli Prosti i složeni glagolski oblici. Pasiv – tvorba i upotreba.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi

10.	Sintaksa Odnos morfologije i sintakse. Osnovne jedinice sintaksičke analize. Sintaksema.
11.	Sintaksa Sintagma (podjele).
12.	Sintaksa Nezavisnosložene rečenice
13.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (poredbeno-načinske, vremenske, mjesne, namjerne, uzročne, pogodbene, posljedične, dopusne)
14.	Sintaksa Zavisnosložene rečenice (izrične i zavisnoupitne objekatske rečenice, atributske i apozicijske zavisne rečenice)
15.	Analiza pređenog gradiva
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)																													
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40	2.	Aktivnost	10	10	3.	Završni ispit	50	50	4.				5.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusemestralni ispit	40	40																										
2.	Aktivnost	10	10																										
3.	Završni ispit	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: 100 bodova			100%																										

	<p>Polusestrialni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Aktivnost podrazumijeva stepen učešća u nastavi svakog studenta.</p> <p>Završni ispit studenti pišu i u njemu odgovaraju na postavljena pitanja.</p> <p>Napomena: /</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Barić, E., Lončarić, M. i dr. <i>Priručna gramatika hrvatskoga književnog jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 1979.</p> <p>Jahić, Dž., Halilović, S., Palić, I.: <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>. Dom štampe: Zenica. 2000.</p> <p>Silić, J., Pranjković, I. <i>Gramatika hrvatskoga jezika</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2005.</p>

Napomene	/

Elma Durmisević
ELMA DURMISEVIĆ

Bau
Sholeto



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SILABUS

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Naziv kolegija / nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II (KOB, HIST, ARH, HUM, PED, SPEC. PED, SOC, FIL)				
Šifra / kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija / nastavnog predmeta	Nema preduvjeta.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Mehmed Kardaš			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: mehmed.kardas@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181	Termin konsultacija	Srijeda 11–13	
Saradnik	Ime i prezime	Enisa Bajraktarević Belmin Šabić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 181 E-mail: enisa.ivojevic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 181 E-mejl: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 247	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija / nastavnog predmeta	U prvoj polovici semestra studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima koji se tiču jezičkog raslojavanja, s posebnim osvrtom na funkcionalno raslojavanje i naučni funkcionalni stil. U drugoj polovici semestra izučavaju se pojedini elementi jezičke strukture, naročito morfologije i sintakse, u vezi s kojima se u praksi često javljaju nedoumice i nejasnoće.				
Cilj kolegija / nastavnog predmeta	Cilj je predmeta da kod studenata učvrsti svijest o potrebi za kontinuiranim radom na usavršavanju vlastitog jezičkog izraza te da im olakša pisanje tekstova naučnim stilom sa što manje pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka.				
Ishodi učenja	Nakon položenog ispita studenti će biti u stanju objasniti osnove učenja o raslojavanju jezika, opisati osnovne osobine funkcionalnih stilova, opisati naučni funkcionalni stil i njegove žanrove te uspoređivati različite tekstove i vrednovati jezička sredstva koja su u njima upotrijebljena. Osim toga, uspješni će studenti moći u vlastitim tekstovima izbjeći veće gramatičke, pravopisne i stilske greške.				

Sadržaj kolegija / nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Raslojavanje jezika
2.	Funkcionalno raslojavanje jezika
3.	Osnovne osobine naučnog funkcionalnog stila
4.	Osnovne vrste naučnih tekstova
5.	Citiranje, parafraziranje i plagijat
6.	Izrada bibliografije
7.	Kompozicija naučnog rada. Esej
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Riječ. Vrste riječi
10.	Osnove učenja o rečenici. Prosta rečenica
11.	Sastav proste rečenice
12.	Složena rečenica. Nezavisnosložene rečenice
13.	Zavisnosložene rečenice
14.	Vezani tekst
15.	Red riječi
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja se izvode usmeno te pomoću multimedijalnih sredstava. Na vježbama se posebna pažnja posvećuje izradi zadataka koji su pokazatelj stvarnog razumijevanja prezentiranih teorijskih postavki.																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 499 1422 712"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Aktivnosti na nastavi</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Polusemestralni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita • Aktivnosti na nastavi – pismeno ili usmeno, samoinicijativno ili na poticaj nastavnika ili asistenta, isključivo na nastavi • Završni ispit – pismeno, prema rasporedu ispita <p>Da bi uspješno završili predmet i dobili ocjenu, studenti moraju položiti i polusemestralni i završni ispit, odnosno i na jednoj i na drugoj provjeri steći 55% od mogućeg broja bodova.</p> <p>Napomene Studenti kojima maternji jezik nije bosanski, hrvatski, srpski ili crnogorski mogu završiti obaveze prema ovom predmetu tako što će uraditi nastavne i ispitne obaveze prikladne za one koji jezik uče kao strani, o čemu će se na vrijeme dogovoriti s nastavnikom i asistentom.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusemestralni ispit	40	40%	2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%	3.	Završni ispit	50	50%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Polusemestralni ispit	40	40%																		
2.	Aktivnosti na nastavi	10	10%																		
3.	Završni ispit	50	50%																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) – izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95–100 bodova; b) 9 (B) – iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85–94 boda; c) 8 (C) – prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75–84 boda; d) 7 (D) – općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65–74 boda; e) 6 (E) – zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55–64 boda; f) 5 (F, FX) – ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Milorad Radovanović, <i>Sociolingvistika</i>, Novi Sad, 1986. 2. Marina Katnić-Bakaršić, <i>Stilistika</i>, Sarajevo 2001. 3. Dževad Jahić, Senahid Halilović, Ismail Palić, <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Zenica, 2000. ili 4. Josip Silić, Ivo Pranjković, <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Zagreb, 2005. ili 																				

	5. Živojin Stanojčić, Ljubomir Popović, <i>Gramatika srpskog jezika: Udžbenik za I, II, III i IV razred srednje škole</i> , Beograd, 2004.
	<i>Dodatna</i> 1. Umberto Eko, <i>Kako se piše diplomski rad</i> , Beograd, 2000. 2. Kvalitetni jezički i stilski priručnici
Napomene	

M. Kardaš

*Biserka
Golobaj*



IZVEDBENI PLAN

Odsjek	Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik (za studijske grupe Odsjeka za orijentalnu filologiju i Odsjeka za slavenske jezike i književnost)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Bosanski jezik II / Hrvatski jezik II / Srpski jezik II				
Šifra/kod	FIL BHS 102	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema.				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Azra Hodžić-Čavkić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: azra.e.hodzic@gmail.com Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Saradnik	Ime i prezime	Belmin Šabić			
	Kontakt-podaci	Kabinet: 178 E-mail: belmin.sabic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 247	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija.	
Sedmični broj kontakt-sati	predavanja 1; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na predavanjima se nastoji skrenuti pažnja na opis gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika te na aspekte korektnog pisanog izražavanja u skladu s njim.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni je cilj kolegija upoznati studenta s gramatičkim sistemom bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika kako bi se postigla viša pismenost.				
Ishodi učenja	Znanje: Studenti poznaju temeljne odlike gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika. Vještine: Studenti su sposobni detektirati greške na fonološkom, morfološkom i sintaksičkom nivou jezičke analize. Kompetencije: Studenti su ovladali teorijskim i praktičnim znanjem gramatičkog sistema bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Fonetika i fonologija. Razgraničenje ovih disciplina. Njihove osnovne jedinice.

	Morfonologija. Tvorba vokala i konsonanata.
2.	Morfologija. Morfem. Riječ. Kriteriji za klasifikaciju riječi. Gramatičke kategorije vrsta riječi.
3.	Imenice. A-vrsta imenica. E-vrsta imenica. I-vrsta imenica.
4.	Pridjevi. Podjela pridjeva. Vid pridjeva. Komparacija pridjeva.
5.	Zamjenice. Imeničke i pridjevske zamjenice.
6.	Brojevi. Osnovne odlike brojeva.
7.	Glagoli. Leksičko-semantičke odlike glagola. Podjela na vrste. Glagolske osnove.
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Nepromjenjive vrste riječi. Uzvici. Veznici. Riječce. Prijedlozi.
10.	Odnos morfologije i sintakse. Sintaksema. Sintagma.
11.	Predikat. Subjekt. Objekt.
12.	Atribut. Apozicija. Adverbijal.
13.	Nezavisnosložene rečenice.
14.	Zavisnosložene rečenice.
15.	Vežani tekst. Odlike vežanog teksta.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<ul style="list-style-type: none"> – usmeno izlaganje – diskusija – rad na tekstovima
---	--

	– kviz																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prvi parcijalni test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Drugi parcijalni test</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Aktivnost</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktivnost na predavanjima • aktivnost na vježbama • kvizovi <p>Napomena Kvizovi će biti organizirani preko platforme Google Classroom. Student na jedan od način treba sakupiti ukupno 55 bodova kako bi položio ispit. Treba voditi računa o komponentama parcijalnih ispita, koje također imaju prag od 55%, tj. student na njima mora osvojiti minimalno 22, odnosno 27,5 bodova.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prvi parcijalni test	40	40	2.	Drugi parcijalni test	50	50	3.	Aktivnost	10	10	Ukupno: 100 bodova			100%
	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																	
1.	Prvi parcijalni test	40	40																		
2.	Drugi parcijalni test	50	50																		
3.	Aktivnost	10	10																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																				
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Jahić, Dž., Senahid Halilović, Ismail Palić (2000), <i>Gramatika bosanskoga jezika</i>, Dom štampe, Zenica. Klajn, Ivan (2005), <i>Gramatika srpskog jezika</i>, Nastavna sredstva, Beograd. Silić, J., Ivo Pranjeković (2005), <i>Gramatika hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p>																				
	<p><i>Dodatna</i></p>																				
Napomene																					

Amra Jahić-Čankić

Amra Jahić-Čankić



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Anglistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2 - opći predmet				
Šifra/kod	FIL ANG 106	Status obavezni	Obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/ 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavno g predmeta	Engleski jezik 1, FIL ANG 105				
Jezik izvođenja nastave	engleski; bosanski/crnogorski/hrvatski/srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Selma Đuliman			
	Kontakt podaci	Kabinet: 247 E-mail: selma.djuliman@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 111	Termin konsultacija	ponedjeljkom od 14 do 16 utorkom od 10 do 12 četvrtkom od 10 do 11 radnim subotama od 10 do 12 *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM.	
Saradnik	Ime i prezime	Alma Žero, MA, v. ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 E-mail: alma.zero@ff.unsa.ba Telefon: 253 - 129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati. *Važna napomena: Tokom pandemije, konsultacije se vrše isključivo online, putem maila ili preko platforme ZOOM/BBB.	
Saradnik	Ime i prezime	Dajana Zečić-Durmišević, MA, ass.			
	Kontakt podaci	Kabinet: 155 email:dajana.zecic.durmisevi c@ff.unsa.ba Telefon: 253-129	Termin konsultacija	Svakim radnim danom od 9-17 sati putem e-maila ili aplikacija Skype i BBB, uz prethodni dogovor.	

Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>1</u> ; seminar _____; vježbe: <u>1</u>
Kratak opis kolegija/nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline i individualnih prezentacija: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi (morfologija), pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture (sintaksa), te razumijevanje tekstova. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl.
Cilj kolegija/nastavnog predmeta	Upoznavanje studenata sa osnovnim gramatičkim strukturama (vrste riječi i osnovne rečenične strukture) i leksikom na nivou srednjeg stepena poznavanja engleskog jezika, radi lakšeg razumijevanja tekstova općeg karaktera. Osnovni cilj je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke. Individualne prezentacije služe studentima za vježbanje govornih vještina, rad na interpersonalnim vještinama, kao i prilika da predstave kritički osvrt na jednu od tema iz njihove uže oblasti studija.
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> - upoznati studente sa osnovnom strukturom engleskog jezika - poticati studente da se izražavaju na engleskom jeziku, u osnovnim okvirima na nivou prezentacijske i bazične interpersonalne dimenzije - upoznati studente sa osnovnim stavkama refleksije na pročitani sadržaj - poticati studente da čitaju tekstove tematski bliske studiju kojeg su odabrali. -

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	P Present simple.
28. 2 – 4. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
2.	P Present continuous.
7 – 11. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
3.	P Present simple or continuous?
14 – 18. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
4.	P Past simple.
21 – 25. 3. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
5.	P Past continuous.
28. 3 – 1. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary
6.	P Past simple or continuous?
4 – 8. 4. 2022.	V: Text comprehension: grammar and vocabulary

7.	P used to and would V: Revision
11 - 15. 4. 2022.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18 - 22. 4. 2022.	
9.	P Present perfect for past experiences and present results V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
25 - 29. 4. 2022.	
10.	P Present perfect for situations up to the present V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
2 - 6. 5. 2022.	
11.	P Present perfect or past simple? V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
9 - 13. 5. 2022.	
12.	P Past perfect simple V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
16 - 20. 5. 2022.	
13.	P <i>going to</i> , present continuous and <i>will</i> V: Text comprehension: grammar, vocabulary and translation
23 - 27. 5. 2022.	
14.	P Future continuous V: Revision
30. 5-3. 6. 2022.	
15.	P Future perfect V: Continuous assessment test 2
6 - 10. 6. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13 - 17. 6. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
TBA	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Vježbe																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i učešće tokom predavanja</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Individualna izlaganja / vokabularni testovi</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10	2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40	3.	Završni ispit	50	50	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Prisustvo i učešće tokom predavanja	10	10																		
2.	Individualna izlaganja / vokabularni testovi	40	40																		
3.	Završni ispit	50	50																		
Ukupno: 100 bodova			100%																		

	<p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predavanjima i vježbama su obavezni prisustvovati redovni studenti (do 10% ocjene će se dodijeliti na osnovu prisustva i aktivnosti); - individualni zadatak (izlaganja)/vokabularni testovi obaveza su za sve redovne i vanredne studente i realizovat će se na časovima vježbi - završni ispit se sastoji iz teorije i zadataka koji će se obraditi na časovima predavanja uz popratne materijale. <p><u>Napomena:</u> Nastavni proces i provjere znanja će se odvijati u skladu sa epidemiološkim preporukama usljed pandemije uzrokovane koronavirusom COVID-19.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.
Literatura	<p><i>Obavezna</i> - Foley, M. & Hall, D. (2012). <i>My Grammar Lab (Intermediate, B1/B2)</i>. Harlow: Pearson Education Limited. Dodatni materijali po preporuci prdmetne nastavnice ili saradnica.</p>
Napomene	<p>U slučaju da se datum nekog vjerskog praznika podudara sa danom kada se iz ovog predmeta inače održava nastava, predmetna nastavnica će držati samo sate konsultacija. Novo se gradivo neće obrađivati.</p>

A. Šećer
M. Kolar



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za psihologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejla Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	dr. Nermina Čordalija, viši asistent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 209 Email:nermina.cordalija@ff.unsa.ba; Telefon: 253140	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospješivanje komunikacijskih vještina.				

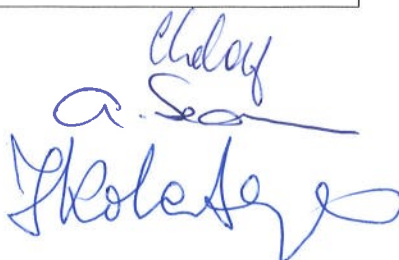
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći da:
	1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke,
	2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola,
	3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru,
	4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke,
	5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1. 28.2.-4.3.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- American Psychological Association (APA) style guidelines, exercise
2. 7.3.-11.3.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- <i>Emotion Regulation Strategies in Daily Life</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
3. 14.3.-18.3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- <i>The Stages of Cognitive Development</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
4. 21.3.-25.3.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- <i>Children and Parents</i> , The concept of <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
5. 28.3.-1.4.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V – <i>Language Acquisition</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
6. 4.4.-8.4.	P- Passive voice (Introduction) V- <i>Logopedics as a Science</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
7. 11.4.-15.4.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Provjera znanja vokabulara 1
8. 18.4.-22.4.	Polusestrialna provjera znanja
9. 25.4.-29.4.	P- If sentences V- <i>Intelligence: What is it? Intelligence Scales</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
10. 2.5.-6.5.	P- If sentences (revision in context) V- <i>Working Memory</i> , reading comprehension, vocabulary exercises

11.	P- Reported speech (introduction)
9.5.-13.5.	V – <i>Personality Theories</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>Diagnostic Classification Systems for Mental Disorders</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- <i>Action and Object Naming in Schizophrenia</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Ponavljanje, priprema za drugu provjeru znanja vokabulara
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Provjera znanja vokabulara 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
17.	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (<i>Grammar</i>) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.												Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																																		
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																																		
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																																		
4.																																					
5.																																					
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																																		

	<p>posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (<i>Language in Use</i>).</p> <p>Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova)*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci).</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>





UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Engleski jezik 2				
Šifra/kod	ANG 106	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	prvi	Semestar	drugi	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Prema Nastavnom planu i programu				
Jezik izvođenja nastave	engleski jezik, bosanski jezik, hrvatski jezik, srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	doc.dr. Nejlja Kalajdzisalihović			
	Kontakt podaci	Kabinet:155 Email:nejla.kalajdzisalihovic@ff.unsa.ba Telefon:253129	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Saradnik	Ime i prezime	Matea Tolić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 237 Email:matea.tolic@ff.unsa.ba; Telefon:+ 387 33 253 245	Termin konsultacija	Dostupno na: www.ff.unsa.ba	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar _____ ; vježbe __1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij se sastoji iz tri međusobno povezane cjeline: pregled gramatike engleskog jezika na nivou vrste riječi i sintagme, pregled gramatike engleskog jezika na nivou rečenične strukture, te razumijevanje tekstova. Nastava u vezi sa ponavljanjem pregleda gramatike zamišljena je u vidu predavanja i vježbi s fokusom na sljedeće tematske cjeline: 1. Pregled gramatike; 2. Kondicionalne rečenice; 3. Pasiv; 4. Upravni i neupravni govor; 5. Relativna rečenica. Sve tematske cjeline podrazumijevaju obradu sa aspekta specifičnosti podjela, osobina, tvorbi, pravilnosti-nepravilnosti i sl. Nastava za treći segment kolegija (razumijevanje teksta i diskusija o tekstu) vrši se isključivo na satima vježbi. Težište vježbi usmjereno je ka pronalaženju glavne ideje teksta, razumijevanju strukture i organizacije teksta, te prepoznavanju gramatičkih oblika i struktura.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj nastavnog predmeta je produbljivanje postojećeg znanja i priprema studenata za samostalan rad na tekstovima iz struke i pospešivanje komunikacijskih vještina.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog kolegija student će moći da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg oblika riječi i odgovarajuće riječi u kontekstu struke, 2. analizira sadržaj s ciljem upotrebe odgovarajućeg glagola, 3. transformira rečenične konstrukcije u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja u pasivnim i kondicionalnim rečenicama, te upravnom i neupravnom govoru, 4. aktivira kolokacije osnovnog engleskog jezika struke u govoru i pismu, 5. diskutira o aktuelnim temama iz struke na engleskom jeziku sa malo ili nimalo grešaka.
---------------	---

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	
28.2.-4.3.	P- Grammar revision – present tenses (revision in context) V- Discussion: Introduction
2.	
7.3.-11.3.	P- Word forms – using prefixes (revision in context) V- Discussion: Education, vocabulary exercises
3.	
14.3.-18.3.	P- Grammar revision – past tenses (revision in context) V- Discussion: Learning through video games, vocabulary exercises
4.	
21.3.-25.3.	P- Word form- using suffixes (revision in context) V- <i>Language</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
5.	
28.3.-1.4.	P- Grammar revision- future tenses (revision in context) V- <i>Children and Parents</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
6.	
4.4.-8.4.	P- Passive voice (Introduction) V- Discussion: Preschool education; Writing: e-mail
7.	
11.4.-15.4.	P-Comparatives and superlatives (revision in context) V- Vocabulary test 1
8.	
18.4.-22.4.	Polusemestralna provjera znanja
9.	
25.4.-29.4.	P- If sentences V- Discussion: Topics in sociology, vocabulary exercises
10.	
2.5.-6.5.	P- If sentences (revision in context) V- <i>Punishment</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
11.	
	P- Reported speech (introduction)

9.5.-13.5.	V- <i>Fear</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
12.	P- Word order and joining sentences
16.5.-21.5.	V- <i>The influence of schools as institutions</i> , reading comprehension, vocabulary exercises
13.	P- Relative clauses (revision in context)
23.5.-27.5.	V- Discussion: Society - The value of arts and culture, vocabulary exercises
14.	P-Reported speech (revision in context)
30.5.-3.6.	V- Revision
15.	P- Mock exam
6.6.-10.6.	V- Vocabulary test 2
16.	Priprema za završnu provjeru znanja
	Završna provjera znanja

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Provjera znanja se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena, po sljedećim elementima aktivnosti, odnosno propisanih oblika provjere znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva provjera znanja (Grammar) – 30% ▪ Aktivnost i učešće na nastavi (diskusija, rad u grupama, <u>test provjere znanja vokabulara 1 i 2</u>) – 20% ▪ Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use) – 50% 																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši vrednovanjem svakog oblika aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;">R. br.</th> <th style="width: 65%;">Elementi praćenja</th> <th style="width: 15%;">Broj bodova</th> <th style="width: 15%;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Prva provjera znanja (Grammar)</td> <td style="text-align: center;">30</td> <td style="text-align: center;">30</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Test provjere znanja vokabulara 1 i 2</td> <td style="text-align: center;">20</td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)</td> <td style="text-align: center;">50</td> <td style="text-align: center;">50</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno: <u>100</u> bodova</td> <td></td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prva provjera znanja (Grammar) provjerava osnove gramatike u pripremi za završnu provjeru znanja. • Test provjere znanja vokabulara 1 i 2: Student savladava upotrebu vokabulara u kontekstu i šire, i stiče praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Vokabularni test prati materijale (stručne tekstove) koji 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30	2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20	3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50	4.				5.				Ukupno: <u>100</u> bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prva provjera znanja (Grammar)	30	30																										
2.	Test provjere znanja vokabulara 1 i 2	20	20																										
3.	Završna provjera znanja (Grammar and Language in Use)	50	50																										
4.																													
5.																													
Ukupno: <u>100</u> bodova			100%																										

	<p>se obrađuju na satima vježbi. Napomena: Studenti koji nisu pristupili Testu provjere znanja vokabulara 1 mogu ostvariti bodove na oba testa u posljednjoj sedmici nastave, kako je predviđeno silabusom. Na završnoj provjeri znanja, nije moguće polagati Test provjere znanja vokabulara 1 i 2.</p> <p>Završna provjera znanja sadrži zadatke koji ispituju poznavanje gramatike predviđene silabusom (Language in Use).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko student ne osvoji dovoljan broj bodova za prolaznu ocjenu iz segmenata od 30% i 50% na popravnom roku može ponavljati oba segmenta.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Raymond, M. (2004) <i>English Grammar in Use</i>, 3rd edition. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja),</p> <p>Jones, L.(1990) <i>Progress to First Certificate</i>. Cambridge: Cambridge University Press. (odabrana poglavlja)</p> <p>Vježbe: Aktuelni odlomci iz stručne literature/oblasti po izboru nastavnika/saradnika (kompilacija tekstova).*</p> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Smalley, R. L. (2001) <i>Refining Composition Skills- Rhetoric and Grammar</i>. Boston: Heinle&Heinle (odlomci),</p>
Napomene	<p>(1) Kompilacija tekstova dostupna studentima u elektronskoj ili printanoj formi. (2) Raspored nastavnih jedinica po sedmicama bit će prilagođen Akademskom kalendaru u slučaju izmjena zbog pandemije bolesti COVID-19.</p>

Udov
A. S.
Sholeky



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za komparativnu književnost i bibliotekarstvo, Odsjek za filozofiju, Odsjek za historiju: Katedra za arheologiju i Katedra za historiju umjetnosti, Odsjek za sociologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Ruski jezik 2 (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL SLA 104	Status (obavezni ili izborni)	opći	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Odslušan predmet: Ruski jezik 1				
Jezik izvođenja nastave	ruski, bosanski, hrvatski i srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina			
	Kontakt podaci	Kabinet: 161 E-mail: amela.ljevo- ovcina@ff.unsa.ba Telefon: 253- 46	Termin konsultacija	ponedjeljak 17-19 petak 10-13	
Saradnik	Ime i prezime	Viši ass. Dženana Hajdarpašić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 157 E-mail: dzenana.hajdarpasic@ff.unsa.ba Telefon: 253-168	Termin konsultacija	ponedjeljak 10-12 četvrtak 9-12	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 1; seminar 0; vježbe 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Nastava se izvodi kombinirano – na maternjem i na ruskom jeziku. Koriste se savremeni udžbenici komunikativnog tipa i drugi didaktički materijali prilagođeni studentima na elementarnom nivou učenja ruskog jezika. Studenti u okviru ovog predmeta usvajaju osnovne gramatičke i leksičke karakteristike tog jezika. Leksički fond studenata obogaćuje se, pored ostalog, sastavljanjem vlastitih rječnika novih riječi na osnovu obrađenih nastavnih sadržaja. Podrazumijeva se i samostalan rad studenata (izrada različitih tipova zadataka, pisanje domaćih zadaća, prepričavanje tekstova i slično). Vježbe uključuju čitanje, prevodenje i jezičku analizu tekstova dijaloškog i monološkog tipa. Usmena komunikacija usmjerena je na vještine slušanja i govorenja.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Osnovni cilj programa je ovladavanje ruskim jezikom na elementarnom nivou kao i savladavanje određenih govornih modela. Tokom semestra cilj je također razvijanje komunikacijskih jezičkih kompetencija i služenje ruskom stručnom literaturom: rječnicima i gramatikama.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Prošlo vrijeme – ponavljanje. Tekstovi za vježbe. Konverzacija.
2.	Prosto buduće vrijeme. Vježbe čitanja i prevođenja.
3.	Brojevi i njihovo slaganje sa imenicama. Vježbanje pravilne upotrebe brojeva.
4.	Vid glagola. Rad na tekstu <i>Klaus dočekuje brata.</i>
5.	Glagoli <i>вставать, ложиться, начинаться, кончатся.</i> Izražavanje vremena na satu. Konverzacija.
6.	Ponavljanje dativa. Izražavanje godina. Rad na tekstu <i>Sretan rođendan, Huseine!</i>
7.	Ponavljanje i priprema za pismenu provjeru znanja.
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
9.	Godišnja doba. Konstrukcije sa <i>нужно, надо, нравиться.</i> Konverzacija.
10.	Ponavljanje lokativa imenica. Lokativ zamjenica. Gledanje kraćeg filma.
11.	Glagoli kretanja <i>идти</i> i <i>ходить</i> . Tekst <i>Jutro u gradu.</i>
12.	Glagoli kretanja <i>ехать</i> i <i>ездить</i> . Ruska romansa.
13.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>пойти, поехать</i>). Rad na tekstu <i>Putovanje u Krim.</i>
14.	Glagoli kretanja sa prefiksima (<i>прийти, уйти, приехать, уехать</i>). Poslovice, konverzacija.
15.	Ponavljanje i priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna metoda, predavanja uz korištenje power point prezentacija i sadržaja sa interneta; rad u grupama; interaktivno razmatranje problema; rješavanje zadataka na časovima, kao i samostalno rješavanje domaćih zadaća.																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta vrši se dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 636 1422 1043"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Polusestrialni ispit</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Završni ispit pismeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit usmeni</td> <td>25</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Redovni dolasci</td> <td>8</td> <td>8</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće</td> <td>17</td> <td>17</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Za elemente pod 1 i 2 predviđen je pismeni test, za koji se izračunava broj bodova i procenat (prema Skali koja vrijedi za sve ispite), a zatim se izračunava koliko taj procenat podrazumijeva bodova prema skali ocjenjivanja. • Pod 3 – usmeni ispit – čitanje i prijevod teksta (10 bodova), razgovor o zadatoj temi (5 bodova), rječnik i prepričavanje teksta (10 bodova), (maksimalno 25 bodova). • Student ima pravo na tri izostanka i u tom slučaju dobija (6 bodova); maksimalan broj bodova student dobija ako nema izostanaka. • Studentima se boduju zadaće (maksimalno 10 bodova) i aktivnost na času (7). • Svi se bodovi sabiraju i zaključuje ocjena. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Polusestrialni ispit	25	25	2.	Završni ispit pismeni	25	25	3.	Završni ispit usmeni	25	25	4.	Redovni dolasci	8	8	5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Polusestrialni ispit	25	25																										
2.	Završni ispit pismeni	25	25																										
3.	Završni ispit usmeni	25	25																										
4.	Redovni dolasci	8	8																										
5.	Aktivnost na času, zadaci, domaće zadaće	17	17																										
Ukupno: 100 bodova			100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. L. V. Miller, L. V. Politova, I. Ja. Rybakova (2003) <i>Žili-byli... 28 urokov ruskoga jazyka dlja načinajuščih</i>, učebnik, Zlatoust, Sankt-Peterburg.</p> <p>2. R. F. Poljanec (1973) <i>Očerk grammatiki ruskoga jazyka (Pregled grammatike ruskoga jezika)</i>, Školska knjiga, Zagreb.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>1. S. A. Havronina, L. A. Harlamova (2008) <i>Russkij jazyk: leksiko-grammatičeskij kurs dlja načinajuščih: [učebnoe izdanie]</i>, 7-e izd., stereotipnoe, Drofa : Russkij jazyk Media, Moskva.</p> <p>2. B. Tošović (1990) <i>Ruska gramatika u poređenju sa srpskohrvatskom</i>. Sarajevo.</p> <p>3. Vera Hruš. (1997) <i>Sputnik – udžbenik ruskog jezika za srednjoškolce i odrasle početnike</i>. Zagreb.</p> <p>4. N. Ju. Shvedova, gl. red. (1980) <i>Russkaja grammatika. Tom I</i>. Nauka, Moskva.</p> <p>5. Rječnici dostupni na: http://gramota.ru/slovari/</p>
Napomene	

Amela Ljevo-Ovčina

Doc. dr. Amela Ljevo-Ovčina

Amela Ljevo-Ovčina



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Njemački jezik II				
Šifra/kod	FIL GER 104	Status (obavezni ili izborni)	opći obavezni	ECTS	
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	njemački				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Dario Marić		Termin konsultacija	od ponedjeljka u 08.00 do petka u 16.00
	Kontakt podaci	Kabinet: 246 E-mail: dario.marić@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-276			
Saradnik	Ime i prezime	Nedim Livnjak, MA, lektor			Termin konsultacija
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: nedim.livnjak@ff.unsa.ba Telefon:			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja __1__ ; seminar____; vježbe__1__				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studentima će na svakom satu biti predstavljen tekst u kojem je jezik naknadno svjesno pojednostavljen. Rad na tekstu podrazumijeva naglasak na određenoj jezičnoj konstrukciji.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je da studenti usvoje najučestalije jezične konstrukcije u njemačkom jeziku.				
Ishodi učenja	Studenti će usvojiti nove jezične konstrukcije te će podići vlastitu razinu razumijevanja govora i tekstova na njemačkom jeziku.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Nominativ-Akkusativ-Konstruktionen

2.	Nominativ-Dativ-Konstruktionen
3.	Nominativ-Dativ-Akkusativ-Konstruktionen
4.	Lokal- und Direktivkonstruktionen
5.	Präpositionalobjektstruktionen
6.	Prädikativkonstruktionen
7.	Modifikatorkonstruktion
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Substantivkonstruktionen
10.	Passivkonstruktionen
11.	Medialkonstruktionen
12.	Nominalisierung
13.	Infinitivkonstruktionen I
14.	Infinitivkonstruktionen II
15.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Videozapis predavanja nastavnik će u toku sedmice učiniti dostupnim preko Google diska (Google Drive). Vježbe će se izvoditi online putem videopoziva.
---	--

Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	polusemestralni online test	0-100	50%
2.	završni online ispit	0-100	50%
3.			
4.			
5.			
Ukupno: <u>200</u> bodova			100%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- obaveznom izlaskom na semestralni online test u osmoj sedmici
- izlaskom na završni online ispit

Napomena:

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:

- a) 10 - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 91-100 bodova;
 b) 9 - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 82-90 bodova;
 c) 8 - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 73-81 bodova;
 d) 7 - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 64-72 bodova;
 e) 6 - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-63 bodova;
 f) 5 - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura	<i>Obavezna</i> 1. Gerhard Helbig / Joachim Buscha. (2000) Leitfaden der deutschen Grammatik. Langenscheidt
	<i>Dodatna</i> 2. Welke, Klaus (2019) Konstruktionsgrammatik des Deutschen. De Gruyter
Napomene	Konsultacije mogu biti realizirane i preko Google Meet-a.



Frans Duranović

Helbig



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Romanistika				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Francuski jezik II (opći predmet)				
Šifra/kod	FIL ROM 103	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021/2022.
Preduslov za upis kolegija/nastavnog predmeta	nema				
Jezik izvođenja nastave	francuski i bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	doc. dr. Lejla Osmanović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 220 Email: lejlaosmanovic@yahoo.fr Telefon: 253-198	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnici	Ime i prezime	viši as. Emir Šišić, MA			
	Kontakt podaci	Kabineti: 213 E-mail: emir.sisic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-114	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Na nastavi se obrađuju osnovne tematske cjeline koje student treba poznavati kako bi ovladao pismenom i usmenom komunikacijom u svakodnevnicu profesije, (ukusi, ishrana, kulturne aktivnosti, stilovi odijevanja).				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj predmeta je usvajanje osnovnih znanja iz francuskog jezika i upoznavanje s njegovom strukturom s naglaskom na usmenu komunikaciju.				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog semestra na ovom predmetu, studenti će biti sposobni da: 1. razumiju vrlo jednostavne fraze i rečenice iz svakodnevnog govora koje su jasno i sporo izgovorene i/ili popraćene vizuelnim sadržajima, 2. verbalno ili neverbalno reaguju na vrlo jednostavna pitanja o sebi, svojoj porodici i neposrednom okruženju te odgovaraju na kratka i jednostavna pitanja 3. daju vrlo jednostavne informacije o sebi, 4. čitaju i razumiju vrlo jednostavan tekst sa bliskim temama, 5. popune kraći formular, upitnik, odgovore na vrlo jednostavnu poruku i napišu jednostavnim vokabularom razglednicu. Očekivani nivo na kraju odslušanog semestra po ZEROJ-u je A1.2.				

Osmanovic

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Demander et indiquer l'heure (lexique : les chiffres, les expressions du temps)
2.	
3.	Parler de ses habitudes (les verbes pronominaux)
4.	
5.	Proposer une sortie
6.	
7.	Raconter des événements passés
8.	
9.	Les Français et les fêtes
10.	
11.	Faire le tour du monde (donner des conseils)
12.	
13.	Révision des cours avant le partiel (exercices écrits et oraux)
14.	
15.	Polusemestralna provjera znanja studenata
16.	
17.	Voyages, voyages (climat, saisons)
18.	
19.	Faire des achats de consommation courante, caractériser des produits
20.	
21.	Proposer une sortie au restaurant, comprendre une présentation de restaurant
22.	
23.	Décrire une tenue vestimentaire, faire une appréciation positive et négative
24.	
25.	Situer un événement dans le temps (le passé récent) (1)
26.	
27.	Situer un événement dans le temps (le futur proche) (2)
28.	
29.	Situer un événement dans le temps (le présent progressif) (3)
30.	
31.	Révision des cours avant l'examen (exercices écrits et oraux)
32.	
33.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
34.	

@Muanovic

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalni, interaktivni pristup i komunikativni pristup. Individualni i grupni rad kao i rad u paru. Vježbe razvijanja pismenog i usmenog izražavanja i razumijevanja, strukturalne vježbe.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="389 483 1353 855"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Test A1.2. (prvi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Test A1.2. (drugi dio)</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Usmeni ispit</td> <td></td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prisustvo na nastavi</td> <td></td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obavezno prisustvo uz maksimalno tri odsustva po semestru • aktivno učešće u nastavnom procesu (interaktivna nastava između predavača i studenata kojom se usvajaju nove vještine i kompetencije te produbljuju prethodna znanja) - evaluacija i praćenje rada studenta tokom semestra • parcijalna provjera znanja polovinom semestra (test 1) • završna provjera znanja koja obuhvata materiju koju student nije polagao na prvoj provjeri znanja (test 2) • nakon položena oba testa studenti pristupaju usmenom ispitu. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%	2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%	3.	Usmeni ispit		30%	4.	Prisustvo na nastavi		10%	Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Test A1.2. (prvi dio)		30%																						
2.	Test A1.2. (drugi dio)		30%																						
3.	Usmeni ispit		30%																						
4.	Prisustvo na nastavi		10%																						
Ukupno: 100 bodova			100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>Udžbenik <i>Alter Ego A1+</i> (grupa autora).</p> <hr/> <p><i>Dodatna</i></p> <p>Dodatna literatura će studentima biti podijeljena na nastavi.</p>																								

@Suanovic

Napomene	Nastava na ovom predmetu izvodi se kombinovano: na francuskom i na bosanskom jeziku.
----------	--

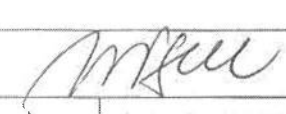


Aswanovic



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Psihologija				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Osnove psihologije				
Šifra/kod	FIL PSI 409	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	2.	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc. dr. Jelena Brkić Šmigoc			
	Kontakt podaci	E-mail: jelena.brkic.smigoc@gmail.co m	Termin konsultacija	Online konsultacije, po dogovoru	
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 2 Seminar: 0		Vježbe: 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Šta je psihologija? Učenje i pamćenje: definicije i klasifikacije; Inteligencija: pokušaji definiranja inteligencije. Emocionalna i socijalna inteligencija; Motivacija: klasični pogledi na motivaciju; Emocije: izražavanje i prepoznavanje emocija; Ličnost: glavne teorije ličnosti.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je upoznati studente nastavničkih smjerova sa temeljnim obilježjima psihologije kao prirodne i društvene nauke, pri čemu je fokus na pregledu i osnovnim informacijama, a ne na dubinskom obrađivanju nastavnih cjelina.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odslušanog kolegija znati osnovne informacije o najznačajnijim područjima psihologije te će ih moći primijeniti u svom svakodnevnom životu.				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Uvodno predavanje i predstavljanje plana i programa nastave
2.	Šta je psihologija? Definicija i problemi psihologije
3.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom: Koja su psihološka znanja potrebna nastavniku?
4.	Razvojna psihologija
5.	Neurorazvojni poremećaji; Intelektualna onesposobljenost, komunikacijski poremećaji, poremećaj iz spektra autizma, ADHD, neurorazvojni motorički poremećaji, specifični poremećaji učenja
6.	PREZENTACIJE: Intervju sa učenicom/studentom: izazovi s učenjem i pamćenjem, kako psihološke teorije i spoznaje mogu biti od koristi?
7.	Emocionalna i socijalna inteligencija. Svjesnost kao najvažnija vrsta inteligencije.
8.	Prvi parcijalni ispit
9.	Motivacija i emocije
10.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Motivacijski izazovi
11.	Ličnost: glavne teorije ličnosti
12.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Emocionalna stanja
13.	PREZENTACIJE: Intervju sa nastavnikom/učenicom: Poželjne osobine ličnosti
14.	Zatvaranje semestra i evaluacija nastavnog programa
15.	Drugi parcijalni ispit
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

**predaja portfolija*

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici: frontalni, grupni, rad u paru i individualni rad; Metode: metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda kooperativnog učenja, demonstrativno-ilustrativna metoda.																																							
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="411 436 1402 672"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija (individualni zadatak)</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table> <p>Napomena: Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici semestra. U osmoj sedmici student pristupa prvom parcijalnom ispitu; u 15. sedmici drugom parcijalnom ispitu. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva parcijala obuhvaća gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice; dok će drugom parcijalom biti obuhvaćeno gradivo obrađivano od devete sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, student na obje parcijale mora osvojiti minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra (na primjer, seminarski, portfolio...), završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Položen prvi parcijalni ispit <i>nije</i> predušlov za izlazak na drugi parcijalni ispit. U terminu predviđenom za Završnu provjeru znanja i/ili Popravni ispit student polaže onaj segment na kojem nije osvojio minimalno 55% (prvi ili drugi parcijalni ispit). Na završnom ispitu student može dobiti onoliko bodova koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. U konačnu ocjenu uračunavaju mu se i bodovi koje je zaradio tokom semestra kroz druge oblike aktivnosti. Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <table border="1" data-bbox="411 1243 1402 1780"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Opis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Seminarski rad (prezentacija)</td> <td>Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Izrada portfolija</td> <td>Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td>Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td>Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10	2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30	3.	Prvi parcijalni ispit	30	30	4.	Drugi parcijalni ispit	30	30	Ukupno: 100 bodova			100	R. br.	Elementi praćenja	Opis	1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.	3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .	4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																					
1.	Seminarski rad/prezentacija (grupni zadatak)	10	10																																					
2.	Izrada portfolija (individualni zadatak)	30	30																																					
3.	Prvi parcijalni ispit	30	30																																					
4.	Drugi parcijalni ispit	30	30																																					
Ukupno: 100 bodova			100																																					
R. br.	Elementi praćenja	Opis																																						
1.	Seminarski rad (prezentacija)	Na seminarskoj nastavi studenti u grupama rade terensko istraživanje na zadatu temu te prezentiraju rezultate na nastavi. Također se očekuje da povežu dobivene spoznaje sa podacima iz literature te da daju svoj kritički osvrt na dobivene podatke. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
2.	Izrada portfolija	Tokom semestra studenti individualno izrađuju portfolij koji se sastoji od tri dijela. Za ovu aktivnost nije predviđen prag prolaznosti od minimalno 55%.																																						
3.	Prvi parcijalni ispit	Na prvom parcijalnom ispitu student polaže gradivo do 8. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
4.	Drugi parcijalni ispit	Na drugom parcijalnom ispitu student polaže gradivo od 9. do 14. sedmice. Student je položio parcijalni ispit ako je postigao rezultat od minimalno 55% .																																						
Skala ocjenjivanja	Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi: a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;																																							

	<p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Rathus, S. A. (2001). <i>Temelji psihologije</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlja 1, 9, 10, i 12.</p> <p>Američka psihijatrijska udruga (2014). <i>Dijagnostički i statistički priručnik za duševne poremećaje (DSM 5)</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, poglavlje <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za prvi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 1 i 9 + DSM 5, <i>Neurorazvojni poremećaji</i></p> <p><i>Za drugi parcijalni ispit:</i> Rathus, poglavlja 10 i 12</p> <p>Dodatna</p> <p>Bajraktarević, J. (2013). <i>Opća psihologija</i>. Sarajevo: Avery.</p> <p>Petz, B. (2003). <i>Uvod u psihologiju. Psihologija za nepsihologe</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p> <p>Rot, N. (2000). <i>Opšta psihologija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.</p> <p>Stojaković, P. (2012). <i>Psihologija za nastavnike</i>. Banja Luka: Prelom.</p>

M. J. Dautković

P. Stojaković



SYLLABUS

Odsjek	Pedagogija (Odsjek za filozofiju, sociologiju, historiju, romanistiku, slavenske jezike i književnost i Katedra za historiju umjetnosti)				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Komunikacija u nastavi				
Šifra/kod	FIL PED 404	Status (obavezni ili izborni)	Opći	ECTS	
Ciklus studija	Drugi	Semestar	Drugi/Četvrti	Ak. godina	2021/22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Temeljna nastavnih umijeća				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Snježana Šušnjara			
	Kontakt podaci	Kabinet: 102/II E-mail: snjezana.susnjara@ff.unsa.ba Telefon: + 387 33 253 271	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	Meliha Karić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 107/II E-mail: meliha.suljagic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 109	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
	Ime i prezime	Amina Smajović, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: +387 33 253 139	Termin konsultacija	Prema terminima konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ;		seminar <u>0</u> ;	vježbe <u>2</u>	
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Asertivnost. Umijeće komunikacije tijekom nastavnog sata. Uloga razrednika u komunikaciji s učenikom, pedagogom, roditeljem/starateljem učenika.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada kroz komunikacijsku prizmu. Razumjeti zakonitosti socijalne percepcije. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije; usvojiti novu sliku i važnost komunikacije u odgoju i međusobnim odnosima; ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu; povećati razinu razumijevanja komunikacijskih vještina; osvijestiti mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije s drugim subjektima nastave ili obitelji.				
Ishodi učenja	Studenti će moći: Povezati zakonitosti socijalne percepcije <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije • Uočiti važnost empatije u međusobnim odnosima i odgojno-obrazovnom radu • Analizirati mogućnosti, ograničenja i vrijednost komunikacije u odgojno-obrazovnom radu 				

- Komparirati primjenu različitih oblika komunikacije
- Proširiti razumijevanje komunikacije kao vještine
- Kritički procijeniti vlastito umijeće komunikacije
- Vježbati argumentaciju u nastavnoj komunikaciji

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Tjedan	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, obvezama i aktivnostima. Očekivanja
28.02. do 4.03.'22	
2.	Interakcija i komunikacija u odgoju. Interakcijska povezanost u komunikaciji Empatijsko komuniciranje
07. do 11.03. '22	
3.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija
14. do 18.03. '22	
4.	Komunikacija u odgoju–verbalna i neverbalna komunikacija (vježba)
21. do 25.03. '22	
5.	JA i TI poruke Socijalna reverzibilnost u razrednoj komunikaciji
28.03. do 01.04. '22	
6.	Aktivno slušanje kao oblik komunikacije
04. do 04.04. '22	
7.	Nasilna i nenasilna komunikacija Jezik zmije i jezik žirafe
11. do 15.04. '22	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18. do 22.04. '22	
9.	Važnost poznavanja učenika. Stilovi učenja. Motivacija
25. do 29.04. '22	
10.	Okruženje, metode i oblici nastavnog rada – prilika za komunikaciju u nastavnom procesu
02. do 06.05. '22	
11.	Suradničko učenje u nastavi
09. do 13.05. '22	
12.	Nastavnik kao razrednik. Razrednik kao odgajatelj.
16. do 20.05. '22	
13.	Partnerstvo razrednika s roditeljem i pedagogom
23. do 27.05. '22	
14.	Interakcijska povezanost u komunikaciji s djecom s posebnim potrebama
30. do 03.06. '22	
15.	Samoevaluacija i evaluacija rada i postignuća studenata
06. do 10.06. '22	
16.	Priprema za ispit (u ovom tjednu nema nastave)
17.	Završni ispit za studente II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, ilustrativno-demonstrativna metoda																																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="459 488 1417 748"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnost na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusemestralni i završni ispiti obuhvatit će sadržaje realizirane tijekom cijelog semestra. Parcijalni ispit (esej) nosi 30 bodova, a završni ispit 45 bodova. • U okviru kolegija za sve studente (redovne i izvanredne) je predviđena aktivnost prezentacije i pisanog rada odabrane teme koja će se realizirati u okviru predavanja. Prezentacija i pisani rad nose 20 bodova (10 bodova prezentacija i 10 bodova pismeni rad). <p>Napomena: Obaveze i elementi praćenja izvanrednih studenata</p> <table border="1" data-bbox="424 1323 1417 1693"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Radni zadatak</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Parcijalni ispit – esej (obvezan)</td> <td>30</td> <td>30%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prezentacija odabrane teme i pisani rad</td> <td>10+10</td> <td>10%+10%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno: 100 bodova			100%	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Radni zadatak	5	5%	2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%	3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%	4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%	Ukupno bodova		100	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																														
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																																														
3.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
4.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno: 100 bodova			100%																																														
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																																														
1.	Radni zadatak	5	5%																																														
2.	Parcijalni ispit – esej (obvezan)	30	30%																																														
3.	Prezentacija odabrane teme i pisani rad	10+10	10%+10%																																														
4.	Završni ispit pismeni ispit (eliminatoran)	45	45%																																														
Ukupno bodova		100	100%																																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																																																

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M.(1993). <i>Mikropedagogija</i>. Zagreb: Školska knjiga, stranice od 75 do153. 2. Gossen, C.D. (1994). <i>Restitucija-Preobrazba školske discipline</i>. Zagreb: Alinea
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boal, A. (2009) <i>Igre za glumce i ne-glumce</i>. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj 2. Bjelan-Guska, S., (2016) <i>Izazovi andragoške komunikacije u procesu pedagoškog obrazovanja nastavnika</i>. U: Zbornik radova sa znanstveno-stručne međunarodne konferencije „Ka novim iskoracima u odgoju i obrazovanju“. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, 332-341 http://www.ff-izdavastvo.ba/serijskepublikacijePedagogija.aspx 3. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine 4. Matijević, M., Bilić, V., Opić, S. (2016) <i>Pedagogija za učitelje i nastavnike</i>. Zagreb: Školska knjiga i Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 5. Šušnjara, S. (2011) Važnost verbalne i neverbalne komunikacije, <i>Suvremena pitanja</i> br.11-12. 6. Šušnjara, S. (2007) Pripremanje školskog ozračja za individualizaciju i inkluziju u obrazovanju u osnovnoj školi. <i>Suvremena pitanja</i>. 7. Šušnjara, S. (2017) <i>Pedagoške mrvice</i>. Sarajevo: Svjetlo riječi. Poglavlje Društvo, 137-168. 8. Glasser, W. (1993). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa 9. Pedagoški časopisi i materijal s nastave
Napomene	

Šušnjara

Matijević

Boal






SYLLABUS

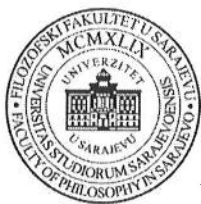
Odsjek	Pedagogija: Odsjek za bosanski, hrvatski i srpski jezik, Odsjek za književnosti naroda BiH, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnosti				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni zajednički	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus studija	Semestar	IV (četvrti)	Ak. godina	2021/2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Položen ispit iz predmeta Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski, hrvatski i srpski jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof.dr. Lejla Osmić			
	Kontakt podaci	Kabinet: 105 E-mail: lejla.osmic@ff.unsa.ba lejla.osmic.ffsa@gmail.com Telefon: 033 253 151	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Suradnik	Ime i prezime	v.ass. Edina Nikšić Rebihić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: edina.niksic.rebihic@ff.unsa.ba niksic.edina@gmail.com Telefon: 033 253 139	Termin konsultacija	prema rasporedu konsultacija	
Tjedni broj kontakt sati	predavanja 1	seminar 0	vježbe 1		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija upoznaju se polazišta o važnosti poznavanja učenika, motivacije i načina učenja. Proučavaju se sadržaji o kompetencijama nastavnika i inkluzivnom obrazovanju. Studenti se upoznaju sa segmentima komunikacije: Interakcijska povezanost u komunikaciji. Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa. Empatijsko komuniciranje. Verbalna i neverbalna komunikacija. Aktivno slušanje kao oblik komunikacije. Nasilna i nenasilna komunikacija. Razvijanje discipline kod djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Cilj kolegija je razumjeti teorijske i praktične probleme odgojno-obrazovnog rada. Razumjeti suvremene tokove refleksivne pedagogije. Ojačati komunikacijske vještine u svakodnevnom životu i odgojno-obrazovnom radu. Osposobiti studente za uočavanje, prepoznavanje i primjenu empatije i načina uspješnog komuniciranja.				
Ishodi učenja	Studenti će nakon odlušanog i položenog ispita moći: <ul style="list-style-type: none"> • Definirati osnovne pedagoške pojmove. • Prepoznati elemente verbalne i neverbalne komunikacije. • Primijeniti komunikacijske vještine u odgojno-obrazovnom radu. • Razvijati pozitivnu disciplinu kao važan segment odgojno-obrazovnog rada. • Razumjeti koncept inkluzivnog obrazovanja – kvalitetnog obrazovanja za sve 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Uvod u kolegij, ciljevi nastave, način realiziranja, očekivanja
28.02.-04.03.2022.	
2.	Nova saznanja i perspektive u pedagoškoj teoriji i praksi
07.03.-11.03.2022.	
3.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa Faktori uspješnosti međuljudskog odnosa
14.03.-18.03. 2022.	
4.	Interakcija i komunikacija u odgoju
21.03.-25.03. 2022.	
5.	Aktivno slušanje i nenasilna komunikacija
28.03.-01.04. 2022.	
6.	Empatija u odgojnom djelovanju
04.04.-08.04. 2022.	
7.	Život s različitima
11.04.-15.04. 2022.	
8.	Polusemetralna provjera znanja
18.04.-22.04. 2022.	
9.	Inkluzivni odgoj i obrazovanje
25.04.-29.04. 2022.	
10.	Socio-emocionalna klima u razredu Socijalno reverzibilne poruke; Vlastito sjećanje na socio-emocionalnu klimu
02.05.-06.05. 2022.	
11.	Razvijanje pozitivne discipline kod djece
09.05.-13.05. 2022.	
12.	Sedam navika uspješne obitelji
16.05.-20.05. 2022.	
13.	Prezentacija teme
23.05.-27.05. 2022.	
14.	Prezentacija teme
30.05.-03.06. 2022.	
15.	Evaluacija rada, sistematizacija i potpisi
06.06.-10.06. 2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06. 2022.	
17.	Završni ispit za studente I i II ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07. 2022.	
18.	
04.07.-15.07. 2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Oblici rada: frontalni, grupni, rad u paru i individualni oblik rada. Metode nastavnog rada: usmeno izlaganje, metoda razgovora i rada na tekstu, metoda demonstracije i ilustracije.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="424 595 1430 837"> <thead> <tr> <th>R.br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Aktivnost na nastavi</td> <td>5</td> <td>5%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Prezentacija</td> <td>10</td> <td>10%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Parcijalni ispit</td> <td>40</td> <td>40%</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit</td> <td>45</td> <td>45%</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Ukupno bodova</td> <td>100</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivnosti na predavanjima i vježbama podrazumijevaju kontinuirano praćenje rada studenata, evidentiranje aktivnog sudjelovanja na nastavi, izlaganja i rasprave. Aktivnosti na predavanjima i vježbama nose 5 bodova. • Polusmestralni ispit: pismena provjera znanja (ZOT – zadaci objektivnog tipa) • Završni ispit: pismena provjera znanja (ZOT - zadaci objektivnog tipa) • Prezentacija: Studenti u paru ili u grupi biraju prezentaciju tema koje će biti dodijeljene na početku semestra. Ova aktivnost je obavezna, nosi 10 bodova. <p>Napomena: Da bi pristupili završnom ispitu studenti su dužni tokom nastave dostići minimalan broj bodova (55%) za svaki oblik ativnosti te položiti poluemestralni ispit. U konačnu ocjenu ulaze prisustvo i angažiranost studenata tokom nastave, ocjena radnih zadataka i/ili njihova usmena prezentacija (individualno i/ili u paru i/ili u manjim grupama) te rezultati polusemestralnog i završnog pismenog ispita.</p>	R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni	1.	Aktivnost na nastavi	5	5%	2.	Prezentacija	10	10%	3.	Parcijalni ispit	40	40%	4.	Završni ispit	45	45%		Ukupno bodova	100	100%
R.br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni																						
1.	Aktivnost na nastavi	5	5%																						
2.	Prezentacija	10	10%																						
3.	Parcijalni ispit	40	40%																						
4.	Završni ispit	45	45%																						
	Ukupno bodova	100	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili s neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, s ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, s primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uvjete, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uvjete, manje od 55 bodova.</p>																								
Literatura	<p><i>Obavezna literatura (određena poglavljia):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993), Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja, Zagreb, Školska knjiga; 2. Covey, S. R. (2006), <i>Sedam navika uspješne obitelji</i>, Zagreb: Mozaik knjiga 3. Durrant J. (2007), Pozitivna disciplina: šta je to i kako je provoditi; online izdanje knjige dostupno na: http://resourcecentre.savethechildren.se/sites/default/files/documents/6219.pdf 4. Krizmanić, M. (2010), Život s različitima; Zagreb: Profil 																								

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Jensen, E. (2003), Super- nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje, Educa, Zagreb. 6. Šušnjara, S. (2017), Pedagoške mrvice, FMC Svjetlo riječi, Sarajevo 7. Šušnjara, S. (2011), Važnost verbalne i neverbalne komunikacije. <i>Suvremena pitanja</i> br.15, str.77-90.dostupno na: https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=275923 8. Unicef Priručnik, (2017),: Pristup školi i obrazovno okruženje II – Univerzalni dizajn za učenje, dostupno na: https://www.unicef.org/serbia/publikacije/pristup-%C5%A1koli-i-obrazovno-okru%C5%BEenje-ii-univerzalni-dizajn-za-u%C4%8Denje. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Glasser, W. (1999), Nastavnik u kvalitetnoj školi, Zagreb, Educa. 2. Rosenberg, B.M. (2006), Nenasilna komunikacija, jezik života, Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 3. Boal, A. (2009). Igre za glumce i ne-glumce. Zagreb: Hrvatski centar za dramski odgoj
Napomene	<p>Od studenata se očekuje da odgovorno pristupaju svim zadacima i obavezama, te da postupaju u skladu sa pravilima studiranja i kodeksom ponašanja. Studenti imaju pravo na profesionalni odnos s nastavnikom, a koji se temelji na međusobnom povjerenju i pristojnom ponašanju.</p> <p>Nastava će se odvijati u učionici ili putem Zoom aplikacije (ovisno od epidemioloske situacije). Studenti trebaju imati instaliranu Zoom aplikaciju i tokom nastave imati uključene kamere, a isključen zvuk.</p>



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	2.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2; seminar 0;		vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).</p>																																				
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="451 533 1436 907"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

©. Ture
A. Dantegović
Kulak



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja 2;	seminar 0;	vježbe 0		
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p><u>Znanje:</u> Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p><u>Vještine:</u> Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p><u>Kompetencije:</u> Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica/predavanje
Datum	
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 521 1433 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap 2. Andrić, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

D. Turc
 F. Dautković
 H. Holčević



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za romanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Psihologija obrazovanja 2 (za nastavničke smjerove)				
Šifra/kod	FIL PSI 302	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	VI	Ak. godina	2021/2022
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	/				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Amela Dautbegović			
	Kontakt podaci	Kabinet: br. 128 E-mail: amidzicamela@yahoo.com Telefon: 033/253-152	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 2 ; seminar /; vježbe /;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru kolegija će biti realizirane teme koje se odnose na praćenje i unapređenje kvalitete akademskog, socijalnog i osobno-emocionalnog aspekta funkcioniranja djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu, uzimajući u obzir i različite faktore koji imaju značajnu ulogu u tom procesu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente nastavničkih smjerova sa pokazateljima školske/akademske, osobno-emocionalne i socijalne prilagodbe djece i adolescenata. Uputiti ih u osnovne metode i pristupe u poučavanju djece i adolescenata. Upoznati ih s različitim strategijama i navikama učenja te sa načinima praćenja i vrednovanja učeničkog napretka. Poučiti ih o značaju samovrednovanja nastavnog procesa.				
Ishodi učenja	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će znati operacionalizirati različite aspekte prilagodbe djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. Poznavat će različite metode i pristupe u poučavanju te važne elemente u procesu vrednovanja i praćenja učeničkog napretka. Usvojiti će znanje i o ulozi i značaju različitih psihosocijalnih faktora u procesu prilagodbe u školskom kontekstu. Saznat će na koji način poticati razvoj samopoštovanja i samoefikasti kod učenika te kakva je uloga i uticaj vršnjaka u obrazovnom kontekstu. Usvojiti će osnovne smjernice za prepoznavanje i adekvatno reagiranje kod pojave vršnjačkog nasilja. Upoznat će se sa ulogom psihologa u školi i na koji način uspostaviti kvalitetnu saradnju sa roditeljima i stručnom službom škole.</p> <p><i>Vještine:</i> Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će moći prepoznati potrebe i poteškoće učenika kada su u pitanju akademski/školski, osobno-emocionalni i socijalni aspekt funkcioniranja u obrazovnom kontekstu. Moći će samostalno napraviti izbor adekvatnih metoda i strategija pri poučavanju učenika različitog uzrasta te iste adekvatno primjeniti u svom radu. Biće u mogućnosti prepoznati na koji način pojedini psihosocijalni faktori doprinose školskoj/akademske, osobno-</p>				

emocionalnoj i socijalnoj prilagodbi učenika te poduzeti određene korake s ciljem unapređenja kvalitete prilagodbe u školskom kontekstu.
Kompetencije: Nakon uspješno odslušane nastave i položenog ispita studenti će biti osposobljeni i senzibilizirani da stečena znanja i vještine primjene u radu sa djecom i adolescentima na svim nivoima obrazovanja.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica
1.	Prilagodba učenika zahtjevima škole – školska/akademska prilagodba
2.	Metode i pristupi poučavanja
3.	Strategije i navike učenja (samoregulirano učenje)
4.	Psihološka perspektiva praćenja i vrednovanja učeničkog napretka
5.	Vrednovanje nastavnog procesa
6.	Osobno-emocionalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
7.	Samopoštovanje i samoeфикаsnost učenika
8.	<u>Polusemestralna provjera znanja studenata</u>
9.	Socijalna prilagodba učenika u obrazovnom kontekstu
10.	Obiteljski faktori i kvaliteta prilagodbe učenika
11.	Uloga vršnjaka u obrazovnom kontekstu i problem školskog nasilja
12.	Saradnja škole sa roditeljima i uloga psihologa u školi
13.	Prilagodba na studij
14.	Smjernice za unapređenje emocionalnih i socijalnih kompetencija učenika
15.	<u>II polusemestralna provjera znanja studenata</u>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)

17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
-----	--

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Frontalna nastava, rad u grupi, rad u paru, individualni rad.																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: center;">R. br.</th> <th style="text-align: center;">Elementi praćenja</th> <th style="text-align: center;">Broj bodova</th> <th style="text-align: center;">Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1.</td> <td>Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)</td> <td></td> <td style="text-align: center;">20</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2.</td> <td>Prvi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3.</td> <td>Drugi parcijalni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">40</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td style="text-align: center;">0*</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: _____ bodova</td> <td style="text-align: center;">100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jedan izvještaj • Dva parcijalna ispita • Završni ispit kojem pristupaju studenti koji nisu završili obaveze s 15-om sedmicom. <p>*Napomena: Provjera znanja studenata će biti organizirana kroz pismeno ispitivanje u 8. i 15. sedmici tokom semestra. U osmoj sedmici će studenti moći pristupiti prvom parcijalnom ispitu, a u petnaestoj sedmici drugom parcijalnom ispitu. U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju prva parcijala (polusemestralna provjera znanja) obuhvata gradivo obrađeno do osme nastavne sedmice, dok će drugom parcijalom (druga polusemestralna provjera znanja) biti obuhvaćeno gradivo koje je obrađeno od devete sedmice do kraja semestra. U skladu sa prijedlogom Odsjeka za psihologiju studentje obavezan na obje parcijale osvojiti minimalno 55% na testu kako bi položio test i imao mogućnost osvojiti procenete određene silabusom. Student koji je zadovoljio navedeni kriterij, uz druge oblike aktivnosti, tj. elemente praćenja (izvještaj) završio je svoje obaveze u okviru ovog nastavnog predmeta. Nastavnik formira konačnu ocjenu uzimajući u obzir sve elemente ocjenjivanja.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20	2.	Prvi parcijalni ispit		40	3.	Drugi parcijalni ispit		40	5.	Završni ispit		0*	Ukupno: _____ bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Izvještaj i prezentacija (unapređenje različitih aspekata prilagodbe učenika u obrazovnom kontekstu)		20																						
2.	Prvi parcijalni ispit		40																						
3.	Drugi parcijalni ispit		40																						
5.	Završni ispit		0*																						
Ukupno: _____ bodova			100%																						

	<p>Student koji nije zadovoljio kriterij od 55% na prvom parcijalnom ispitu ne može pristupiti drugom parcijalnom ispitu i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završnu provjeru znanja i/ili popravni ispit. Na završnom ili popravnom ispitu student može dobiti onoliki postotak koliko je predviđeno silabusom za provjeru znanja na parcijalnim ispitima. Pri formiranju konačne ocjene mu se uzimaju u obzir i bodovi koje je kroz ostale aktivnosti postigao tokom semestra.</p>
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <p>1. Woolfolk, A. (2016). Edukacijska psihologija. Jastrebarsko: Naklada Slap.</p>
	<p><i>Dodatna</i></p> <p>2. Dautbegović, A. (2020). Prilagodba djece i adolescenata u obrazovnom kontekstu. 1. izd. Sarajevo: Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu 3. Andrilović, V. I Čudina, M. (1985) Psihologija učenja i nastave. Školska knjiga Zagreb. 4. Brdar, I., Rijavec, M. (1998). Što učiniti kad dijete dobije lošu ocjenu. Zagreb: IEP. 5. Dautbegović, A. (2010). Determinante prilagodbe mlađih adolescenata u školi. Neobjavljen magistarski rad, Filozofski fakultet u Sarajevu, Odsjek za psihologiju. 6. Radovi iz tekuće i znanstvene periodike.</p>
Napomene	

A. Dautbegović
I. Brdar



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	SLAVENSKI JEZICI I KNJIŽEVNOST				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	RAZVOJNA PSIHOLOGIJA				
Šifra/kod	FIL PSI 223	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	1.	Semestar	4.	Ak. godina	2021./22.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	dr. Đenita Tuće, docent			
	Kontakt podaci	Kabinet: 163 E-mail: djenita.tuce@gmail.com Telefon: 033/ 253-174	Termin konsultacija	utorak (12-15h) četvrtak (12-14h)	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>0</u> ; vježbe <u>0</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznavanje sa tradicionalnim i savremenim načelima, konceptima, teorijama i metodama istraživanja čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja. Razumijevanje činitelja i procesa koji uzrokuju razvojne promjene i nalaze se u njihovoj podlozi.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Kroz nastavni predmet studenti će biti upoznati s ciljevima, problemima i osnovnim pojmovima u razvojnoj psihologiji; periodizacijom razvoja i temeljnim zakonitostima razvoja; metodologijom istraživanja razvoja; te razvojnim teorijama (psihodinamski pristup, biheviorizam, teorija socijalnog učenja, etološki pristup razvoju, teorija ekoloških sistema, kognitivne teorije). Studeti će steći spoznaje o različitim aspektima čovjekova tjelesnog, kognitivnog, emocionalnog i socijalnog razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.				
Ishodi učenja	<p>Znanje: Nakon odslušanog kolegija i položenog ispita očekuje se da će student poznavati tradicionalna i savremena načela, koncepte, teorije i metode istraživanja čovjekova razvoja. Također, očekuje se da će student steći znanje o slijedu razvoja i razumjeti procese koji leže u osnovi razvoja tokom djetinjstva i adolescencije.</p> <p>Vještine: Očekuje se da će student steći uvid u poteškoće s kojima se susreću istraživači razvojnih promjena i mogućnosti njihovog otklanjanja. Također, kolegij će omogućiti sticanje uvida u isprepletenost teorija, istraživanja i učinkovitog rješavanja praktičnih pitanja vezanih uz područje razvojne psihologije.</p> <p>Kompetencije: Očekuje se da će student steći sposobnost prikupljanja i tumačenja relevantnih podataka unutar područja razvojne psihologije na osnovu kojih može donositi sudove o relevantnim društvenim i etičkim pitanjima iz ove naučne oblasti.</p>				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica Datum	Nastavna jedinica/predavanje
1.	Upoznavanje studenata sa sadržajem predmeta, literaturom, načinom rada i obavezama.
2.	Predmet, ciljevi i problemi razvojne psihologije. Video materijal: „Neriješeni misterij: Divlja djeca“.
3.	Temeljne zakonitosti razvoja: Pristup cjeloživotnog razvoja: uravnoteženo gledište. Povijesni temelji i filozofski korijeni razvojne psihologije.
4.	Pioniri dječije psihologije (Hall, Freud, Watson, Gesell, Piaget, Vigotski).
5.	Metodologija istraživanja razvoja.
6.	Metoda opažanja u razvojnoj psihologiji: laičko naspram znanstvenog opažanja. Uputa za samostalni praktični zadatak 1.
7.	Etička načela u istraživanjima razvoja.
8.	<i>Prva provjera znanja studenata</i>
9.	Razvojne teorije: teorija socijalnog učenja (Bandura) i teorija ekoloških sistema (Bronfenbrenner).
10.	Razvojne teorije: teorija psihosocijalnog razvoja (Erikson).
11.	Eriksonova teorija psihosocijalnog razvoja (video materijal i diskusija). Uputa za samostalni praktični zadatak 2.
12.	Razvojne teorije: etološki pristup (Lorentz, Bowlby).
13.	Razvojne teorije: kognitivno-razvojna teorija (Piaget) i sociokulturalna teorija (Vigotski).
14.	Razvojne teorije: teorije moralnog razvoja (Piaget i Kohlberg).
15.	<i>Druga provjera znanja studenata</i>
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Monološki/predavački metod, interaktivna nastava, praktični rad (samostalni praktični zadaci), analitički i demonstracioni pristup (prikaz i analiza video materijala).																																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, odnosno u terminima predviđenim za završni/popravni ispit nakon završetka semestra, prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="443 544 1417 913"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 1</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalni praktični zadatak 2</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Prva provjera znanja</td> <td>30</td> <td>30</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Druga provjera znanja</td> <td>50</td> <td>50</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td>Završni ispit*</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno: 100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <p>Sudjelovanjem u predviđenim aktivnostima na nastavi tokom semestra, te polaganjem prve i druge provjere znanja.</p> <p>Napomena:</p> <p>Provjera znanja studenata bit će organizirana u 8. i u 15. sedmici tokom semestra. U 8. sedmici student pristupa prvoj provjeri znanja, a u 15. sedmici drugoj provjeri znanja. Sukladno Zakonu o visokom obrazovanju, prva provjera znanja obuhvaća gradivo obrađeno do 8. nastavne sedmice, a druga gradivo od 9. sedmice do kraja semestra. Prema prijedlogu Odsjeka za psihologiju, kriterij prolaznosti na obje provjere znanja je minimalno 55%. Student koji je zadovoljio postavljeni kriterij na obje provjere znanja, uz druge oblike aktivnosti tokom semestra, završio je svoje obaveze prema nastavnom predmetu. Nastavnik formira konačnu ocjenu na temelju svih elemenata ocjenjivanja. Student koji nije prešao prag od 55% na prvoj provjeri znanja, ne može pristupiti drugoj provjeri znanja i oba segmenta polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit. Student koji je položio prvu provjeru znanja u 8. sedmici, a nije ostvario prag od 55% na drugoj provjeri znanja u 15. sedmici, drugi dio gradiva polaže u terminu predviđenom za završni i/ili popravni ispit.</p>	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10	2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10	3.	Prva provjera znanja	30	30	4.	Druga provjera znanja	50	50	5.	Završni ispit*			6.				7.				Ukupno: 100 bodova			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																																		
1.	Samostalni praktični zadatak 1	10	10																																		
2.	Samostalni praktični zadatak 2	10	10																																		
3.	Prva provjera znanja	30	30																																		
4.	Druga provjera znanja	50	50																																		
5.	Završni ispit*																																				
6.																																					
7.																																					
Ukupno: 100 bodova			100%																																		
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																				

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap. 2. Berk, L. (2008). <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i> (određena poglavlja). Jastrebarsko: Naklada Slap.
	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Berk, L.E. (2015). <i>Dječja razvojna psihologija</i>. Jastrebrasko: Naklada Slap 2. Andrilović, V. i Čudina, M. (1987). <i>Osnove opće i razvojne psihologije</i>. Zagreb: Školska knjiga. 3. Hwang, P. (2000). <i>Razvojna psihologija</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 4. Papalia, D.E. i Olds, S.E. (1992). <i>Human development</i>. McGraw Hill. 5. Clarke, A.M. i Clarke, A.D.B. (1976). <i>Rano iskustvo</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 6. Bronfenbrenner J. (1988). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 7. Santrock, J.W. (2007). <i>Child development</i>. New York: McGraw Hill. 8. Lerner, R.M. (2002). <i>Concepts and theories of human development</i>. Mahwal, NJ: Erlbaum. 9. Crain, W. (1992). <i>Theories of development: Concepts and applications</i>. Prentice-Hall, Inc.
Napomene	

Staniša Stanić

D. Turc

A. Janković
Stanić



SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za historiju, Odsjek za romanistiku, Odsjek za slavenske jezike i književnost				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 2				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponudeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripremiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	--

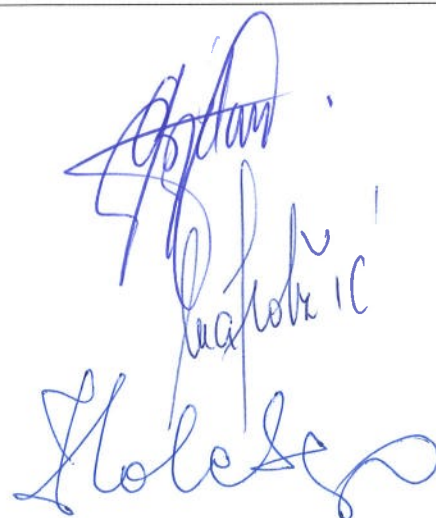
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika
30.05.-03.06.2022.	

15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. Ova aktivnost nije eliminatorna. • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>
--------------------	--

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferenece EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	<p><i>Dotatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvae</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-





SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Odsjek na kojem se realizira kolegij	Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	DIDAKTIKA				
Šifra/kod	FIL PED 304	Status (obavezni ili izborni)	izborni	ECTS	3
Ciklus studija	I ciklus	Semestar	ljetni; VI	Ak. godina	2021./2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	U skladu s Nastavnim planom i programom.				
Jezik izvođenja nastave	B/H/S jezik				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Sandra Bjelan-Guska			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II E-mail: sandra.bjelan@pedagogijaffsa.com sandra.bjelan@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime	Belma Alić Ramić, MA			
	Kontakt podaci	Kabinet: 104/II Email: alic.belma@hotmail.com Telefon: 033 253 142	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1 seminar: 0 vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	U okviru nastavnog kolegija <i>Didaktika</i> studenti će biti upoznati s predmetom, značenjem i različitim određenjima didaktike kao znanstvene discipline, te njenom osnovnom terminologijom. Nudi se uvid u historijski razvoj didaktičke misli, te upoznaje s raznovrsnim teorijskim pristupima didaktičkim problemima. Studentima će biti ponudeni sadržaji o didaktičkim teorijama, karakteristikama didaktičkih sistema, faktorima nastavnog procesa i njihovom međusobnom djelovanju, etapama nastavnog procesa, modalitetima kurikuluma, oblicima, metodama i tehnikama nastavnog rada, materijalno-tehničkoj bazi nastave, te osnovnim dokimološkim pretpostavkama, specifičnostima i postupcima u nastavnom radu.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente s fundamentalnim problemima didaktičke teorije, te suvremenim tokovima i dostignućima u didaktičkoj teoriji i nastavnoj praksi. Specifični cilj je osposobiti studente za planiranje, realizaciju i evaluaciju nastave usmjerene na učenika i ishode učenja uz primjenu optimalnih oblika, metoda i tehnika nastavnog rada, te upotrebu adekvatnih didaktičkih sredstava i nastavne tehnologije. Osnažiti studente za dizajniranje okruženja koje potiče proces učenja, te poticati studente na čitanje znanstvenih i stručnih tekstova, istraživanje didaktičkih problema, primjenu rezultata istraživanja u neposrednoj nastavnoj praksi i kompetentno sudjelovanje u rješavanju teorijskih i praktičnih problema iz ove oblasti.				

Ishodi učenja	<p>Nakon odslušanog sadržaja iz kolegija, realiziranih zadataka i položenog ispita studenti će moći/biti u stanju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. definirati osnovne didaktičke pojmove, 2. analizirati karakteristike i položaj faktora nastavnog procesa, 3. demonstrirati upotrebu nastavnih oblika, metoda i tehnika u konkretnim nastavnim situacijama, 4. argumentirano primijeniti različita nastavna sredstva i materijale za aktivno podučavanje i učenje, 5. kreirati algoritam korištenja udžbenika, 6. pripemiti različit materijal za procjenu učeničkog postignuća prilagođen razvojnoj fazi i mogućnostima učenika, 7. podržavati podučavanje usmjereno na učenika, 8. povezivati rezultate vrednovanja nastavnog rada s planiranjem osobnog cjeloživotnog učenja i podizanja kvalitete pedagoško-didaktičkih kompetencija.
---------------	---

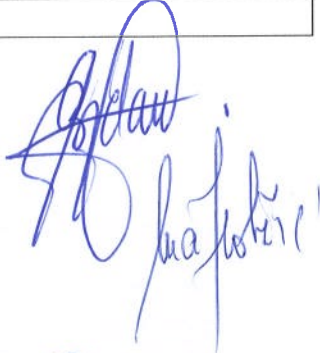
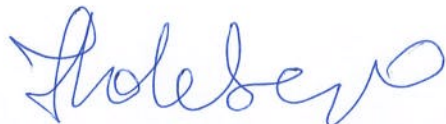
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Upoznavanje studenata s obavezama i očekivanjima u okviru nastavnog predmeta
28.02.-04.03.2022.	
2.	Određenje, predmet i zadaci didaktike; temeljni didaktički pojmovi Historijski razvoj didaktičke misli
07.03.-11.03.2022.	
3.	Nastavni proces: određenje, karakteristike, struktura i etape
14.03.-18.03.2022.	
4.	Učenik/student kao faktor nastavnog procesa
21.03.-25.03.2022.	
5.	Karakteristike nastavničkog poziva i kompetencije nastavnika u nastavnom procesu
28.03.-01.04.2022.	
6.	Modaliteti kurikuluma, ciljevi podučavanja i ishodi učenja u nastavnom procesu
04.04.-08.04.2022.	
7.	Odabrane didaktičke teorije i nastavni sistemi
11.04.-15.04.2022.	
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
18.04.-22.04.2022.	
9.	Oblici organizacije i realizacije nastave
25.04.-29.04.2022.	
10.	Pojam, klasifikacija i specifičnosti metoda nastavnog rada
02.05.-06.05.2022.	
11.	Tehnike podučavanja za aktivno učenje
09.05.-13.05.2022.	
12.	Nastavna tehnologija: didaktički mediji i nastavni objekti, sredstva i pomagala
16.05.-20.05.2022.	
13.	Dokimologija i vrednovanje učeničkog postignuća
23.05.-27.05.2022.	
14.	Zakovitosti u didaktici, principi i pravila nastave usmjerene na učenika

30.05.-03.06.2022.	
15.	Sistematizacija gradiva i evaluacija rada u semestru
06.06.-10.06.2022.	
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
13.06.-17.06.2022.	
I TERMIN	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
20.06.-01.07.2022.	
II TERMIN	
04.07.-15.07.2022.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Predavanja i vježbe realiziraju se u skladu s prirodom sadržaja podučavanja i učenja. Nastavni sadržaj realizira se kroz kombinaciju frontalnog, grupnog, rada u paru i individualnog oblika rada uz individualizaciju procesa i pristupa. Metode nastavnog rada koje se koriste u nastavnom procesu su: verbalno-tekstualne (usmeno izlaganje, razgovor i rad na tekstu), te ilustrativno-demonstrativne metode uz praktični rad i primjenu kreativnih RWCT tehnika. S obzirom na prirodu sadržaja i specifičnost nastavnog predmeta, interaktivni, praktični i samostalni rad studenata su najčešći načini realizacije nastavnog procesa u ovom semestru.</p>																				
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr style="background-color: #e0e0e0;"> <th>Red. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Didaktički praktikum</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit - prezentacija</td> <td>25 bodova</td> <td>25%</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td>50 bodova</td> <td>50%</td> </tr> <tr style="font-weight: bold;"> <td colspan="2">Ukupno:</td> <td>100 bodova</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Navedene aktivnosti su predispitne aktivnosti, a predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Didaktički praktikum je individualna obavezna predispitna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij). Upute za realizaciju ove aktivnosti studenti će dobiti na prvom nastavnom susretu, teme/zadatke kontinuirano u toku semestra realizirati i Didaktički praktikum predati najkasnije u 14. sedmici nastave. Aktivnost se boduje maksimalno s 25 bodova. • Polusemestralni ispit je obavezna aktivnost za sve studente bez obzira u kojem statusu studiraju (redovni, redovni-samofinansirajući i vanredni studij) koja se realizira u formi prezentacije u sedmici predviđenoj za polusemestralnu provjeru znanja studenata. O temi prezentacije studenti će se blagovremeno dogovoriti s predmetnim nastavnikom. Na polusemestralnom ispitu student može osvojiti maksimalno 25 bodova. 	Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%	2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%	3.	Završni ispit	50 bodova	50%	Ukupno:		100 bodova	100%
Red. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																		
1.	Didaktički praktikum	25 bodova	25%																		
2.	Polusemestralni ispit - prezentacija	25 bodova	25%																		
3.	Završni ispit	50 bodova	50%																		
Ukupno:		100 bodova	100%																		

	<p>Ova aktivnost nije eliminatorna.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Završni ispit je aktivnost koja se realizira u pismenoj formi u terminima predviđenim za završnu provjeru znanja studenata. Na završnom ispitu student može osvojiti maksimalno 50 bodova. Završni ispit je eliminatoran.
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>

Literatura	<p><i>Obavezna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. Sarajevo: DES 2. Bognar, L. i Matijević, M. (2002). <i>Didaktika</i>. Zagreb: Školska knjiga 3. Vilotijević, M. (1999). <i>Didaktika 1 2 3</i>. Beograd 4. Filipović, N. (1981 ili 1988). <i>Didaktika 1</i>. Sarajevo: Svjetlost 5. Kiper, H. i Mischke, W. (2008). <i>Uvod u opću didaktiku</i>. Zagreb: Educa. 6. Mattes, W. (2007). <i>Rutinski planirati – učinkovito poučavati</i>. Zagreb: Naklada Ljevak 7. Kafedžić, L. i Bjelan-Guska, S. (2015). <i>Primjer vršnjačkog ocjenjivanja u visokoškolskoj nastavi</i>. u Zbornik radova International konferencije EDUvision 2015 „Modern Approaches to Teaching Coming Generation”, Ljubljana: EDUvision. Dostupno na: https://bib.irb.hr/datoteka/800014.Zbornik_prispevkov_EDUvision_2015.pdf
	<p><i>Dodatna literatura (odabrana poglavlja):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Matijević, M. (ur) (2017). <i>Nastava i škola za net-generacije</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu 2. Cindrić, M., Miljković, D. i Strugar, V. (2010). <i>Didaktika i kurikulum</i>. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu 3. Jensen, E. (2003). <i>Super nastava (nastavna strategija za kvalitetnu školu i uspješno učenje)</i>. Zagreb: Educa 4. Matijević, M. (2005). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Zagreb 5. Grgin, T. (1994). <i>Školska dokimologija</i>. Jasterbarsko: Naklada Slap 6. Meyer, H. (2002). <i>Didaktika razredne kvake</i>. Zagreb: Educa. 7. Gojkov, G. (1995). <i>Kognitivni stil u didaktici</i>. Vršac: Sloboda 8. Klafki, W. i drugi (1994). <i>Didaktičke teorije</i>. Zagreb: Educa 9. Kiryacou, C. (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Zagreb: Educa 10. Materijali s nastave
Napomene	-



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-	-	-	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2 ; seminar /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenik-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušnosti i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---


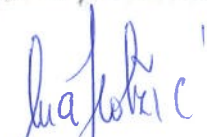

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28. 2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenikom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redoslijeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga</p> <p>Oblici: frontalni i grupni</p>																												
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="480 813 1385 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit 1 • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA <p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>



SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 (Odsjek za historiju)				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	2
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija	Pedagogija 1				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Doc.dr. Dženeta Camović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 160/III E-mail: dzeneta.camovic@pedagogijaffsa.com Telefon: 033/253/167	Termin konsultacija	Prema rasporedu konsultacija	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: E-mail: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja 1; seminar /; vježbe 1;				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Studenti će se upoznati sa tematskim cjelinama iz mikropedagogije i relacijske pedagogije, kroz analizu i kritičko promišljanje međuljudskog odnosa, kao temeljne jedinice u kojoj se odvija odgojni proces. Studenti će imati priliku da se prisjete vlastitih odgojnih iskustava, kritički promišljaju i osvijeste osobnu komunikaciju sa drugima, ali i različite pedagoške relacije i svakodnevnne situacije u obitelji, vršnjačkim grupama i odgojno-obrazovnim institucijama. Pojedini sadržaji su usmjereni na senzibilizaciju i razvoj svijesti o značaju kvalitetne komunikacije, poštovanja dječijeg integriteta i odgovorne primjene moći u odgoju djece.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proučavanje sadržaja koji se vežu za interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja i pedagogiju odnosa u različitim grupama kojima pojedinci pripadaju (porodica, vršnjaci, škola, školski kolektiv).				
Ishodi učenja	Nakon odslušanog kolegija student će moći: <ul style="list-style-type: none"> • Definirati ključne pojmove • Spoznati mogućnost primjene teorijskih spoznaja u interpersonalnim odnosima • Analizirati i kritički promišljati mikropedagoške situacije i odnose • Svjesnost i senzibiliziranost za pedagoški odnos: ja vrijedim – ti vrijediš, kroz implikacije na nepoželjan odnos prema djeci. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
	Nastavna jedinica
1. 28.2.-06.3.2022.	Uvod u kolegij
2. 07.-13.3.2022.	Međuljudski odnos - temelj odgojnog procesa
3. 14.-20.3.2022.	Interakcija i komunikacija u odgoju
4. 21.-27.3.2022.	Interakcija i komunikacija u razredu
5. 28.3.-3.4.2022.	Interakcija i komunikacija u porodici
6. 4.-10.4.2022.	Roditeljstvo i odgoj djece
7. 11.-17.4.2022.	(Ne)nasilni odgoj djece
8. 18.-24.4.2022.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9. 25.-30.4.2022.	Zlostavljanje i zapuštanje djece kao fenomen maltretiranja
10. 2.-8.05.2022.	Neradni dan
11. 9.-15.05.2022.	Prezentacija video materijala: vršnjački odnosi
12. 16.-22.05.2022.	Vršnjački odnosi i nasilje među vršnjacima – oblici i obilježja
13. 23.-29.05.2022.	Različite uloge djece u vršnjačkom nasilju i posljedice vršnjačkog nasilja
14. 30.05.-05.6.2022.	Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju
15. 06.-12.6.2022.	Evaluacija i potpisi
20.6. – 1. 7. 2022.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	U nastavnom procesu kombinirat će se različite metode i oblici rada u skladu sa sadržajem kolegija.																																
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="456 521 1417 891"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo</td> <td></td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit</td> <td></td> <td>45</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Integralni ispit</td> <td></td> <td>90</td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>6.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktivno čitanje i istraživanje relevantnih sadržaja čime se ostvaruje preduvjet za samoinicijativnu vlastitu prezentaciju ili grupnu diskusiju. • Pristupanje parcijalnom i završnom/integralnom ispitu, koji će obuhvatiti sadržaje realizirane u toku semestra. 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo		10	2.	Polusemestralni ispit		45	3.	Završni ispit		45	4.	Integralni ispit		90	5.				6.				Ukupno:			100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																														
1.	Prisustvo		10																														
2.	Polusemestralni ispit		45																														
3.	Završni ispit		45																														
4.	Integralni ispit		90																														
5.																																	
6.																																	
Ukupno:			100%																														
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																																
Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, M. (1993). <i>Mikropedagogija: interakcijsko – komunikacijski aspekt odgoja</i>. Zagreb: Školska knjiga. 2. Daly, M. (2008). <i>Roditeljstvo u suvremenoj Europi</i>. Zagreb: Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Poglavlje: Nenasilni odgoj djece. 3. Pećnik, N. (2006). <i>Međugeneracijski prijenos zlostavljanja djece</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap. Odabrana poglavlja. 4. Bilić, V. i Bašić, S. (2016). <i>Odnosi u školi: prilozi za pedagogiju odnosa</i>. Zagreb: Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Poglavlje: Odnosi među nastavnicima i prema nastavnicima. 																																

	<p><i>Dodatna</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bilić, V. i Zloković, J. (2004). <i>Fenomen maltretiranja djece: prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi</i>. Zagreb: Naklada Ljevak. 2. Camović, Dž. i Isanović Hadžimerović, A. (2017). Nove paradigme porodičnog odgoja i roditeljstva. U: M.Prljača, ur. <i>Zbornik radova sa konferencije „Muslimanska porodica - prava i dužnosti“</i>. Sarajevo: El-Kalem, str. 19-34. 3. Durrant J. (2010). <i>Pozitivna disciplina u svakodnevnom poučavanju</i>. Online izdanje knjige dostupno na: https://nwb.savethechildren.net/sites/nwb.savethechildren.net/files/library/potitivna-disciplina-nastavnici-web.pdf 4. Juul, J. (2011). <i>Vaše kompetentno dijete: prema novim temeljnim vrijednostima obitelji</i>. Zagreb: Pelago. 5. Pašalić-Kreso, A. (2012). <i>Koordinate obiteljskog odgoja: prilog sistematskom razumijevanju obitelji i obiteljskog odgoja</i>. Sarajevo: Filozofski fakultet. 6. Ljubetić M. (2011) Stabilna obitelj i poželjno roditeljstvo u kaotičnom svijetu –(moguća) stvarnost ili iluzija?, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju; 7. Maleš D. (2011), Obiteljska svakodnevica i odgoj djeteta – nova paradigma odgojnih postupaka roditelja, U: Nove paradigme ranoga odgoja, (Maleš D., ur), Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu-Zavod za Pedagogiju;
Napomene	

Wendy Zamore

*Luafotkić
Maleš D.*



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za germanistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za njemački jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajanikovoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebnu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3.			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redosljeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju																								
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 696 1378 965"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusemestralni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impresum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>







UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	KOMUNIKACIJA U NASTAVI				
Šifra/kod			obavezni	ECTS	4
Ciklus studija	II	Semestar	II	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak			
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime	-			
	Kontakt podaci	-			-
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 2; seminar: 2 /; vježbe: /				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	<p>KuN je kolegij namijenjen studentima koji se opredjeljuju za poziv nastavnika. Nalazi se u korelaciji sa kolegijima koje studenti slušaju na matičnim odsjecima i sa kolegijima Temeljna nastavna umijeća sa II ciklusa studija, te Pedagogija 1 i 2 sa I ciklusa studija. Predstavlja kombinaciju pedagogije, psihologije i komunikologije. Kolegij posebno obrađuje pojam komunikacije u nastavi koji se odvija u različitim relacijama (učenic-nastavnik, nastavnik-roditelj, roditelj-roditelj, nastavnik-nastavnik i sl.), ali uvijek u JA-Ti odnosu u kojemu je bitno pitanje integriteta svakog člana komunikacijskog kruga, skrb za taj integritet na Ja- i Ti- razini, te skrb za odnos koji sudionici grade. Analizom različitih interakcija uvode se koncepti komunikacijskih stilova, slušanja sa „četiri uha“, pravljenja iskoraka iz vrijednosnog komunikacijskog kvadranta u razvojni, te propituju tipologizacije koje pedagoška komunikologija nudi. Dok se pitanje discipliniranja pojavljivalo u prethodnom semestru kao opća didaktička tema bitna za umijeće vođenja nastavnog sata, pitanje definiranja discipline ovdje se iznova propituje s obzirom na odgojne granice uopće i promjene koje u odgoju živimo skupa sa socijalnim promjenama (pitanje poslušna i dogovornosti).</p>				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	<p>Steći i proširiti znanja o odgojnoj komunikaciji povezujući je posebno sa fenomenima razvoja osobnog integriteta, granica u kontaktu i discipline s obzirom na razvoj poslušnosti i odgovornosti kod djece. Uvidjeti specifičnosti posebnih odnosa u odgojnom procesu i razliku u autoritetu osobnosti i autoritetu uloge. Usvojiti pojam empatije, socijalne percepcije i tehnike razumijevanja i razmjene informacija/sadržaja u međuljudskom odnosu.</p>				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Osnažiti samostalnost i inicijativu u odgovornom, umjesto poslušnom korištenju preporučene literature • Usvojiti koncept razumljivog izražavanja koje podrazumijeva svijest o 				

	<p>sadržaju, odnosu, samoočitovanju i apelu u kontaktu s drugim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dekonstruirati ideju nastavnikove odgovornosti za uspjeh u komunikaciji i konstruirati nove koncepte ko-kreirane odgovornosti za ishode učenja • Prepoznavati i internalizirati pojam autoriteta osobnosti i autoritea uloge
--	---


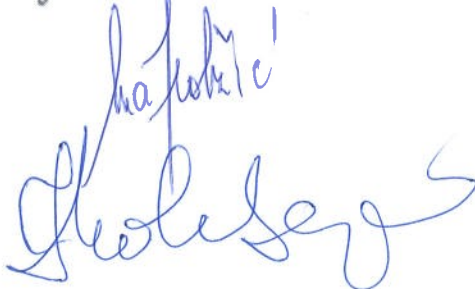
Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica ¹
Datum	
1.	Uvod u osnove kolegija – Kreiranje i ko-kreiranje syllabusa Očekivanja i podjela zadataka
28.2.	
2.	Film „Razredni neprijatelj“ i komunikacija u nastavi
7.3.	
3.	Vrijednosni i razvojni kvadrant u međuljudskoj komunikaciji
14.3.	
4.	Nastavnikova unutarnja pluralnost: pozornica i back-stage u komunikaciji s učenicom
21.3.	
5.	Četiri uha u komunikacijskom krugu – znati što je aktivno slušanje i aktivno slušati
28.3.	
6.	Nastavnik i komunikacijski stilovi
4.4.	
7.	Verbalna i neverbalna komunikacija u školi
11.4.	
8.	Polusestrialna provjera znanja studenata
18.4.	
9.	Pedagoška komunikologija – komunikacija u diskusiji, razgovoru, dogovoru i konfliktu
25.4.	
10.	Praznik rada – neradni dan
2.5.	
11.	Uzrast i disciplina – odgoj poslušnosti i/ili odgovornosti?
9.5.	
12.	Konflikti, svađe i agresivnost u razredu
16.5.	
13.	

¹ U dogovoru sa polaznicima moguća je izmjena redosljeda realiziranja nastavnih jedinica, posebno s obzirom na blagdane koje polaznici budu imali potrebu obilježiti s obiteljima (Ramazanski Bajram, Uskrs, Vaskrs).

23.5.	Razumljivost i nerazumljivost u komunikaciji – interpretacije, sadržaji i odnosi u školi
14.	Interkulturalni odgoj u razredu i školi
30.5.	
15.	Evaluacija semestra i priprema za završni ispit
6.5.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije, metoda igranja uloga Oblici: frontalni i grupni																												
Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra (struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 806 1380 1115"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>20</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Završni ispit – test-znanja ili esej-test</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće (studenti će prije svake nastavne cjeline sami prirediti osvrt na temu – rad u malim skupinama) – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme – tokom semestra studenti po slobodnom izboru rade na „zadatku-izazovu“ – prisustvo i aktivnost su ravnomjerno bodovani (10+10 bodova) • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj, analitičkoj i interpretativnoj razini • Znanstveno preciznim i esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20	2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40	3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40	4.				5.				Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																										
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	20	20																										
2.	Polusemestralni pismeni ispit – test znanja ili esej-test	40	40																										
3.	Završni ispit – test-znanja ili esej-test	40	40																										
4.																													
5.																													
Ukupno:		100 b	100%																										
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																												

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arambašić. L. (2021), <i>Svemoć i nemoć komunikacijskog procesa: Priča o zelenom kvadratu i žutom šesterokutu</i>, Zagreb: Naklada Slap • Brajša (1994), <i>Pedagoška komunikologija</i>, Zagreb – Školske novine • Durrant, J. E. (2008), <i>Pozitivna disciplina</i>, Sarajevo, Save the Children Norway SEE • Hentig, H. (1997), <i>Humana škola</i>, Zagreb, Educa • Juul & Jensen (2010), <i>Od poslušnosti do odgovornosti</i>, Zagreb – Grafički zavod Hrvatske • Neil (1994), <i>Neverbalna komunikacija</i>, Zagreb, Educa • Ostojić, E. (2009), <i>Etika moći</i>, Zenica, Infoteka - Lilit I • Schulz von Thun (2002), <i>Kako međusobno razgovaramo (1-3)</i>, Zagreb, EruditA • Winkler, M. & Commichau, A. (2008), <i>Komunikacijsko-psihološka retorika: kako dobro – javno govoriti, izlagati, prezentirati</i>, Zagreb: EruditA
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja i vježbe su obavezni – tolerira se 15% izostanaka, uz individualizaciju sadržaja i procesa sa studentima koji imaju 5 sati izostanaka. Studenti pišu esej za polusemestralni i završni ispit uz korištenje literature. Na svakom dijelu ispita potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova. Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji se mora osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja promjena programa	<p>Januar, 2022.</p>



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS


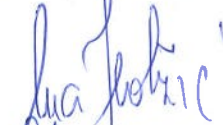

Odsjek	Odsjek za pedagogiju/ Odsjek za anglistiku				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2				
Šifra/kod	FIL PED 204	Status (obavezni ili izborni)	obavezni	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	IV	Ak. godina	2021/22
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski/Hrvatski/Srpski				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Mirjana Mavrak		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 143/II E-mail: mmavrak@yahoo.com Telefon: 033 253 165/ 063 78 77 66			
Saradnik	Ime i prezime	Ass. Amina Smajović, MA		Termin konsultacija	Prema rasporedu i dogovoru
	Kontakt podaci	Kabinet: 101/II E-mail: amina.smajovic@ff.unsa.ba Telefon: 033 253 139			
Sedmični broj kontakt sati	predavanja: 1; seminar /; vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Pedagogija 2 je drugi dio Pedagogije kao zajedničkog kolegija, ovdje namijenjenog Odsjeku za engleski jezik i književnost. Sadržaj je primarno okupljen oko teze da je odgojna komunikacija slična umjetničkoj po mnoštvu elemenata, a da socio-emocionalna inteligencija igra veliku ulogu u odgojnom procesu, kako u odgojiteljevoj, tako i u odgajaničkovoj karakterizaciji. U fokusu su i dalje mikro-pedagoške teme koje se tiču međuljudskih odnosa i susreta u nastavi, ali se sada više inzistira na samopromatranju i refleksiji opaženog u komunikaciji, na praktičnom radu sa crtežom, slikovnicom, filmom, projektivnom predstavom. Posebno se razmatra odnos pedagogije i umjetnosti. Otvorena je mogućnost za studentsku inicijativu u dopuni sadržaja i za ko-kreaciju nastavnog procesa.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Proširiti uobičajene načine promatranja znanosti o odgoju u uskom pedagoškom referentnom okviru, dozvoliti divergenciju u promišljanju o odgojnim temama, osnažiti samopercepciju i aktivni doživljaj sadržaja koji se u nastavi koristi za komuniciranje s djecom				
Ishodi učenja	<ul style="list-style-type: none"> • Usvojiti terminologiju vezanu uz akcijsko-reakcijsku i interakcijsku povezanost odgojenika i odgojitelja • Razumjeti na novi način upotrebu vrijednost umjetničkog sadržaja u odgojne svrhe • Razlikovati empatijsko komuniciranje i dijalog u in-vivo i on-line kontaktu • Znati ilustrirati pojmove poput socijalne reverzibilnosti, aktivnog slušanja, te kongruentnog i nekongruentnog ponašanja nastavnika • Analizirati odraze nastavnog sadržaja na osobnoj razini. 				

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta			
Sedmica	Nastavna jedinica - predavanja ¹	Rad u grupama - vježbe	
Datum			
1.	Ciljevi i sadržaj kolegija, očekivanja, podjela zadataka	Ko-kreiranje rasporeda za rad u malim grupama	
28. 2.			
2.	Posebne pedagoške teme u znanosti o odgoju i umjetnosti	Grupa 1	Upute za grupni rad, traganje za temama, uloga izlagača i uloga peer-evaluatora
7. 3			
3.	Obiteljska pedagogija: tipologija obitelji između tradicije i suvremenosti	Grupa 2	
14. 3.			
4.	Odnos roditelj-dijete: sličnosti i razlike u odnosu majka-dijete i otac-dijete	Grupa 3	
21. 3.			
5.	Odrastanje i promjene: separacijska anksioznost i odgoj samostalnosti	Grupa 4	
28. 3.			
6.	Tabu teme u odgoju 1: zdravlje i seksualni odgoj	Grupa 5	
4. 4.			
7.	Crtež u komunikaciji s djecom: Watzlawickova pravila komunikacije u odgojnoj praksi	Grupa 6	
11. 4.			
8.	Polusestrialni ispit		
18. 4.			
9.	Bajka kao odgojno sredstvo: pomicanje granica dobra i zla?	izlaganja	peer-evaluacija
25. 4.		Grupa 1	Grupa 6
10.	Praznik rada, neradni dan	Grupa 2	Grupa 5
2. 5.			
11.	Tabu teme u odgoju 2: gubitak i tugovanje kod djece i odraslih	Grupa 3	Grupa 4
9. 5.			
12.	Vrednovanje u odgoju i obrazovanju	Grupa 4	Grupa 3
16. 5.			
13.	Institucije u suradnji ili partnerstvu: škola i obitelj u pandemijskim uvjetima	Grupa 5	Grupa 2
23. 5.			
14.	Mentalno zdravlje odgojitelja/nastavnika i rad s ljudima	Grupa 6	Grupa 1
30. 5.			
15.	Evaluacija rada u nastavi		
6. 6.			

¹ Temeljem andragoških načela, u nastavi se slijedi problemska, a ne predmetna orijentacija. Stoga je promjena sadržaja ili redoslijeda realiziranja pojedinih tema moguća u skladu s potrebama sudionika, grupnom dinamikom i dogovorom unutar grupe.

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	<p>Metode: integralna metoda, metoda usmenog izlaganja, metoda demonstracije</p> <p>Oblici: frontalni, u digitalnom okruženju</p>																								
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:</p> <table border="1" data-bbox="475 698 1380 969"> <thead> <tr> <th>R. br.</th> <th>Elementi praćenja</th> <th>Broj bodova</th> <th>Učešće u ocjeni (%)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>2.</td> <td>Samostalno izlaganje na vježbama</td> <td>10</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>3.</td> <td>Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>4.</td> <td>Završni ispit – test znanja</td> <td>40</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: right;">Ukupno:</td> <td>100 b</td> <td>100%</td> </tr> </tbody> </table> <p>Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prisustvo satima predavanja i vježbi uz aktivno učešće – vanredni studenti imaju konzultativne sate u predviđeno vrijeme • Samostalnim iščitavanjem izvora i traganjem za informacijama u biblioteci, relevantnim bazama časopisa i sl. • Usvajanjem sadržaja na reproduktivnoj i analitičkoj razini • Esejističkim izražavanjem u kojemu se posebno boduje: jasnoća jezika, struktura odgovora, kompetencija u pozivu na izvore/literaturu i poticajnost (za svaki element do 10 bodova) 	R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)	1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10	2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10	3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40	4.	Završni ispit – test znanja	40	40	Ukupno:		100 b	100%
R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)																						
1.	Prisustvo i aktivnosti studenata na nastavi	10	10																						
2.	Samostalno izlaganje na vježbama	10	10																						
3.	Polusestrialni pismeni ispit – esej-test znanja	40	40																						
4.	Završni ispit – test znanja	40	40																						
Ukupno:		100 b	100%																						
Skala ocjenjivanja	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.</p>																								

Literatura	<p><i>Obavezna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Alić, A. (2019), <i>Kulturalni modeli odgajanja – Uvod u antropologiju porodice</i>, Sarajevo: Perfecta • Bratanić, M. (1993), <i>Mikropedagogija</i>, Zagreb: Školska knjiga • Gudjons, H. (1994), <i>Pedagogija -temeljna znanja</i>, Zagreb: Educa • Glasser, W. (1993), <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>, Zagreb: Educa • Goleman, D. (2009), <i>Emocionalna inteligencija: Zašto je važnija od kvocijenta inteligencije</i>, Beograd: Geopoetika • Goleman, D. (2008), <i>Socijalna inteligencija: Nova nauka o ljudskim odnosima</i>, Beograd: Geopoetika • Gordon, T. (2001), <i>Kako biti uspješan nastavnik</i>, Beograd: Kreativni centar • Kreso, A. (2012), <i>Koordinate obiteljskog odgoja</i>, Sarajevo: Filozofski fakultet • Kulenović Tvrтко (1983), <i>Umetnost i komunikacija</i>, Sarajevo: Veselin Masleša • Mavrak, M. (2021), <i>Andragoška recepcija književnog teksta</i>, Zagreb: ArTresor • Simmons, S., Simmons, J.C. (2000), <i>Emocionalna inteligencija: procjene i vrste</i>, Zagreb: Impressum • Slatina M. (2005), <i>Od individue do ličnosti – Prilog teoriji konfluentnog obrazovanja</i> (odabrana poglavlja: III/4,5,6 i IV), Zenica, Štampa • Takšić, V., Mohorić, T., Munjas, R., <i>Emocionalna inteligencija: teorija, operacionalizacija, primjena i povezanost s pozitivnom psihologijom</i>, Društvena istraživanja, Zagreb, God. 15 (2006), br. 4-5 (84-85), str. 729-752
	<p><i>Dodatna</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sve što studenti donose sa matičnog odsjeka kao prijedlog za zajedničko čitanje, a što se, bez obzira na disciplinsko i predmetno pripadanje, može povezati sa odgojnim znanostima
Napomene	<p>Dolasci na predavanja nisu eliminatorni i predstavljaju prostor za nagrađivanje. Na testu i eseju potrebno je osvojiti minimalno po 50% bodova (25 bodova na testu i 20 bodova na eseju). Svi bodovi se zbrajaju u izvođenju konačne ocjene. U konačnom zbiru najmanji broj bodova koji treba osvojiti je 55% (55 bodova).</p>
Posljednja izmjena programa	<p>Januar, 2022</p>



UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET

SYLLABUS

Odsjek	GERMANISTIKA / ROMANISTIKA				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	SOCIOLOGIJA – OPĆI PREDMET				
Šifra/kod	FIL SOC 100	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni (Odsjek za romanistiku) Izborni (Odsjek za germanistiku)	ECTS	3
Ciklus studija	I	Semestar	II	Ak. godina	2021- 2022.
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	-				
Jezik izvođenja nastave	BHS				
Nastavnik	Ime i prezime	Prof. dr. Vedad Muharemović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 59 Email: vedad.muharemovic@ff.unsa.ba Telefon: 253 119	Termin konsultacija	Prema rasporedu	
Saradnik	Ime i prezime				
	Kontakt podaci	Kabinet: Email: Telefon:	Termin konsultacija		
Sedmični broj kontakt sati	Predavanja: 1; seminar - vježbe: 1				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Kolegij ima za cilj studente upoznati s osnovnim teorijskim i metodološkim problemima sociologije kao cjelovite znanosti o društvu. U okviru kolegija radit će se na čitanju tekstova iz klasične i suvremene sociologije a u skladu sa tematskim i nastavnim jedinicama. Pored rada na tekstovima studenti će u formi klasičnih predavanja biti upoznati s osnovnim temama i perspektivama razvijenim u okviru suvremene sociologije. Studentima će biti prezentovano na koji način je sociologija povezana s drugim društvenim i humanističkim znanostima i kakav je uopće smisao društvenih znanosti u eri globalizacije i „društva utemeljenog na znanju“.				
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	Upoznati studente sa osnovnim sociološkim pojmovima relevantnim za kritičko razumijevanje društvenih procesa koji se odvijaju na lokalnoj i globalnoj društvenoj razini.				
Ishodi učenja	Od studenata se očekuje elementarno poznavanje klasičnih i savremenih teorijskih diskursa u oblasti sociološkog mišljenja. Očekuje se kritičko valoriziranje u				

identificiranju društvenih fenomena i mogućnost razvoja osnovnih kompetencija neophodnih za kritičko iluminiranje društvene ontologije i fenomenologije.

Sadržaj kolegija/nastavnog predmeta	
Sedmica	Nastavna jedinica
Datum	
1.	Predavanja: Upoznavanje studenata s režimom izvođenja nastave, obavezama i zadacima koje imaju u toku semestra. Vježbe: Savremeni značaj sociologije. Komponente koje tvore pojam društvo
2.	Predavanja: Čemu sociologija? Vježbe: Sociološke teorije od klasičnog pozitivizma do neofunkcionalizma. Smisao stvaranja socioloških teorija i način njihove upotrebe u konkretnom društvenom kontekstu.
3.	Predavanja: Sociologija kao znanost društvene strukture i društvene promjene Vježbe: Osnovni metodološki izazovi u suvremenoj sociologiji. Razlika u shvatanju između metoda i tehnika znanstvenog istraživanja. Kvalitativna i kvantitativna metodologija u sociologiji
4.	Predavanja: Sociologija i modernost Vježbe: Transformacija suvremenog društva i osnovni izazovi sociologije u eri globalizacije. Giddensovo mišljenje «konsekvenci modernosti» i Habermasovo shvatanje «krize socijalnih znanosti».
5.	Predavanja: Durkheimovo razumijevanje društva Vježbe: Kultura i Društvo. Edward B. Tylor i holistička definicija kulture. Kultura kao masovna i elitna kategorija. Značaj i uloga igre u izgradnji društvenog svijeta. Kultura kao simbolički sustav u socioantropologiji C. Geertza. Proces «civiliziranja» kao proces «uljudnjavanja» Norberta Eliasa.
6.	Predavanje: Weber i problem supstantivne racionalnosti Vježbe: Religija i Društvo. Šta je religija za sociologe? Tipologija religija. Tipologija religijskih organizacija. Religija kao simboličko posredovanje ljudske egzistencije. Društvo kao «religijska tvorevina» Rene Girarda.
7.	Predavanje: Marx u okviru teorije društvenog sukoba Vježbe: Sociologija između globalizacije i tradicije. Od skeptika do hiperglobalista. Šta je globalizacija kao sociološki problem? Da li se BiH društvo može smatrati globaliziranim društvom?
8.	Polusemestralna provjera znanja studenata
9.	Predavanje: Osnove simboličkog interakcionizma Vježbe: Nacionalizam kao sociološka kategorija. Modernizam, etnosimbolizam, sekularni i religijski nacionalizam. Kako misliti pitanje nacionalizma izvan logike «općih mjesta».
10.	Predavanje: Sociologija Talcotta Parsons Vježbe: Problem društvene uloge rada u sociologiji. Rad kao društvena vrijednost i kao «svrsishodna» karakteristika čovjeka. Transformacije u karakteru rada od

	feudalizma do informacijskog društva. Definicija i oblici ljudskog rada u sociologiji. Čovjek između ciljne i vrijednosne racionalnosti.
11.	Predavanje: Ralph Dahrendorf Vježbe: Osnovni pojmovi sociologije porodice. Šta je porodica. Porodica ili obitelj? Transformacije u stvarnom i terminološkom značaju kategorija kao što su: brak, obitelj, roditeljstvo. Šta je rod, a šta spol? Uloga feminističke revolucije u shvatanju ljudskih prava i sloboda.
12.	Predavanje: Živimo li u postmodernizmu? Vježbe: Nužnost konflikata za održavanje društvenog stanja. Sociologija R. Dahrendorfa i tipologija konflikata. Rat kao najsloženiji i najpogubniji oblik socijalnog sukoba.
13.	Predavanje: Društvo rizika i neintendirane akcije Vježbe: Osnovna pitanja kritičke teorije društva. Dijalektika prosvjetiteljstva kao «dijalektika modernizacije» U. Becka. Kritička teorija od Horkheimera do Dubiela: kritika logike linearne racionalnosti progresa ljudskog uma kao pitanje «fundamentalizma moderne».
14.	Predavanje: Sociologija „poslije društva“ Vježbe: Osnovna pitanja socijalne antropologije. Možemo li nešto naučiti iz «primitivnih» društava. Mehanička i organska solidarnost. Strukturalizam Claude Levi-Straussa. Izvori društvene povezanosti u primordijalnih socijalnim zajednicama.
15.	Predavanja: Vježbe: Sistematizacija gradiva i završna priprema za ispit.
16.	Priprema za ispit (u ovoj sedmici nema nastave)
17.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu
18.	

Način izvođenja nastave (oblici i metode)	Predavanja i vježbe. Analiza teksta, izlaganje studenata na zadate tematske jedinice.
---	---



Praćenje rada studenta se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra, kao i na završnom ispitu nakon završetka semestra prema sljedećim elementima praćenja:

R. br.	Elementi praćenja	Broj bodova	Učešće u ocjeni (%)
1.	Zadatak I	20	20
.	adatak II		
4.	Prezentacija eseja	20	20
5.	Aktivnost u nastavi	10	10
6.	Završni ispit	30	30
kupno: _ 00 ___ odova			00%

Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra

(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)

Predviđene bodove za svaki od elemenata praćenja studenti postižu na sljedeći način:

- Aktivnost u nastavi evaluira se tokom cijelog semestra te student može na osnovu aktivnog učestvovanja u diskusijama i interpretacijama određenih tema dobiti maksimalnih 10 bodova.
- Student koji sa predmetnim saradnikom dogovori prezentaciju eseja može dobiti maksimalno 20 bodova.
- Zadatak I i II izvodi se u toku nastavnog procesa u periodu polusemestralnih provjera znanja.
- Završni ispit organizira se u formi pismene ili usmene provjere znanja, u učionici Fakulteta koja je određena rasporedom, ili online, u zavisnosti od pandemijske situacije.

Skala ocjenjivanja

Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom ocjenjivanja kako slijedi:


- 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;
- 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;
- 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;
- 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;
- 6 (E) - zadovoljava minimalne uslove, nosi 55-64 boda;
- 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne uslove, manje od 55 bodova.

Literatura

Obavezna

1. Abercrombie, N., Hill, S., Turner, B. (2008): *Rječnik sociologije*. Zagreb: Jesenski i Turk.
2. Elias, N. (2007): *Što je sociologija?* Zagreb: Antibarbarus.
3. Giddens, A. (2007): *Sociologija*. Zagreb: Globus. (ili neko od dostupnih izdanja) odabrana poglavlja
4. Fočo, S. (2011): *Sociologija*. Sarajevo: Svjetlost. Odabrana poglavlja

	<i>Dodatna</i> - Turner, J. H. (2009): <i>Sociologija</i> . Novi Sad: Mediterran Publishing.
Napomene	Literatura navedena u silabusu nije fiksna i prilagođavat će se dinamici izvođenja vježbi u toku semetra. Studenti će blagovremeno biti informirani o svim eventualnim odstupanjima i promjenama.


file 1
Hobbes